

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

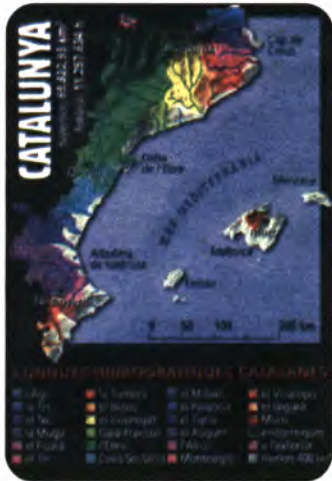
paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

ANY XXII. NÚMERO 496

1er DE DESEMBRE DEL 2002

PREU: 2 €

"La fe té enormes recursos: "Credo quod habes, et habes" ("Creu que ho tens i ho tindràs", Erasme de Rotterdam). "Sapiau que qui canvia la fe per la incredulitat, deixa la bellesa enmig del camí" (Mafumet, profeta de l'Islam). Deixa la frescor i la capacitat d'empatia més fluïda amb la gent que creu, que són la majoria. Però, "la fe és com l'amor: impossible d'imposar-la per la força" (Arthur Schopenhauer). "Totes les èpoques de fe han estat grans; totes les d'incredulitat han estat mesquines" (Ralph Waldo Emerson). "La fe és l'antisèptic de l'ànima" (Walt Whitman)".

FIRA DE POLLENÇA

N'Antoni Bosc i na Caterina Ribot fan nances i gampers per pescar. Tel. 971 532 628

En Llorenç Riera i na Pepa Hernández de Marratxí tenen un carruatges vis a vis que lloguen per a noces, batetjos, excursions. Els trobareu al 619 782 004

Fa 7 anys que na Montserrat Palomo va començar a pintar a Sudafrica. Ara pinta abstracte a Ciutat de Mallorca. La trobarem a la Fira de Pollença. La trobareu a www.montsepinta.es i a www.picassomio.com Tel. 649 180 368

En Francesc Pérez és l'amo de Pedres Bellveure a Binissalem. Fa peces de pedra per decrar, piques, etc. Tel. 607 829 558

FIRA DE LLUBÍ

Fa 15 anys que na Maria Llabrés i na Teresa Contestí regenten l'Autoservei Llubí al carrer de la Fàbrica, 3 del poble. Tel. 971 522 615

Fa 4 anys que na Rosa Cladera va obrir la perruqueria i estètica Queto a sa Carretera de Llubí. Tel. 971 522 464

Fa 36 anys que en Joan Ramis va obrir la botiga i adrogueria Can Porret a Llubí. Tel. 971 522 192

Fa mig any que en Joan Ferrer ha traslladat el seu taller de cotxes des del número 55 al 77 de Sa Carretera de Llubí. Tel. 971 857 018

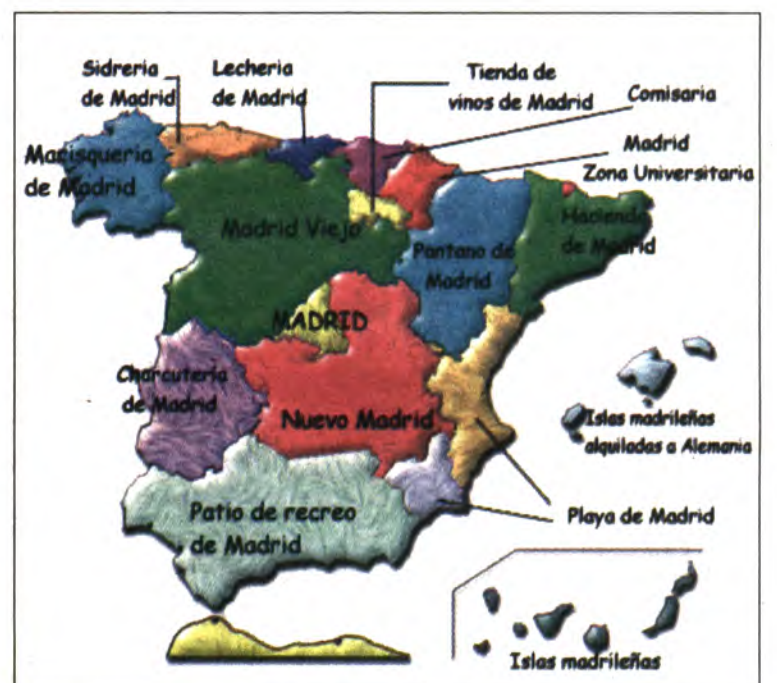

Són els dos fusters més antics de la Fusteria Perelló que està a Sa Carretera de Llubí. Tel. 971 522 433

En Carles Manzanado i la seva germana Aina Maria són els amos joves del Forn MG de Selva. Son pare va obrir aquest forn fa 26 anys. Tel. 971 515 266

Como ve Spain el generalísimo Asnar

El españolear del partido popular y sus medios de comunicación (A3, COPE, LA RAZON, EL MUNDO, ABC, LAS PROVINCIAS...)

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

Trenta cinc milions de morts a les carreteres el segle XX, són molts de morts. Ni les guerres més ferotges han causat tanta desgràcia. Les autoritats mundials haurien de prendre mesures per reduir aquestes xifres durant el segle XXI. Les causes? Massa velocitat, alcohol i drogues, somnolència...

El jutge de Madrid ha arxivat el cas contra n'Artiola que havia denunciat al Rei d'Espanya per mentider quan va dir que la llengua espanyola mai no havia estat imposada. I és que una mentida tant grossa com la que feren dir al Rei no se pot defensar de cap de les maneres i això ho deu haver vist el jutge que no ha volgut jutjar n'Artiola i els altres que havien volgut dur el Rei a Cal Barber. El jutge de les balears, també va arxivar una denúncia contra l'Estel per apologia del terrorisme quan des d'aquesta mateixa columna vaig dir que comprenia el terrorisme d'Euskadi vistes les putades i vexacions que els diferents governs espanyols havien infringit al poble basc durant els darrers segles. I és que amb la veritat per davant, quant estàs en un estat de dret i en democràcia és difícil que te puguin emparar. Com

en Dominguez de santa Ponça que va denunciar l'Estel per difamació quan va donar una pallissa a en Gamundí, el qual des de les planes del nostre periòdic ho va denunciar, i ara, aconsellat pel seu misser ha llevat la denúncia. O els guàrdies civils de Binissalem que set anys després de denunciar n'Antoni Rosselló i l'Estel per calumnies, arribaren a un acord dient que després de tants d'anys la ràbia els havia passat i s'accontentaren amb que ens posessin una multa de 12€ que és com qui dir res. Ara l'Estel no té cap plet pendent amb ningú, cosa que ens fa anar una mica més segurs per la vida.

Els qui no poden anar gens segurs per la vida són el malfadats de la Operacion Triunfo dels espanyols en la seva segona edició. Primer fou n'Enric Arnau, qui enmig d'una gala li va pegar un atac i va haver de sortir escapat cap a l'hospital. La segona ha estat l'esbucada del cadafal on feien un assaig cinc dels concursants que ara van amb collarets i crosseis. I, és que l'imperiet espanyol és això. Un estol de malfadats.

A la ciutat d'Inca el llinatge Beltran, que a altres llocs se diu Bertran i és lo mateix, és un llinatge ben corrent. Que n'hi ha molts,

vull dir. Idò els demanes als qui duen aquest llinatge si saben que vol dir, i ningú ho sap. Idò, el llibre Els Llinatges Mallorquins, diu que Beltran vol dir en alemany antic "Corb Orgullós". Els gods, que eren alemanys van ocupar Catalunya, foragitant els romans el segle V i el 1229 arribaren a Mallorca amb el Rei En Jaume i se veu que s'instal·laren a Inca, i encara hi són i per molts d'anys.

L'independentisme creix i molt al nostre redol. Els milenars de lectors de l'Estel que el llegeixen des de fa més de vint anys, me feliciten quan me veuen per les fires i mercats de les nostres illes. M'he convertit en independentista llegint la teva revista, me diuen. És indignant com estan les comunicacions per carretera, per mar i per aire, la manca d'hospitals i serveis de tota classe. La gent ha perdut la por a aquesta gent que ens espolia i ho diu.

Els metges d'atenció primària haurien d'avisar a la gent contra el tabaquisme, la hipertensió (sang alta), l'alcoholèmia, hipercolesterolèmia i l'obesitat que produeixen l'"atac cerebral", més conegut entre noltros per tenir una embolia o "ésser tocat", que no és altra cosa que el trencament o obstrucció d'una artèria cerebral, la segona causa de mort o d'invalidesa a Occident. Tanmateix, això, aquests que ens governen sembla que els va be: Tenen el monopoli del tabac que mata però que els dona molts de diners, el qual mesclat amb l'alcohol i els menjars suculets duen a la tomba als seus

súbdits a una edat en que encara podrien viure molts i molts d'anys.

Perquè no tenen vergonya aquesta gent auto anomenada demòcrata: ara el portaveu del PP Rafael Hernando, exigí al PSOE, que expulsés del Govern balear al PSM pel "su intolerable ataque" a la independència del jutge Baltasar Garzón. El PSM acusà a l'Audiència Nacional d'haver comès un greu atemptat contra la democràcia i la sobirania del poble basc" per les seves actuacions contra la mesa del Parlament basc, en concret pel requeriment reiterat de dissolució del grup parlamentari de Batasuna en el Parlament d'Euskadi. El que volen els del PP, és que el Govern Balear quedi en minoria i governar ells. Tanmateix, ho tenen pelut, i més ara que els populars estudien la supressió de l'impost de successió que cobra el Govern balear, uns ingressos de 45 milions d'euros que afegits a l'ecotassa fan que puguem fer qualque millora a les nostres illes.

La sala de lo Militar del Tribunal Suprem ha confirmat aquesta setmana passada la condemna a cinc mesos de presó al tinent d'Infanteria de Marina Iván Moriano Moreno, que era instructor d'aspirants a ingrés a la Guàrdia Real a el Piornal (Càceres), pel delicte d'abús d'autoritat i tracte degradant d'una aspirant a soldat. Segons aquesta al·lotia, fou obligada pel tinent a despullar-se i fou violada per aquest militar, que està destinat al Tercio de la Armada a San Fernando. Ω

Fons de pensions

Des de fa anys els portaveus de la banca i les institucions financeres van defensant a capa i espasa la tesi de que "els sistemes de pensions estan de fallida" i que és necessari canviar l'actual sistema de pensions públiques (sistema de repartició) per un nou sistema basat en els plans de pensions.

El sistema de repartició és un sistema solidari pel que els treballadors actius, amb les nostres cotitzacions, pagam les pensions dels jubilats. Permet en teoria que, independentment d'allò que hagués cotitzat el seu dia, tot treballador ten-

gui una pensió digna d'acord amb el cost de la vida de cada moment. Segons els detractors del sistema, és inviable per l'augment de la longevitat (cal pagar pensions durant més tems) i per les altres tasses d'atur (hi ha menys cotitzants). En realitat, el principal atac a aquest sistema ve de les contínues subvencions als empresaris -que generalment inclouen una exenció de cotitzacions a la Seguretat Social- i de la rapinya dels governs: sense anar més lluny, el govern Aznar tragué 800.000 milions de pessetes l'any 2001 de la caixa de

la seguretat Social per a compensar el dèficit de l'Estat.

El sistema que ens proposen, anomenat sistema de capitalització consisteix en que cada treballador estalvi per a la seva vellesa. La proposta dels financers és que aquest estalvi es dugui a terme mitjançant la inversió en uns productes financers, els Fons de Pensions, ofertats per bancs i companyies d'assegurances. Amb aquesta proposta se tracta que posem les nostres pensions en mans de la Banca i dels especuladors. Per obrir camí a aquesta proposta, se produeixen cada vegada més retalls en les pensions públiques. L'interès de la Banca pels plans de pensions és evident. El sistema permet que milions i milions d'euros surtin de la Seguretat Social i siguin posats en les seves mans. Però l'argument dels banquers, evidentment, no es basa en la defensa de beneficis fabulosos, sinó en "la seguretat per a la vellesa" que el sistema ens daria. Però els fets demostren que això és mentida. En els Estats Units, on els fons de pensions són el mètode més comú de jubilació, s'han publicat recentment les dades del darrer any. Tots els fons de pensions registren pèrdues tremendes, per les seves inversions en empreses com Enron o Worldcom. A Espanya en els darrers anys els fons de pensions acumulen unes pèrdues mitjanes del 7%, i només uns pocs ofereixen una rentabilitat similar a la inflació registrada. Significa això que la pressió contra les pensions públiques i a favor dels fons de pensions disminuirà? Tot el contrari. Les pèrdues bilionàries de les Borses obliguen a la Banca i als especuladors a aconseguir més diner per tal d'especular i refer-se. Per això redoblen la seva campanya a favor del Fons de Pensions i contra les pensions públiques. Els "experts" a sou de la banca ens asseguren que ara se tracta de fons més "segurs", no "especulatius". L'única garantia d'una jubilació digna per els treballadors segueix essent l'existència d'un sistema públic de pensions i la defensa del mateix. Ω

Ferreres a El Periòdic

Pere Felip i Buades

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

Mallorquí
La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca.
Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada

MANIFEST PER LA SORTIDA DE LA RELIGIÓ DELS CENTRES ESCOLARS

Com ciutadans d'un Estat aconfessional, demanem als nostres governants que adoptin les mesures necessàries per a garantir que les distintes confessions religioses desenvolupin la feina divulgació i adoctrinament al marge de l'horari lectiu dels centres educatius i fora de currículum escolar. Entenem com necessària la ruptura dels actuals acords entre el Govern Espanyol i l'Església Catòlica.

En un moment que bona part de la societat es qüestiona l'eficàcia del sistema escolar per a aconseguir que els alumnes i alumnes arribin a uns objectius raonables en el que s'ha donat a anomenar Llei de Qualitat del Sistema Educatiu, no sembla encertat que l'assignatura de religió torni a ser evaluable o que els alumnes de 1° de l'ESO, per exemple, segueixin tenint tres hores de Ciències Socials i dos de Religió.

Els intents de començar des dels tres anys (segon cicle d'educació infantil) amb l'adoctrinament religiós són més un exponent del veritable tarannà feixistoide dels grups de pressió catòlics i governamentals, que una veritable necessitat de conèixer "el fet religiós" a edats tan primerenques.

Entenem que si per manament constitucional l'Estat ha de garantir la formació religiosa dels ciutadans, aquesta en cap cas ha de donar-se dintre de l'horari escolar. Pensem que és del tot impropedent que per a garantir "un dret" s'hagi d'obligar als fills d'altres ciutadans a tenir més hores lectives.

Creiem que s'estan conculcant drets elementals quan se'ls demana als pares que declari per escrit la seva religió o aconfessionalitat. En cap cas admitem que se segregui per raons d'ideologia, sexe, raça, religió, etc. Cosa que succeeix cada dia en els col·legis quan es divideix i se separa a l'alumnat d'acord amb les seves creences.

Reivindiquem l'enfortiment d'un Estat laic que els seus valors siguin la llibertat de consciència, la igualtat entre els ciutadans/as, al marge de les seves conviccions religioses, i l'autonomia de judici, conreada gràcies a una escola pública i laica, dipositària de la cultura universal. La pràctica religiosa ha de ser lliure però circumscrita a l'estricta àmbit privat. Ω

Aquest MANIFEST el signen a Granada: Pi i Margall, CGT, Colectivo Escuela, CEAPA.....

Font: BUTLLETÍ CONTRAINFORMATIU N° 73
Secretaria de Comunicació del Comitè Confederal de Catalunya de la CGT. 24-10-02

Revista Illacrua. Número 78. Maig del 2000

Els fabricants de tampons juguen amb la salut de les dones per interessos econòmics.

La indústria del tampó inclou asbest en els seus productes amb la intenció de fer sagnar més les dones durant la seva menstruació i afavorir, consegüentment, l'augment del consum d'aquesta mercaderia, segons Donna C. Boisseau de la Universitat de Illinois.

Asbest és el nom d'un grup de minerals del tipus silicat que ocorren a la natura i que poden ser separats en fibres. Les fibres són fortes i resistents al pas del temps i al foc. També són llargues i flexibles i poden ser teixides per formar tela. Per les seves qualitats, l'asbest s'ha utilitzat en milers de productes de consum (tampons), industrials (folres de tubs), marítims (calderes), automotrius (embragatges i artefactes de fre), científics i de construcció (ciment aïllant). El problema és que també es tracta d'un material cancerígen. El problema és que, tot i el perill que comporta l'asbest, no es considera il·legal.

Els tampons contenen, a més, dos materials potencialment perjudicials: el raïó, per l'absorció, i la dioxina, un químic decolorant. A la indústria del tampó estan convençuts que la dona necessita productes decolorants amb la finalitat de veure un objecte net i pur. La qüestió és que la dioxina pot portar problemes seriosos: és potencialment cancerígena i tòxica per als sistemes immunològic i reproductiu. Les seves propietats la fan acumulativa i de desintegració lenta. El raïó és un element molt absorbent que ajuda que les fibres del tampó, que contenen dioxina, quedin a la vagina. Ω

L'Omnium de Josep Espar

A la recta final de les eleccions per renovar la Junta d'Omnium Cultural, les posicions dels tres candidats a presidir aquesta prestigiada entitat cívica dels Països Catalans s'han afirmat amb meridiana claredat.

El proper 16 de novembre tots els socis podran escollir 13 representants, en un sistema que obligarà als candidats a fer unitat, doncs els votants podran escollir els membres de la Junta d'entre un total de 27 noms diferents. És un sistema de llistes obertes, on les persones, i no les llistes, són les protagonistes.

Per emmarcar aquest procés electoral resulta decisiu que els socis d'Omnium estudiïn a fons tota la trajectòria personal de cada un dels 27 candidats, o que en demanin referències a gent ben informada. I d'aquesta manera, triar 13 noms, tot fent un exercici de responsabilitat com la democràcia ben entesa obliga.

Malauradament, poques entitats cíviques i encara menys els partits polítics opten per aquest sistema electoral intern. Sense aquesta lliçó de democràcia, la ciutadania mai veurà necessari exigir que les eleccions als diferents parlaments també siguin seguint el procediment de llistes obertes. Tant de bo que aquesta experiència sigui un gra de sorra per accentuar una maduresa social que encara no ha trobat la manera de sanejar els diferents processos electorals (nacionals, estatals, europeus o els locals). Una vegada més Omnium Cultural està donant mostres de l'alçada dels seus objectius, i d'aquí la satisfacció dels seus socis per l'expansió de l'entitat.

El fenomen del nou Omnium Cultural serà sens dubte la presència de Josep Espar al capdavant de l'entitat, sigui com a president o no, doncs el soci és qui decidirà en darrera instància. Un Josep Espar que ha viscut per la cultura d'aquest país. Un afany que mai ha abandonat i que l'ha portat, en una portentosa actitud personal, a deixar la política de partit en un segon i tercer terme. La independència de Josep Espar, envers CIU o d'altres formacions polítiques, està provada. Ben al contrari del que pensen els seus detractors, potser només ell, pel seu incòmode bon criteri en els afers nacionals, és l'únic que pot diferir les naturals ingerències de les forces polítiques catalanes (sobretot de CIU), en una entitat que ha guanyat credibilitat entre la població catalana.

Josep Espar, tot i sintonitzar amb CIU com ell mateix ha admès en les seves memòries, resulta una persona discordant amb la praxis política de CIU. Dit d'una altra manera, la seva personalitat no hi cap en una escó del Parlament ni en un sofà de Director. Per en Josep Espar, en els temes culturals catalans, no hi ha equilibris necessaris sinó feina a fer, treball i esforç per arribar a quanta més gent millor. Josep Espar és un home d'acció que somia sempre mil nous temes. Somia amb el demà i amb el present. Somia coses que semblen del tot impossibles. Somia grans multituds aixecant senyeres nacionals i de llibertat. Somia exposicions d'art català. Somia territori. Somia les comarques. Somia cada una de les palpitations d'aquest poble. Somnis que no poden encabir-se dins els organigrames administratius ni molt menys dins de les burocràcies dels partits.

Parlar de Josep Espar és fàcil. Té dos llibres publicats que apleguen sense embuts tota la seva generositat al servei dels homes i dones dels Països Catalans. Més difícil és fer-ho dels altres 12 noms que l'acompanyen. Però seran els socis d'Omnium que hauran de repassar els 27 noms en joc, un per un, fins triar-ne 13 de prou nobles per dirigir una entitat que faci front a un futur ple d'amenaques per la cultura catalana.

Una de les amenaces, i ben important, passa pels mitjans de comunicació social. Sense la ràdio i la televisió, la cultura catalana queda endarrerida. La producció nacional audiovisual ha d'ésser fidel i forta, coherent i total. En Josep Espar, amb l'experiència de la Nova Cançó i l'afer Joan Manuel Serrat, en sap molt de tot això. També endevino que segurament té plans per fer un canal de televisió en català i no només catalana. I, també possiblement enfortir FLASH-FM que gaudeix de la freqüència propietat d'Omnium Cultural, i que gràcies a Mikimoto està servint d'una manera molt lloable els objectius nacionals de normalització lingüística entre el jovent. Aventuro que és l'exemple Mikimoto el referent del nou Omnium de Josep Espar. Imaginació per vèncer la por que els espanyols han prodigat dins el nostre ésser col·lectiu. En definitiva, moral de victòria, com una obra de Josep Espar va titular Barcelona d'Edicions, per aixecar la malmesa dignitat nacional dels catalans.

Josep Espar podria parlar molt de grans desenganys. No sols amb CIU com alguna vegada ha apuntat, sinó amb molta i molta gent que l'ha deixat plantat i perdut. Ell parla més d'un cop de cansament físic. D'extenuació. De lliurament personal sense límits. En les àrdues campanyes de l'AVUI, del Congrés de Cultura Catalana, del Congrés Internacional de la Llengua Catalana de la Fundació Universal de la Sardana. Però aquest llibre no l'escriurà mai. Dins la seva manera de ser no hi ha lloc pels ressentiments. Per ell la pàtria i el servei a la gent estant per damunt de tot. Hi ha un home que riu: és un català que estima la seva pàtria, per a la qual, malgrat tot, només té paraules d'agraïment, és en Josep Espar i Ticó. Ω

© Llorenç Prats-Segarra
(campusjove@correu.vilaweb.com)
Director adjunt de Catalunya Campus

HUMOR AL TRIANGLE

No fou l'oli

Síndrome Tòxica, una sentència reveladora...

L'alarma al voltant a la Síndrome Tòxica (ST) es disparà l'1 de maig de 1981. Durant 40 dies, el govern afirmà que la malaltia era tramesa per via respiratòria i canalitzà tots els esforços i investigacions en la recerca d'un misteriós «bitxet», marginant als qui afirmaven que era una intoxicació per via digestiva. La nit del 10 de juny hi hagué el primer indici públic que les autoritats canviaven de bàndol, encara que anaven a seguir marginant aquells que no els seguissin en la seva nova «solució»: l'oli de colza; aquesta nit TVE insinuà certa relació entre la ST i uns olis sense marca que es comercialitzaven per canals paral·lels. El 17 del mateix mes el Ministeri de Sanitat ordenà la retirada dels esmentats olis. El 30 començà una operació de canvi gratuït d'olis sospitosos per oli pur d'oliva.

Encara que inicialment les autoritats trivialitzaren l'epidèmia, arribant a dir que els preocupava més la grip, allò cert és que la catàstrofe causà més de 700 morts i 25.000 afectats crònics. A remarcar que, desgraciadament, també aquestes xifres formen part de la pugna entre les oposades hipòtesis sobre què ocasionà la ST.

L'«Equip d'Anàlisi Ecològics» publicà a l'Integral número 107 una bona introducció a la ST, a les hipòtesis proposades i a algunes de les seves implicacions, per la qual cosa és recomanable la seva (re)lectura.

El passat 20 de maig es feu pública la sentència. Fins l'esmentat dia, jo havia acceptat la versió oficial: allò que provocà la Síndrome Tòxica (ST) fou l'oli de colza desnaturalitzat amb un 2% de anilines, importat per a ús industrial i posteriorment re-naturalitzat i desviat al consum humà. Naturalment, havia escoltat l'hipòtesi dels plaguicides tòxics i els rumors sobre la base nordamericana de Torrejón de Ardoz, però considerava la primera com una maniobra més de gent adinerada per a deslliurar-se de les seves responsabilitats, i els segons, una nova expressió de l'afició popular a les explicacions misterioses.

Però al escoltar la sentència vaig comprendre que l'explicació oficial és falsa. Esquemàticament, la sentència pot resumir-se així: després de reafirmar que la causa de la ST fou l'oli de colza manipulat, deixa pràcticament en llibertat als manipuladors, malgrat que es demanava més de 100.000 anys de presó per a ells. Moltes persones s'han indignat per la feble condemna. Però per a mi, la sentència crida precisament que no fou l'oli de colza -cosa que reconeix implícitament al dir que «es desconeix l'agent tòxic concret que produí la malaltia», després de vuit anys d'investigació- i, per això, deixa als acusats (quasi) en llibertat per a que no segueixin incordiant amb el seu ús de la hipòtesi alternativa, retirin les querelles presentades i contribueixin amb el seu silenci a que quedi legitimada i acceptada masivament l'explicació oficial.

Commocionat després d'aquesta «revelació», vaig cercar material divers sobre el tema, inclosa la pròpia sentència «in extenso»... i que en realitat no ho és tant. L'anomenada «sentència de 1.500 pàgines» -enunciat amb el que, suposo, es pretenia realçar la seva minuciositat i rigor, així com justificar els més d'onze mesos transcorreguts des de que acabà el judici- té 1.357 pàgines, de les que les 915 darreres són annexes (lístes de perits, testimonis, afectats, etc.) i les 240 primeres antecedents. La part substancial es redueix, doncs, a «Fets comprovats» (pàgines 241 a 372) i «Fonaments jurídics i veredictes» (pàgines 373 a 442), permetent pressuposar quelcom que la seva lectura confirma: cap punt conflictiu no és provat amb minuciositat i rigor, sinó resolt amb frases contundents.

La reelaboració d'aquest material divers m'ha permès recapitular les següents raons generals que mostren que no fou l'oli de colza:

1. Durant tot el període en que el Govern insistí en la via respiratòria (es a dir, 40 dies si es compta fins el 10 de juny, i 60 si fins l'inici del canvi), precisament en el que cada dia hi havia cents de nous casos, la persona malalta era traslladada a l'hospital, mentre els seus familiars sans romanien a casa i continuaven consumint l'oli que presumptament havia ocasionat la malaltia de l'ingressat, sense que això es traduís en nous casos: Allò que si es donà sovint fou el reingrés del previament afectat, però obviamment no es devia a l'oli que tots seguien consumint, sinó al tòxic ja ingerit, que entrava en una nova fase a l'interior del malalt.

2. L'enorme discriminació intrafamiliar -en el 49,6% dels casos només un membre de la família cau malalt, i en 25,5%, dos- no l'explica l'oli, que, cru o cuinat, entra en la dieta de tots.

3. Lo mateix succeeix amb l'enorme discriminació interfamiliar, donat que en molts casos el repartidor de l'oli l'entrega a totes

les famílies d'un mateix bloc, però només algun membre d'una família concreta resulta afectat per la ST... o ningú.

4. Grans concentracions humanes consumiren els olis presumptament tòxics sense que hi hagués cap malalt: hospitals (Primero de Octubre), quartels (a Carabanchel, Campamento, Aluche, Colmenar Viejo), universitats (menjador de la Facultat d'Econòmiques de Somosaguas), asils (Residència d'Avis de Palència), hotels, fàbriques... S'ha demostrat que els quatre convents esgrimits en un moment crucial per a donar suport a la tesi oficial, foren relacionats tramposament amb el consum d'oli.

Lluís Botinas. Lluís Botinas.

5. La corba real d'evolució de la malaltia -feta comptant els nous casos des dels primers símptomes, i no des de la data d'ingrés, com feia la corba oficial, que també incloïa les rehospitalitzacions- independitza el descens de l'epidèmia respecte de l'anunci de la suposada responsabilitat dels olis. Així, a Madrid, la província amb més casos, l'epidèmia comença a retrocedir onze dies

abans de la informació a TVE i, per tant, 31 dies abans de l'inici del canvi d'oli.

6. Els olis implicats que es recolliren de les famílies afectades són d'una enorme heterogeneïtat de composició i procedència, incloent 32 marques legalment reconegudes. L'oli de colza apareix en menys del 50% d'ells, la qual cosa significa que més del 50% dels afectats no consumiren oli de colza.

7. No hi ha cap tram o estació comuna en les vies d'entrada, re-naturalització (en els pocs casos en els que hi ha lloc), distribució i venda dels olis implicats, que permetés aproximar un suposat tòxic ni tan sols als llocs geogràfics i als malalts oficialment establerts.

World Health Organization (WHO).

8. La determinació oficial de les zones i persones afectades es configurà de forma que «confirmés» la hipòtesi de l'oli. Així, no s'acceptaren els casos passats a l'est i sud (per exemple, a Sevilla no es reconeix a cap dels al menys 83 afectats, però la sentència segueix mencionant tres casos de familiars de dos treballadors d'ITH, empresa en la qual es realitzà un procés de refinament, malgrat que s'ha demostrat que mai no consumiren aquest oli; aquests tres casos foren utilitzats, amb els convents abans esmentats, per a manipular la reunió de març de 1983 del Working Group de la OMS en favor de la tesi oficial), i durant molt temps no foren inscrits els qui no afirmaven haver consumit olis sospitosos.

9. Malgrat això, resulta que a Catalunya es comercialitzaren, sense que es registrés ni un sol malalt, 350.000 quilos del mateix oli fraudulent que, distribuït a Castella, es pretén que produí nombrosos afectats.

10. Malgrat això, desenes d'afectats mantenen, encara corrent el risc que les siguin retirats els ajuts econòmics, que mai no consumiren olis sospitosos. Com a mínim vuit d'ells ho reafirmaren durant el Judici Oral. Hi ha casos de famílies amb diabètics, que només consumien olis especials de marques dietètiques.

11. Malgrat aquesta tendenciositat, la sentència només relaciona a 106 afectats amb els olis incriminats, incloent als tres de Sevilla i a dinou d'un dels convents, ambdós casos manipulats.

12. A l'Hospital de la Pau es detectà la ST a un nadó de vint dies, que només s'havia alimentat amb llet de la seva mare, afectada; poc després morí la criatura. El Dr. Tabuenca, creador de la solució-colza, feu circular que la mare donava cullerades d'oli contra l'estrenyiment. Analitzada la llet de la mare, s'hi trobaren

nivells alts d'organofosforats, però no es donà importància al fet perquè es cercava exclusivament òleoanilides o derivats seus, de les qual no es trobà cap resta.

13. Es calcula que la taxa afectats/exposats fou del tres per mil, la qual cosa significa que més de vuit milions de persones consumiren olis suposadament tòxics sense resultar afectades. En el mateix volum de fantasia tòxica es situa la dada que foren bes-canviats més de cinc milions de litres d'olis sospitosos.

14. Encara que s'han usat mostres dels olis suposadament tòxics en nombrosos laboratoris de tot el món per a fer experiments amb més de deu espècies diferents d'animals, ha estat impossible reproduir en ells cap símptoma de la ST.

15. El tribunal rebutjà l'ofertament de l'industrial Salomó de beure's l'oli sospitós, amb l'argument que no podia permetre -«per raons ètiques»- l'experimentació amb sers humans. Però ignorà que, poc abans d'iniciar-se el Judici Oral, un grup d'afectats realitzà una vaga de fam en la qual només ingeriren aigua ensucrada i cinc centímetres cúbics diaris d'olis «tòxics» durant dotze dies, sense que la seva salut empitjorés lo més mínim. Només Ya publicà una nota sobre aquest «experiment».

16. El nom de l'Organització Mundial de la Salut ha estat repetidament utilitzat per avalar la tesi oficial. Però l'OMS contestà a un requeriment de la Sala per a que manifestés la seva opinió sobre la causa de la ST, negant haver «format declaració oficial o emès opinió sobre la naturalesa de la toxina o sobre l'agent contaminant causant de la Síndrome Tòxica espanyola». A més a més, afirmà «mancar de competència per a expressar opinions» d'aquesta naturalesa, «a menys que l'Estat en qüestió demani una opinió oficial». Així, de forma tapada denunciava que mentre que el Govern ha recorregut des del principi a experts de l'OMS i ha manipulat les seves sigles freqüentment, mai no havia sollicitat una opinió oficial. També negava haver designat oficialment l'epidèmia espanyola com Síndrome de l'Oli Tòxic. A més a més, l'OMS s'oposà a que els seus experts compareguessin en el Judici com a funcionaris seus, permetent-ho únicament «a títol particular», per la qual cosa la immensa majoria d'ells cercà la forma de no fer acte de presència.

Centro Superior de Investigación de la Defensa (CESID).

17. Durant quasi bé un any, un equip sota comandament de dos oficials del CESID (Centre Superior d'Investigació de la Defensa) investigà sobre la ST, elevant finalment al seu cap màxim, el general Manglano, un informe de set pàgines en el que s'afirmava que la tesi de l'oli és insostenible. Aquest important informe s'ha mantingut en secret fins la data, i se sap d'ell pel periodista Rafael Cid, que participà en la seva elaboració.

18. La sentència no cerca els responsables en duanes, abastidors, sanitat, transports, etc., sense la col·laboració dels quals no

hagués estat possible el contraban, adulteració, frau, que -segons la pròpia sentència- permeté que el suposat tòxic actués. L'explicació d'aquesta incongruència pot radicar en què esbrinaments d'aquest tipus implicarien a nombroses persones que en el seu moment es defendrien, ajudant a mostrar que no foren els olis els culpables.

19. Des de feia anys es practicava allò que ara es pretén que provocà la catàstrofe.

La pròpia sentència explica que la importació de l'oli de colza desnaturalitzat per a ús industrial estava autoritzada amb oli de ricí com agent desnaturalitzador des de 1970, i des de 1974 amb àcid nàftic, blau de Ceres o anilines al 2%. També recull tres mètodes diferents, encara que semblants, de re-naturalització usats en tres refineries distants; aquests mètodes no es poden improvisar de la nit al dia, i menys pels pocs processos concrets que ressenya la sentència.

20. La rapidesa i virulència amb que es desencadena l'epidèmia indica que es tractà d'un tòxic molt agressiu, capaç de provocar, en petita quantitat, fins i tot amb una sola ingestió, una toxicitat molt aguda. També això desqualifica a l'oli pel caràcter uniforme i reiterat del seu consum.

21. Encara que la sentència reconeix ignorar l'agent tòxic concret, no per això deixa de referir-se repetits cops a les anilines i d'emprar frases com «el caràcter verinós de les

Beatriz Delgado, nena malalta de síndrome tòxica en procés de rehabilitació. Foto: Miguel González.

anilines, de coneixement general entre empresaris i tècnics introduïts en el ram dels olis, es transmetia al de colza» (pàgina 245), amb la qual cosa, a més a més d'adoptar cert aire científic, apunta, contradient-se, que les anilines fossin el tòxic. Doncs bé, aquest «coneixement general del caràcter tòxic de les anilines» és tan recent que en maig de 1981 hagué d'improvisar mètodes químico-físics per a poder-les detectar i, posteriorment, quantificar. Més tard s'ha situat la seva DL 50 (Dosi Letal 50: la quantitat per quilo que s'ha de subministrar als animals en experimentació per a que la meitat d'ells mori ràpidament; està internacionalment acceptada com inoqua una substància la DL 50 de la qual sigui superior a 5 g/kg) en 440 mg/kg, la qual cosa significaria, donades les dosis mínimes trobades -i no en totes les mostres-, després de la re-naturalització, beure varis litres diaris de l'oli que els contingui. Però, per a sarcasme de la versió oficial, els símptomes que ocasiona no tenen res que veure amb els de la ST.

22. Un altre component que s'utilitzà durant anys com fetitxe enverinador, i que el fiscal encara esgrimí en les seves conclusions, foren les anilides d'àcids grassos. Encara que la sentència ja no parla d'elles, no deixa de ser clarificador sobre les dificultats científiques de la tesi oficial assenyalar que a) el cos humà les elimina ràpidament, per la qual cosa no podrien tenir efecte acumulatiu; b) se ha fixat la seva DL 50 ni més ni menys que en 12 g/kg; c) no només són inoques, sinó que s'han usat i segueixen sent usades per a curar: el manual «Hager: Tractat de medicina pràctica» (Labor, 1942) afirma que «per la seva acció medicamentosa es recomanen, fins per a nens d'un any, de 0,1 a 0,2 grams. Per a adults en general, un a tres grams diaris»; i la Sumitomo Chemical Company té la patent d'un fàrmac per l'eliminació del colesterol, el principi actiu bàsic del qual són precisament les anilides d'àcids grassos.

Centers Disease Control (CDC).

23. Les dades brutes, de base, de les enquestes utilitzades pel Dr. Tabuenca per a justificar la seva tesi, són incontrovertibles. Per una part, no es seguí la recomanació del Working Group de l'OMS, de març de 1983, que fossin ràpidament preparats per a la seva publicació científica internacional, cosa que mai no es va fer. A més a més, estan segrestats en el CDC (Centers of Disease Control, Atlanta, Georgia, USA), que no els ha entregat al Tribunal, malgrat el requeriment formal que aquest va realitzar.

24. Finalment, ni el Govern ni la investigació oficial han dedicat grans mitjans propis a demostrar científicament la seva tesi... potser perquè sabien prèviament que no es demostrable. Encara que el Pla Nacional de la Síndrome Tòxica ha gastat més de 30.000 milions de pessetes, només alguns cents (a precissar) es destinaren a laboratoris i investigacions, allò que fa que alguns que segueixen confiant en la tesi oficial afirmen -suposem que de bona fe- que no s'ha pogut confirmar encara per escassetat de mitjans. En qualsevol cas, el Tribunal de Comptes, després de fer una auditoria al PNST lamentava que «no s'han respectat les pròpies normes pel reconeixement i concessió d'ajuts per a projectes d'investigació. Els contractes concedits no s'ajusten als principis de la Llei de Contractes de l'Estat. S'han efectuat pagaments sense atendre's a les normes legals i internes. Manquen justificants de lliuraments i en bastants casos no hi ha constància que els receptors d'ajuts a la Investigació hagin lliurat els informes o resultats que condicionaren la seva concessió. La manca de control en aquest aspecte fou quasi bé general». Però hi ha molts altres exemples d'aquesta desídia oficial: en un informe del 17 de novembre del 1983 s'afirma que la ST segueix sent pel Govern nord-americà un tema prioritari, però per a l'espanyol ja no ho era; no es va seguir una altra recomanació de l'OMS de classificar minuciosament 60.000 mostres d'oli sospitós; no s'analitzaren els olis de casos presumptament molt significatius, com els convents ja esmentats, etc.

Resumint: l'explicació oficial és absolutament indefensible: es va escollir un subsector feble, que actuava en part il·legalment i la denúncia del qual no significava un risc per les exportacions agrícoles espanyoles, sobre tot d'oli d'oliva, ja que ni tan sols traficava amb oli produït a l'interior, sinó importat, com «cap de turc» sobre el qual carregar la culpabilitat de la catàstrofe. A més a més, aquest oportú boc expiatori permeté reglamentar i reestructurar tot el sector olier, arruïnant a uns... i enriquint a uns altres.

Sens dubte, alguns dels que s'assegueren en el banc dels acusats tenen responsabilitats de les quals respondre: adulteració alimentària, estafa comercial, engany al consumidor,

etc. Altres, ni tan sols això. La lectura dels «Fets comprovats» dona la impressió que bastants foren inclosos en el sumari simplement per a inflar-lo.

Però allò que és segur és que no són culpables de la massacre esdevinguda. I és lògic que la seva defensa es basés en la hipòtesi alternativa... encara que això no hagi afavorit (la meua actitud és un exemple) als seus genuïns impulsors. Quina fou, doncs, la causa de la ST?

Des del primer moment el Govern i l'Administració s'oposaren amb força a tota via d'investigació diferent a la marcada, de forma immediata, pel Ministeri de Sanitat. Canviant bruscament i de sobte de la via respiratòria a la digestiva, mantingueren a capa i espasa la (totalment indemonstrada) hipòtesi de l'oli de colza enfront a l'alternativa, que apunta a productes organofosforats o a combinacions o variants d'ells.

Intencionadament no anomeno a aquesta segona línia explicativa «la tesi del Dr. Muro», per a treure base a les demagògiques i malintencionades desqualificacions fetes a la seva figura i, mitjançant seu, a la hipòtesi alternativa. Encara que el Dr. Antonio Muro Fernández-Cavada és el més conegut i, probablement, el que més esforços realitzà en l'esmentada via (mèrits que espero siguin aviat reconeguts), no fou el primer (el Dr. Peralta apuntà als organofosforats en un article aparegut a Ya el 12 de maig del 1981) ni, afortunadament, l'únic. Juntament amb ell, o per camins diferents, han defensat (amb possibles matisos) la via alternativa, a més a més de l'esmentat Dr. Peralta, com a mínim els Drs. Sánchez-Monge, Sanz, Granero, Montoro, Báguena, de la Morena, Bolaños, Martínez Ruiz, Clavera, Frontela, Martín Ramos, Corralero, Estellés, López Ágreda, Antonio i Alberto Muro Aceña i Wassermann (de Kiel, Alemanya). També han sostingut aquesta línia altres metges i sanadors allunyats de la medicina oficial.

Bayer. Malgrat que la investigació alternativa ha tingut que sufragar-se de forma quasi exclusiva amb els seus propis mitjans, ha obtingut resultats suficients per afirmar que aquest camí permet aproximar-se a l'explicació de la ST. Una concreció d'aquesta via -els compostos organofosforats continguts en els productes Nema-cur i Oftanol de la casa Bayer, usats per un o varis (entre onze) pagesos de la zona de Roquetas de Mar (Almeria) en el conreu de tomàquet primerenc classe Lucy- sembla poder explicar la majoria de casos esdevinguts a finals d'abril, maig i inicis de juny del 1981.

Malgrat això, encara queden importants qüestions per esclarir, per la qual cosa és urgent completar i complexitzar les investigacions realitzades.

El montaje del síndrome tóxico.

Pacto de silencio. Noves investigacions amb una difusió ampla, requereixen nombrosos mitjans, tant humans com materials. Per a reunir-los és necessari trencar el mur de silenci que la tesi oficial ha aixecat al voltant a l'alternativa. Qualsevol persona o associació pot contribuir augmentant la seva informació i formant-se la seva pròpia opinió. Ja existeix material important: a més a més de l'article aparegut a Integral número 107, en les conclusions de l'advocat defensor D. Jesús Castrillo i en la pròpia sentència, m'he basat en els llibres «Pacto de silencio», d'Andreas Faber-Kaiser, i «El montaje del Síndrome Tóxico», de Gudrun Greunke y Jörg Heimbrecht (ambdós distribuïts per Prólogo). I es poden socialitzar els elements adquirits, mitjançant xerrades, debats i iniciatives que eixamplin la seva difusió i interès. El tema s'ho mereix.

Revitalitzar-lo podria tenir una immediata positiva conseqüència: millorar la salut dels afectats. En efecte, la informació tendenciosa que ha envoltat a la ST ha ocultat quelcom molt important: varis tractaments curaren malalts. I, allò que és més actual, encara podrien resultar eficaços, encara que en un grau impossible de precisar per endavant.

La incorrecta identificació de la causa de l'epidèmia implicà un tractament al seu torn incorrecte, fins i tot contraindicat. L'abnegació de la medicina assistencial permeté, sens dubte, salvar moltes vides en aquelles setmanes en les que els nous

casos es comptaven per milers. Però la resta de la medecina oficial va fallar perquè es dirigí per dreceres alienes a les veritables causes.

L'única excepció de la que es té constància és el Dr. Luis Sánchez-Monge Montero, que aconseguí curar a varis afectats, sobretot nens. Potser no sigui casual el seu càrrec de tinent coronel de l'Exèrcit, i s'hagi de cercar en els seus coneixements sobre la guerra química la informació que li permeté intuir una intoxicació per organofosforats. El Dr. Sánchez Monge feu arribar un informe amb el seu tractament i els bons resultats obtinguts -en ell consten dades de set pacients que havia curat fins gener del 1982- als seus superiors jeràrquics, a la Direcció de l'Hospital «Niño Jesús», a l'INSA-LUD i al Govern, publicant en el número 937 de la revista «Tribuna Mèdica», apareguda el 19 de març del 1982, i sota la rúbrica «Síndrome Tòxica», l'article «Tractament amb fosfat disòdic i acetato de betametasona. La meua experiència personal». Un silenci total fou l'única reacció davant les seves iniciatives. Però a l'abril del 1987 el Dr. Sánchez-Monge

encara afirmava: «Estic convençut que encara hi ha gent que es pot curar». També altres curacions trobaren el silenci per resposta, malgrat ser més nombroses. Pot semblar lògic, donat el corporativisme de la medicina oficial i de la majoria dels seus practicants davant les medecines alternatives, però resulta inacceptable si es pretén la curació de malalts. Un mínim -a l'espera de noves informacions- de quatre equips de medecines alternatives aconseguiren sanar a nombrosos afectats: dos equips (un de Madrid i un altre de Barcelona) amb homeopatia, un altre amb acupuntura i un quart combinant macrobiòtica, pressopuntura i hidroteràpia.

En nom d'aquest darrer equip, el professor Rallo edità el 1983 el llibre «La síndrome tòxica, un repte a la medecina». D'ell extrec les següents escenes... amb l'es-

perança que la seva difusió ajudi a canviar l'escenari.

* Després de repetits oferiments dels seus mètodes i resultats, el Ministeri de Sanitat accedeix a entrevistar-se amb representants de l'equip del professor Rallo. Després d'oferir-se aquestos a dur la llista de tots els afectats que havia curat, se'ls respongué que n'hi havia prou amb seixanta. En l'entrevista, realitzada en novembre del 1981 i que qualificarem com freda, forçada i sense que les autoritats mostressin no ja entusiasme, sinó cap interès, lliuraren la llista amb les dades personals i clíniques dels seixanta curats. L'única reacció consistí en que una veu, que no s'identificava, va telefonar als primers components de la llista i, després de controlar-los com afectats, els hi preguntà si havien estat tractats per l'equip Rallo i quina era la seva situació actual; al respondre explicant lo positiu de la seva evolució, l'anònim «comunicant» penjava. La ronda no s'arribà a completar-se.

* La ST afectà, sobre tot, a persones d'economia feble, però també a algunes famílies ben situades. Entre aquestes es trobaven els fills i nets d'Emilio Romero. Un periodista em va comentar, estranyat, que malgrat estar directament implicat, el seu eminent col·lega no havia escrit ni un article sobre el tema. Les seves raons tindrà, i seria sens dubte interessant conèixer-les. En qualsevol cas, el llibre de Rallo proporciona elements sobre el cas, doncs narra com rebé una trucada d'Emilio Romero qui, al veure que la medecina oficial no millorava als seus sers estimats, li demanà que els tractés el seu equip. Així es va fer i, segons sembla, amb tan convinçents resultats que no feu falta escriure sobre ells...

Per aclariments, informació complementària, bibliografia, crítiques, etc., així com per a organitzar debats o considerar altres propostes i iniciatives escriure a: Lluís Botinas. Centre Orientatiu de Bio-Regeneració Aplicada (C.O.B.R.A.).Ω

Article publicat a «El Correo del Sol» d'octubre del 1989, revista «Integral» número 118.

Antonio Muro Fernández-Cavada.

ATENCIÓ A L'ESCOLA D'IMAMS!

BERNAT JOAN I MARI

Em comenta un col·lega ben informat en temes d'interculturalitat i immigració que, a l'Estat espanyol, existeix una escola d'imams (no record el nom exacte que li va donar, però en substància és això: un centre de formació per als guies espirituals de la comunitat musulmana d'Espanya), amb seu a Madrid, unificada a tot l'Estat i controlada per l'Associació Musulmana Nacional d'Espanya. En sentir-ho, se m'encén el llum vermell. No perquè tenguí cap prevenció especial envers cap religió, ni perquè pensi que, en una columna com aquesta, s'hagi de dir res de temes que el columnista entén que no l'afecten personalment, sinó per les implicacions que aquest tipus d'estructura pot tenir en relació a la integració sociocultural de la població immigrada procedent de l'àrea de dominació de la religió musulmana. Aquest tema sí que interessa (de manera ben generalitzada) a la nostra societat, i sí que pot tenir conseqüències per a la vida futura de la gent de les nostres illes, i del conjunt del país (dels Països).

Hem alertat, des d'aquesta mateixa tribuna, sobre diversos casos de racisme manifest, d'incitació a la violència interracial i d'intolerància injustificable promoguda per diversos guies espirituals musulmans. Particularment, vàrem escriure contra l'imam de Sabadell (que justificà l'Holocaust, sense que aquesta justificació horrible tengués cap conseqüència negativa per a si mateix), vàrem denunciar l'actitud sexista de l'imam de Premià de Mar (que no volgué negociar

la qüestió de la construcció d'una mesquita en aquella població amb l'alcaldeessa de la ciutat precisament perquè era una alcaldessa i no un batle), i hem denunciat repetidament els antiracistes (SOS-Racisme) que van de bracet amb l'ultracista imam de Sabadell i les feministes que no diuen ni mu contra l'imam de Premià. Així mateix, vàrem escriure denunciant la intolerància lingüística de l'assemblea d'imams del principat de Catalunya, que menysprea obertament la legalitat vigent, almenys pel que fa a l'oficialitat de la llengua catalana (juntament amb la igualtat home-dona, la consideració de totes les persones com a igualment mereixedores de respecte, i tot l'etcètera que se li vulgui afegir). Hem escrit, així mateix, a favor del novel·lista Michel Heullebecq (defensat només per l'extrema dreta francesa, en l'exercici d'un dret tan fonamental i bàsic com és el de la llibertat d'expressió); i en contra de la Lliga dels Drets Humans de França (que no condemna els imams racistes, però que vol veure a la presó un escriptor perquè fa una novel·la on "menysprea" l'Islam... com si els francesos no s'haguessin passat segles, juntament amb la resta d'occidentals, menyspreant totes les religions, començant per la que se suposava que era la nostra!).

A catalans, bascos i gallecs ens ha costat déu i ajuda -i molta suor, llàgrimes i sang, al llarg de la Història- aconseguir un mínim reconeixement per part de l'Estat. Actualment, som molt lluny d'allò que considerem mínim perquè els nostres països puguin

subsistir amb dignitat i igualtat amb la resta, però l'Estat espanyol no és tampoc monolític com França o Algèria. Si l'Estat espanyol reconeix les autonomies, si reconeix l'oficialitat del català, el basc i el gallec en els seus respectius territoris, és a causa dels esforços històrics dels nostres respectius pobles, i de la feina feta a favor de la pluralitat i de la igualtat. L'edifici que hem anat bastint, emperò, resulta d'una fragilitat extraordinària. I seria lamentable que allò que costa tant d'anar construint se n'anàs en orris per mor de la nostra incapacitat de fer entrar en les regles del joc democràtic els nouvinguts, procedents d'altres àrees culturals.

No té cap sentit que existeixi una única escola d'imams, a l'Estat espanyol, amb seu a Madrid. Cap ni un. Com s'ho faran, els guies espirituals musulmans que hagin de viure a Catalunya, al País Valencià o a les illes Balears i Pitiüses per conèixer el propi context cultural, legislatiu autonòmic, lingüístic, dels respectius territoris? Què els explicaran, a Madrid, de la llengua catalana, dels drets lingüístics dels ciutadans, de la cultura pròpia o de la història dels Països Catalans? Quin coneixement tendran, dels països d'acollida, aquests "guies espirituals"?

El columnista, malfiat com és, pensa que aquesta escola de formació serà una nova escola d'espanyolisme encobert. Com que les nostres lleis, gràcies a l'esforç de milers i milers de persones que lluitaren contra la dictadura, han aconseguit d'eradicar les parts

més nocives de la dictadura franquista, els que la voldrien reeditada pretenen entrar per la porta de darrera. Aprofiten, en aquest cas, la manca de cultura de la pluralitat i de la llibertat que tenen una part dels nostres immigrants. Ells, és cosa ben òbvia, no en tenen cap culpa; però això no treu que puguin ser utilitzats en contra dels nostres drets i en contra de la nostra llibertat. A Algèria o al Marroc, la minoria berber no gaudeix de cap tipus de dret cultural ni lingüístic. Hem de permetre que els continuïn oprimint, via religió, a la nostra terra? Hem de permetre que es reproduïxin els esquemes de dominació imperants al món àrab?

S'ha de permetre, per exemple, que els imams, a més de "guies espirituals" continuïn sent guies polítics, laborals, socials, de la seua gent? I, en qualsevol cas, quines mesures es pensen orquestrar des dels poders públics per impedir-ho? Perquè, francament, aquí fa ja molt de temps que el capellà del poble no ens ha de dir quin partit hem de votar quan hi ha eleccions, en quina llengua hem d'omplir els impresos a l'ajuntament o com ho hem de fer per trobar feina. Per això, ja hi ha sindicats, partits polítics, organitzacions cíviques, empreses... I això ho tenim igual de clar els catòlics practicants i els protestants, els que van a missa i els que no, els creients i els agnòstics. D'aquest consens en surt justament una societat que pot viure en llibertat, sense intermediaris autoritaris que interferirixin en les nostres vides. Deixarem que ens ho espanyin? Ω

MOCIÓ PEL RETORN DELS ARXIU DE SALAMANCA AL PAÍS VALENCIÀ

Uns cinquanta pobles del País Valencià, van patir l'espoli dels seus arxius municipals després de la Guerra Civil, passant a formar part aquesta documentació dels famosos "Arxius de Salamanca".

En altres parts dels Països Catalans, sobre tot a Catalunya, s'està tre-

ballant des d'entitats culturals, cíviques, ajuntaments, l'administració pública, per tal de recuperar eixos arxius, que afecten a partits polítics, sindicats, organitzacions progressistes, ajuntaments, i persones individuals.

Al País Valencià, alguns ajuntaments ja han acordat mocions per tal

de demanar el retorn dels papers, encara que es tracta de casos molt puntuals i concrets.

Si algun ajuntament del País Valencià vol presentar una moció al respecte, Esquerra Unida del País Valencià li podrà facilitar el text complet de la moció. Ω

El Museu d'Història de Catalunya commemora els camps de concentració en l'època franquista, quan governaven els genocides pares, majors i parentela dels actuals ministres del P.P.

21/10/2002 BARCELONA, 21 (EUROPA PRESS)

El Congrés "Els camps de concentració i el món penitenciari a Espanya durant la guerra civil i el franquisme" que ha començat avui i que acabarà el proper dia 23 al museu d'Història de la Ciutat (MHC) de Barcelona, ha abordat avui el tema dels camps de concentració a Europa i a Espanya durant la guerra civil i el franquisme.

El Congrés ha comptat amb la intervenció del professor de la Universitat de Perpinyà (França), Michel Leiberich, i amb els professors de

la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Francesc Vilanova i Maria Campillo, que han desenvolupat el tema "Camps de l'exili: refugiats i deportats" i "Memòria literària i ficció de l'univers concentracionari".

A més, els conferenciants han pogut participar en un debat sobre els camps de concentració europeus, el moderador del qual ha estat el director del MHC, Jaume Sobrequès.

El MHC ha inaugurat avui, a més,

l'exposició "Mauthausen. Crònica gràfica", una selecció d'imatges històriques sobre aquest camp de concentració procedents del fons dipositat al museu de l'Associació Amical de Mauthausen.

Durant la sessió de demà, el Congrés tractarà els temes de l'univers penitenciari franquista, amb la intervenció dels professors Pere Ysàs, Àngela Cenarro, Ricard Vinyes i Josep Maria Solé entre altres.

La sessió acabà amb una taula rodona dels testimonis dels camps de concentració Miguel Núñez, Abel Paz, Maria Salvo i Josep Subirats, moderat pel director del Museu, Jaume Sobrequès. Ω

BABY WON'T YOU PLEASE COME HOME (CANTAT PER ELLA FITZGERALD, DINAH WASHINGTON I MOLTES ALTRES CANTANTS DE JAZZ, SOUL I BLUES).

Because I never thought we'd part
Ev'ry hour in the day...you will hear me say
Bill Bailey, won't you please come home
{sax solo}

When you left you broke my heart
Because I never thought we'd part
Ev'ry hour in the day...you will hear me say
Bill Bailey, Bill Bailey
Bill Bailey won't you please come home
'Cause your mama needs some lovin'
Bill Bailey won't you please come on home

AL·LOT, SISPLAU, NO VINDRÀS A CASA?

En Bill Bailey, sisplau no vindràs a casa?
Que la teva mama és tota sola
He intentat sens èxit, de pronunciar mai més el teu nom
Quan em vas deixar em vas trencar el cor
Perquè jo mai no pensí que ens separaríem
Cada hora del dia...em sentiràs dir
Bill Bailey, no vindràs a casa?

Bill Bailey, won't you please come home
'Cause your mama's all alone
I have tried in vain, never no more to call your name

When you left you broke my heart

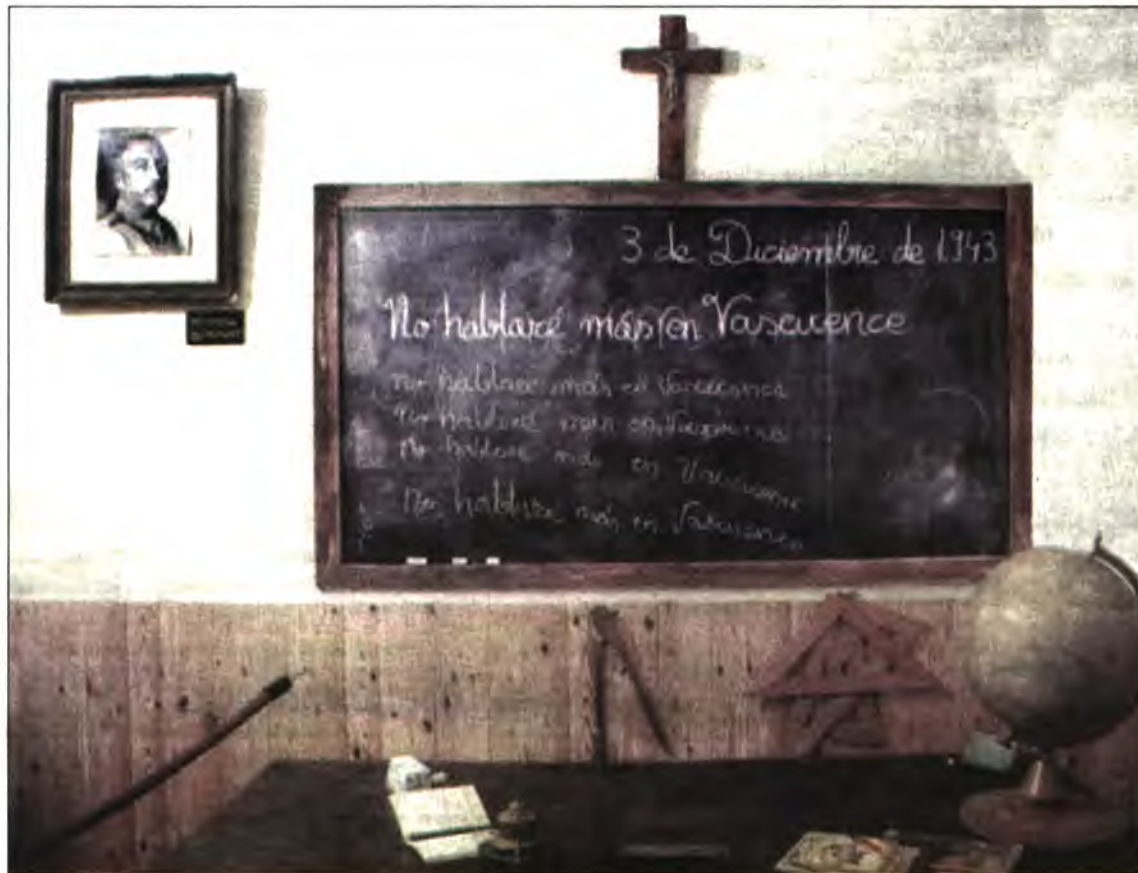

L'AUDIÈNCIA "NACIONAL" ARXIVA EL CAS DE LA DENÚNCIA AL REI

El titular del jutjat d'instrucció número 4 de l'Audiència Nacional, Fernando Andreu Merelles, ha arxivat el cas del jove de Breda Jesús Artiola, que va ser imputat per injúries i calúmnies al rei d'Espanya. La imputació d'Artiola va ser conseqüència de l'efecte boomerang que la justícia va donar a la denúncia que ell, en nom de l'entitat Jo també em Planto, va signar contra Joan Carles I per apologia del genocidi en el seu vessant cultural, per haver dit que el castellà no havia estat mai imposat. El jutge va recordar que la Constitució fa el Rei «inviolable i exempt de responsabilitat» i va imputar el denunciador, informa "El Punt".

Tot aquest remenament judicial arrenca el 23 d'abril quan el Rei va dir: «Nunca fue la nuestra una lengua de imposición, sino de encuentro; a nadie se obligó nunca a hablar en castellano. fueron los pueblos más diversos quienes hicieron suya, por voluntad libérrima, la lengua de Cervantes.»

Aquest discurs, pronunciat pel Rei durant l'entrega dels premis Cervantes, va fer néixer la campanya Portem-lo a cal barber i dintre de les accions l'entitat Jo també em Planto va presentar una denúncia contra el Rei per un delictes d'apologia del genocidi, en relació amb un extermini de caire cultural. La resposta judicial va ser contundent: el Rei és inviolable i exempt de responsabilitat i, per tant, no hi ha opció de denunciar-lo judicialment. Per això el cas es va arxivar però, a instàncies de la fiscalia, el jutge va obrir diligències contra Jesús Artiola, com si l'exercici de signar una denúncia contra sa majestat constituís un delictes d'injúries i calúmnies. Artiola va haver de compareixer el 24 de setembre a l'Audiència Nacional, en qualitat d'imputat, però es va negar a respondre a les preguntes del magistrat i va lliurar-li un manifest. Ara, el jutge ha arxivat la causa a instància de la fiscalia. Jesús Artiola, que el dia 1 va tenir coneixement de la seva exculpació, es congratula per l'arxivament de les diligències, però amb certes reserves perquè el Rei i la Casa Reial «mantenen la seva impunitat per dir bajanades». Artiola interpreta que l'arxivament de les diligències ha estat conseqüència directa del moviment social. «S'han hagut d'embeinar la repressió judicial per la força del moviment social», afirma Artiola convençut que sense aquest suport la causa hauria tirat endavant. Arran de la imputació d'Artiola, la campanya Portem-lo a cal barber es va transformar en el moviment Jo també em Planto, i han estat diversos els ajuntaments (Arbúcies, Prats de Lluçanès, Breda, Salt, Llagostera...)

i entitats que han aprovat manifestos de suport a Jesús Artiola.

Per la seva banda, l'Ajuntament de Llagostera, on Artiola fa de professor, ha castigat el Rei despenjant el seu retrat i endreçant-lo a l'arxiu, on quedarà encara que Artiola hagi estat exculpat judicialment.

Font: radiocatalunya.ca

ACTES DE LA CAMPANYA "JO TAMBÉ EL DENUNCIO"

Us animem a adherir-vos a la denúncia. El full adhesió el trobareu a la nostra web o en el dossier adjuntat secretaria de la campanya "jo també em planto". tel.: 0034/934194747 mail: assemblea@assemblea.org web: www.assemblea.org

AENA RECTIFICA AL AEROPORT DE BARCELONA

Rectificació, malgrat la "contaminació acústica"

L'aeroport de Barcelona ha decidit finalment rectificar el seu criteri lingüístic i emetre tots els missatges per megafonia en català, a més de fer-ho en castellà i en anglès. A instàncies del senador Josep Varela, el ministeri de Foment va fer pública fa mesos una nota en què justificava l'exclusió de la llengua pròpia de Catalunya en gran part de la megafonia de l'aeroport del Prat -el català només es reservava per a la sortida dels vols que tenien Madrid, les Illes Balears i el País Valencià com a destinacions- perquè "donaria lloc a un temps global d'exposició sonora de dubtosa eficàcia amb el fi que es persegueix: proporcionar informació al passatger".

Aeroports Espanyols i Nave-

gació Aèria (AENA) havia aplicat aquest criteri feia, almenys, deu anys, malgrat les protestes que partits i associacions cíviques li havien anat presentant. Els arguments del ministeri de Foment són bastant rebatibles. En primer lloc, el de Barcelona no és, ni de bon tros, l'únic aeroport del món que fa servir més de dos idiomes per comunicar els seus avisos per megafonia. En segon, la "contaminació acústica" al Prat -i en molts altres aeroports- es produeix massa sovint per una falta d'encert flagrant a l'hora de decidir el criteri per fer-los arribar als passatgers. Al Prat mateix massa vegades se senten fins a cinc o sis missatges seguits avisant el mateix particular que fa tard per agafar el seu vol. Com que se suposa que l'interessat ja té la seva targeta d'embarcament, la reiteració tan exagerada no té gaire sentit. Sorpren, també, sovint que instal·lacions que haurien de comptar amb els últims avenços tècnics recorren encara a sistemes primaris en les comunicacions amb els seus clients.

Finalment, és curiós que sempre que es tracta de sacrificar un idioma per evitar "distreure" o "dispersar" el client, les instàncies que depenen de l'administració de l'Estat sempre decideixen que sigui el mateix; és a dir, el que no consideren com a "propi", ni d'ells, ni "de tots els espanyols". Mentre que el govern central i la seva administració consideren prioritari informar en castellà i relegar, per tant, de manera inevitable, el català als àmbits més reduïts, les catalanes opten sovint pel bilingüisme o el trilingüisme estricte o per donar prioritat a l'idioma que l'Estatut de

Catalunya defineix com a "propi". I que, evidentment, està en inferioritat de condicions en molts àmbits socials decisius per a la seva vitalitat.

El cas de l'aeroport del Prat i la rectificació d'AENA haurien de servir com a exemples. Només una acció conjunta de polítics, administració i administrats o usuaris pot canviar tendències que, en definitiva, només busquen el manteniment de la preeminència d'un idioma sobre l'altre. Hi ha "contaminacions" generals molt més greus que l'acústica dels aeroports.

Font: Avui (3-11-2002)

ACTE CONTRA LA LLEI DE PARTITS, A BARCELONA EL PASSAT DILLUNS 11 DE NOVEMBRE A LES 20H. AL ATENEU BARCELONÈS (C. CANUDA, 6). AMB LES INTERVENCIONS DE JOSEP M. LOPERENA, LLUÍS M. XIRINACHS, EDUARDO LUCAS I TERESA TODA ORGANITZÀ LA PLATAFORMA CATALANA PER LES LLIBERTATS DEMOCRÀTIQUES I CONTRA LA LLEI DE PARTITS

Manifest de la Plataforma Catalana per les Llibertats Democràtiques i contra la Llei de Partits:

Davant l'aprovació de la llei de partits polítics impulsada pel govern espanyol del Partit Popular, amb el suport del PSOE, CiU i Coalició Canària, convençuts de l'excelsionat gravetat que aquest fet suposa, i constituïts en la "Plataforma Catalana per les Llibertats Democràtiques i contra la Llei de Partits" volem sacsejar la societat catalana i expressar col·lectivament, el nostre ferm rebuig a aques-

ta llei i a les conseqüències que se'n deriven, i és per això i que manifestem el següent:

a.- Aquesta reforma suposa una retallada substancial del ja deficient règim de llibertats democràtiques a l'Estat espanyol, quant a les llibertats nacionals dels diferents pobles sense estat que el conformen, i a la garantia dels interessos dels sectors populars. Al mateix temps, atempta contra drets bàsics com els d'associació, d'expressió i d'actuació pública.

b.- La Reforma de la Llei i la il·legalització de facto de Batasuna que se n'ha derivat crea un instrument legal que reforça la impossibilitat de desenvolupament democràtic de qualsevol projecte polític, nacional i/o social dins l'actual marc constitucional espanyol.

c.- Amb la il·legalització de Batasuna, i sota el pretext anunciat de fer front a la violència política, el nacionalisme espanyol persegueix, en realitat, de combatre brutalment qualsevol reivindicació autodeterminista del poble basc o, eventualment, del català. Només així s'entén que el 95% dels parlamentaris espanyols deixin fora de la llei a les prop de 200.000 persones que han donat suport a Batasuna, i que ho facin contra l'opinió de la gran majoria dels bascos i basques.

d.- El marc socio-polític en el qual s'aprova aquesta llei es deriva d'una amplíssima ofensiva politico-mediàtica de l'Estat espanyol, basada en la pràctica de l'autoritarisme, la prepotència i l'intent d'imposició d'un model de pensament únic. La conseqüència que se'n deriva és la criminalització política i la persecució repressiva de tota la dissidència a l'ordre social establert i al seu pensament uniformitzat.

e.- La solució del conflicte d'Espanya amb Euskal Herria -i objectivament també amb els Països Catalans- no passa per retallar les llibertats democràtiques a l'Estat espanyol. Ben al contrari, s'ha de basar en el respecte a la voluntat popular lliurement expressada per la societat basca o catalana. En aquest sentit, l'única reforma legal que cal fer és la inclusió del dret a la lliure autodeterminació de les diferents nacions que conformen l'Estat espanyol.

És per tot això que volem fer una crida a reaccionar contra la resignació i a lluitar amb fermesa per a estendre la mobilització de la societat catalana en defensa del nostre futur, de la nostra llibertat i, en definitiva, de la democràcia que ens estan segrestant. Ω

No hi ha cap llei que aturi LA LLIBERTAT!

L'exercit dels PPCC

El 1662, els catalans i catalanes del Nord, obligats a pagar en sal, un impost abusiu, van rebel·lar-se contra l'autoritat colonial francesa al crit de "Visca la Terra".

La revolta féu que els camperols prenguessin les armes per lluitar pels seus drets socials i nacionals, esclatant a totes les comarques, i amb una especial força al Vallespir. Els insurrectes es feren dir "Angelets de la Terra".

La repressió francesa va ser salvatge, la pròpia d'un imperi, i va durar fins a l'inici del segle XVIII, segle que havia de dur el desastre a la resta dels territoris catalans.

Avui, 9 de novembre del 2002, els nous lluitadors anticoloniais del sXXI, que hem iniciat la descolonització dels Països Catalans seguint l'estela dels comandants Pere Gil i Juli Vert, volem arrencar de l'oblit aquells homes de bé que patiren la persecució, la tortura i la mort: Josep de la Trinxeria, Manuel Descatllar, Francesc Soler, Carles de Llar, Francesc Puig...

Nosaltres, però com ells, mantenim l'esperit lluitador i ens neguem a acceptar la imposició de la injustícia, històrica o present. Per això no acceptem el domini de dues autodenominades "potències", decadents i moralment esgotades -dos imperis patètics-, sobre les terres que van ser dels nostres avantpassats, que són nostres i que seran dels nostres fills.

El dia 9 de novembre a Perpinyà, l'Exèrcit Popular dels Països Catalans tornarà a l'administració colonial francesa la sal que va fer sembrar sobre les runes del poble de Pi, enderrocat per haver donat suport a la revolta dels Angelets de la Terra. La sal que van robar als nostres avantpassats. Sal provinent de tots els punts cardinals de la nostra esprimatxada, mediterrània i bonica nació. Una nació que ara pot mostrar que amb la sal no sols sap fer bacallà i anxoves: també podem animar altre cop la lluita iniciada segles enllà, una lluita mai no interrompuda, una lluita que no interrompem fins a la descolonització total dels Països Catalans.

El passat 9 de novembre no vàrem fallar!

Inundarem la Catalunya del Nord de quilos i quilos de sal!!!!
Quilos de sal de València, de Mallorca, de les mines del castell de Cardona, de la Garrotxa, de la Safor. No vàrem fallar!!!!

El combat no s'atura!!!!

Visca els Angelets de la Terra!!!!

Visca la lluita anti colonial!!!!

Honor als combatents catalans!!!!

En nom de l'Exèrcit Popular dels Països Catalans
Comandant Pere Gil

Detinguts a la Xina 30 catòlics, entre ells 25 nens, perquè donaven o rebien catequesi

Un total de 30 catòlics, 5 adults i 25 nens, han estat detinguts acusats de participar en activitats religioses i organitzar-les al sud-est de la Xina durant les vacances, segons van revelar responsables de la policia el diumenge 21 de juliol. Per exemple, la religiosa Chen Mei, de 28 anys, va ser condemnada el dijous 18, sense procés, a 15 dies de detenció per haver donat catequesi a la localitat de Dongan, a la província de Fujian. Els altres 4 adults van rebre un avís oficial de les autoritats i van ser alliberats el dia de la seva detenció, igual que els nens, entre 10 i 16 anys d'edat.

Les reaccions procedents de l'Església catòlica fidel al Vaticà no s'han fet esperar. La Fundació Carenal Kung acusa en un comunicat a les autoritats xineses de violar el dret fonamental a la llibertat religiosa. En aquesta línia, demana l'alliberament de Chen Mei i també de centenars de sacerdots i bisbes que continuen detinguts a diverses presons del país. Cal recordar que el règim comunista només reconeix com a vàlida una Església nacional que no reconeix la primacia del Papa de Roma. A més, no ha deixat mai de perseguir els ciutadans catòlics que es declaren fidels a la Santa Seu. Ω

E-cristians.net

Harry Potter torna a discriminar el català

Tan sols nou cinemes projectaran la còpia en català i 101 cinemes en espanyol

El 29 de novembre arribarà a les pantalles del nostre país el segon lliurament de les aventures de Harry Potter, 'Harry Potter i la cambra secreta', que es va estrenar diumenge als cinemes anglesos. Però la polèmica torna a amargar el jove aprenent de mag. Segons dades recopilades per VilaWeb, dels 110 cinemes del Principat, el País Valencià i les Illes que projectaran el film, tan sols

nou presentaran la còpia en llengua catalana. A Barcelona únicament el projectaran 4 cinemes de 51, i no arribarà a cap cinema de comarques. A Girona tan sols l'oferirà un cinema de deu, a Lleida, un de cinc, i a Tarragona, un

de vuit. Els 29 cinemes del País Valencià que projecten el film ho faran tots en espanyol. I a les Illes un cinema o dos de set projectaran la còpia catalana. A Andorra probablement també es projectarà la còpia en espanyol, i dos cinemes de Catalunya Nord la projectaran en francès.

L'any passat Warner es va negar a doblar al català 'Harry Potter i la pedra filosofal', el primer lliurament de la saga. Aquest fet va suscitar irades protestes a tot el país i es va fer una campanya contra la multinacional cinematogràfica. Fa unes quantes setmanes l'aparició del DVD del primer film ja va provocar noves protestes perquè la subs-

titulació catalana, projectada als cinemes, havia desaparegut del disc.

El contrast és evident amb l'estrena de 'Doraemon i els pirates del mar del sud', que a final d'agost va col·locar-se als cinemes del país amb seixanta-tres còpies en català. Ω

Font: VilaWeb

La persuasió, la dissuasió, que fins ara duien a terme els exercits del món, ara la duen a terme els mitjans de comunicació (Ramon Barnils)

agusti@llibertat.com !!!

Disculpeu els ridículs

19.000 joves van arribar-se a Arbúcies arran del darrer Acampallengua Jove. Es tracta d'una sucusa oferta de rock i moltes altres activitats que anyalment organitzen les JERC a mitjans de juliol. TV3 va entrevistar sobre el terreny alguns dels que s'hi acostaren per passar el cap de setmana. «Jo he vingut per la música», va voler deixar clar de seguida un noi. Tot i que el periodista no li havia demanat el motiu pel qual era allà, en trobar-se davant les càmeres va tenir la impetuosa necessitat de donar explicacions sobre el perquè de la seva assistència. Afanyant-se a dir per la petita pantalla que eren raons musicals i no altres les que l'havien fet decidir a participar en aquest trobada, es va desmarcar públicament de l'independentisme. I, simultàniament, va aplacar la incomoditat que segurament ell experimenta quan sap que el poden veure en aquests ambients. L'entrevistat deu tenir tan coll avall que anar a un aplec d'aquest tipus és quelcom xaró i impropri de la seva condició que urgentment ho ha de justificar d'alguna manera.

Ens hem sentit obligats a disculpar-nos tantes vegades per raons similars a la de l'esmentat jove, que aquesta percepció infundada ens situa sempre en una situació socialment desavantajosa. I és que viure a expenses que l'altre no et vegi com un català excessivament català, et converteix en una persona insegura i dependent. «És un bon català aquell que es descatalanitza... per a ser, cal que no siguis», va deixar escrit en Manuel de Pedrolo.

Seguint aquest fil, el director d'un dels postgraus d'anglès de la UB va carregar, tot just començar l'actual curs escolar, contra alguns mestres de llengua catalana per ser massa rigorosos. I ho va rematar amb un exemple burleta. Vaig deduir que era una de les maneres que té de presentar-se entre l'alumnat. Tot i que l'home és català de soca-rel, curiosament només va envestir contra els que imparteixen català. La rigorositat és un tret exclusiu dels que ensenyen llengua catalana? Tot sembla indicar que l'esmentat director no està disposat a córrer el risc de ser titllat de català «muy catalán». I, consegüentment, es cura en salut. Fins al punt d'esbandir a la primera de canvi qualsevol signe distintiu de catalanitat. Dies més tard, també dins l'aula, va tornar a repetir el comentari. I va afegir que conjuguar verbs catalans és horrible men-

tre que fer-ho en anglès i en espanyol és més senzill. Si bé és veritat que en anglès és més senzill, tant en català com en espanyol el grau de dificultat ve a ser el mateix.

La intranquil·litat psicològica que desperta ser contemplat com massa català minva quan la persona es disculpa, encara que sigui un gest del tot innecessari. És a dir quan demostra que no li fa res escometre contra la pròpia cultura. I desprendre's així del llast que l'identifica com una persona suspecta d'estimar tant Catalunya com un anglès Anglaterra o un castellà Castella.

Sense perdre la pista dels que han convertit la disculpa en un hàbit ridícul, Quim Monzó explica a Del tot indefens davant dels hostils imperis alienígenes que, en els corredors de Catalunya Ràdio i TV3, locutors i redactors que entre ells parlen català, de cop intercalen una o dues frases en espanyol. I a continuació tornen una altra vegada al català. «Sí, treballo a TV3 o a Catalunya Ràdio, però perquè vegeu que no sóc gens ni mica convergent de tant en tant deixo anar un parell de frases en castellà». Monzó interpreta així la generosa disponibilitat per fer servir l'espanyol en el cas d'aquests professionals de la corporació catalana. Hi ha catalans que se senten en fals fins i tot quan es mouen en àmbits plenament nostrats. L'anormalitat nacional dels Països Catalans provoca que molts visquin contradictòriament la seva catalanitat. I aleshores es fabriquen escuts protectors per no passar per «muy raras, excluyentes, nacionalistas...». La manca de resistència psicològica provoca fugides d'aquesta mena, batejades per Freud com mecanismes de defensa.

Aquesta por a ofendre tan catalana i altres reaccions d'empatia, ens deixen en una posició de feblesa i vulnerabilitat davant l'espanyolisme voraç. «La cortesia es lo que os pierde», va observar Miguel de Cervantes dels catalans. Ω

Quim Gibert, psicòleg.

Ideologies totalitàries

De jove vaig militar a la CNT i tot els membres actius (els qui érem professors) vam marxar per les amenaces dels FAistes i altres elements sembla que infiltrats per la policia d'en Martin Villa. La CNT (llevat de gent com en Ramon Barnils que dirigia aleshores la Solidaritat Obrera) era majoritàriament espanyolista. Ells en deien universalista i internacionalista. Però tot en espanyol.

Els comunistes stalinistes (MC) i trostkistes (LCR) i els psuquers em feien riure sinó era perquè aquest tipus de gent et fot un tret al cap en nom de la Dictadura del Proletariat. A la fi millor era anar per lliure.

Sobre en Quintà i el fet d'ésser de dretes no ve al cas: quan llegeixo l'Oriana Fallaci, en Quintà o en Maurice Druon ("Ordonnances pour un Etat malade"), no em preocupa el més mínim si són de dretes o d'esquerres. Allò que m'interessa és el que diuen i la seva actuació.

Em vaig fer un fart de llegir la història de la Revolució Francesa, Russa i la Guerra Civil. I la conclusió fou la mateixa dels meus pares que la varen viure directament: els pistolers "anarquistes" i els torturadors i assassins comunistes (guiats per l'URSS) es poden ficar al mateix sac que els feixistes espanyols i catalans. L'única diferència fou que els segons guanyaren i dugueren a terme els seus crims. Els primers no tingueren gaire temps.

Sobre ETA us haig de dir que l'origen del seu sectarisme "jusqu'aboutiste" és el seu caràcter marxista-leninista. Ningú no ho recorda, això. Si comparem ETA i IRA, veurem que l'IRA mai no ha propugnat un estat "socialista".

Com a anècdota final us diré que el primer text de marxisme que vaig llegir fou "Els fonaments del Leninisme" de J. Stalin, prestat per un militant del MC (Moviment Comunista) el 1975. No vaig poder acabar de llegir-lo. Era indigest. Quan ell i jo en parlàrem i jo li diguí que això de la Dictadura del Proletariat i de la futura dissolució de l'Estat com a fase final del procés era un SOPAR DE DURO, que només els IMBECILS s'ho creuen, em deixà córrer i ja mai més no se m'apropà. Ara deu ésser un bon quadre en l'empresa del seu pare i el seu passat stalinista el deu haver oblidat. Ω

La fam al món i la hipocresia

Intercanviar missatges amb tu és picar ferro fred.

No hi ha res a fer!

Et penses que tens la raó i és impossible que obris una mica la ment. Estàs molt pillat!

Ets absolutament contradictori. No tens cap coherència. Apelles al realisme i critiques les utopies, però després creus ingènuament que els USA vindran a salvar Catalunya. ¿En quin món vius?

Vas de pragmàtic per la vida i te'n fots dels ideals però després cites a Gandhi.

Parteixes de la base que la justícia social és impossible i segurament tens raó. ¿Però quin sentit té aquesta puta vida si ni tan sols ens esforcem una mica a creure que el món és millorable? ¿Realment creus que és més important la independència de Catalunya que no que milions de nens no es morin de gana? Si poguessis escollir entre les dues coses, deixaries morir els infants de gana?

Sense voluntat d'ofendre però penso, de veres, que estàs com una cabra. Com una verdadera cabra.

VISCA WALT DISNEY! Com a mínim fa somriure!

Esquerranós.

Trobo que ets tu el qui està molt enxampat, que no "pillat". I això perquè segur que no has vist món.

Els EUA han patronitzat la independència de Cuba, Filipines contra Espanya; les d'Irlanda contra Gran Bretanya, les dels Països Bàltics i Caucàsics, Ucraïna, Belorússia, i les cinc repúbliques de la zona islàmica de l'exURSS. També d'Eslovènia, Croàcia, Bòsnia i Macedònia i el que hi ha de Kosovo. I al 1919: Hongria, Txecoslovàquia, Polònia, Finlàndia... Si et

pareix encara poc pedigree...digues quin país ha patrocinat més independències nacionals que els EUA. Fuges d'estudi, amic.

EUA són els amos. Potser durant molt temps o mai no ens patrocinin (el president Wilson, patrocinador de tantes independències el 1919 va engegar a dida els regionalistes de la Lliga q anaren a veure'l per demanar-li...més autonomia, dient-los una cosa així com que ell sol tractava amb independentistes no en afers interns d'un altre Estat).

Però tu, somiant truites, segurament pretens fer coses contra els EUA. Com a molt pots arribar al que ha arribat Cuba, davant els nasos del gegant ianqui: a una resistència numantina en la misèria i la Dictadura.

¿En quin món vius?

Sóc pragmàtic per copsar la realitat. Però tinc unes perspectives ètiques. I Gandhi fou un gran independentista del qual cal aprendre molt. Fou un pragmàtic i un idealista ben combinat. La contradicció que tu hi pretens veure és sols un grau inferior de la comprensió.

A més de les qüestions materials hi ha la dignitat. I quant a la felicitat és interna: no té una relació directa amb les possessions. A més, jo no dic que no calgui una certa justícia social possible, però allò millor no és tant predicar-la sinó practicar-la emprant bé el teu temps i diners en solidaritat amb gent en problemes.

I tu que pretens fer-nos creure espanyolament, què la independència de Catalunya és incompatible amb lluitar contra la fam al món? Bon raonament espanyolista: dis-li'l a l'Anson i et premiarà.

I tu què fas: et prives dels teus petits luxes per salvar els nens que moren de gana? Oi que no? En tal cas tu mateix pots dir-te el que ets en fer-me aquesta mena de preguntes: un hipòcrita, i sense voluntat d'ofendre, perquè jo no t'ho dic ni sóc qui per a dir-t'ho, si de cas, que t'ho digui la teva consciència.

Gràcies per l'insult. Si tens consciència crec que t'adonaràs que ets simplement un demagog i un hipòcrita. Si no, seràs la persona ideal amb dret a ofendre el proïsme i a gaudir de la vida mentre els nens moren de fam i vols posar contra la paret els que volem la independència de Catalunya, que és un tema més pròxim ara i ací, no necessàriament més o menys just, simplement perfectament compatible. Perquè jo sí que dono diners a gent que passa gana, tu no ho sé.

I no contestes a res en concret del que t'havia dit i argumentat, amb la qual cosa deixes ben clar la teva total manca de raons i d'argumentacions i que el teu debat "democràtic" simplement és dir-me que estic com una cabra, amb la qual cosa demostres el concepte de raó i de democràcia que viu en la teva testa i en el teu cor.

Noi, simplement ets predemocràtic i preracional.

No defugis l'estudi i aprèn a raonar i a donar arguments amb demostracions. És un consell de la Direcció General de Salut Mental de Catalunya.

Els teus somriures potser estan tacats de molta supèrbia i demagogia espanyolista. Ω

Jaume.

1.000€

Cada dia es posa més de manifest que una majoria absoluta de catalans no aprova l'assignatura obligatòria d'arribar a final de més en condicions dignes. Perquè les dades empíriques són claríssimes. La inflació a casa nostra continua essent força més elevada que la de la resta de l'estat. Concretament a la Regió de Girona, els preus s'han enfilat fins el 4,2%, quan la gran part dels assalariats han tingut uns augments de sous entre l'1% i el 2%. Senzillament, no anem bé pel que fa al manteniment del poder adquisitiu. Enfront d'aquesta situació sociolaboral tan preocupant, el nou govern català hauria de prendre la iniciativa i, amb el màxim consens possible, caldria que proposés la creació del salari mínim català, que hauria

de situar-se en la xifra rodona de 1.000 €. Per fer possible aquest impuls social, d'entrada, és imprescindible fer realitat un marc català de relacions laborals. De fet, amb la futura reforma de l'estatut aquesta premissa és quelcom molt realista - i el més important - molt just necessària. Però tornant a la proposta d'articulació d'un salari mínim català, considero que hauria de dissenyar-se en dues fases. En un primer estadi assolir la xifra de 850 €, deixar passar un període transitori prudencial, per arribar a fer realitat la dignitat social i l'autèntica europeïtzació que significaria, que tots els ciutadans catalans en actiu poguessin disposar, com a mínim, cada mes de 1.000 €. Ω

Això va bé

TV3 ja no es pot veure a Calvià (Mallorca) perquè el consistori socialista d'aquesta població ha ocupat la freqüència que tenia aquest canal amb la televisió pública del municipi.

Avui, 6 de setembre de 2002

Això va bé

L'executiu valencià impedeix que el reglament intern aprovat per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua reconegui que es mantindran relacions amb les acadèmies que comparteixen la mateixa llengua, i censura l'afirmació que el valencià comparteix amb l'Antiga Corona d'Aragó el mateix sistema lingüístic.

Avui, 18 de setembre de 2002

Això va bé

El PP rebutja una proposició no de llei de CiU on demanava impulsar mesures que permetin l'ús de totes les llengües oficials en els documents de Renfe. La raó adduïda per a aquesta negativa és que l'ús de llengües diferent de l'espanyol pot provocar malentesos que resultin fatals per a la seguretat de la circulació ferroviària.

Avui, 19 de setembre de 2002

Això va bé

L'empresa cimentera Readymix Asland SA ha presentat un contenciós administratiu contra l'Ajuntament de Begues (Baix Llobregat) per la negativa d'aquest consistori a traduir un document a l'espanyol.

Avui, 24 de setembre de 2002 Ω

J.A. Primo de Rivera amb l'esquerra pseudoindependentista catalana contra la burgesia traïdora

J.A. Primo de Rivera amb l'esquerra pseudoindependentista catalana contra la burgesia traïdora.

"...si se proclama la República independent de Catalunya, no es nada inverosímil, sino al contrario, que la nueva República sea reconocida

por alguna potencia...El invadirla se presentaría ya ante Europa como agresión contra un pueblo que, por acto de autodeterminación, se había

declarado libre. España tendría frente a sí, no a Catalunya, sino a toda la anti-España de las potencias europeas" (José Antonio Primo de Rivera, 24-9-1934).

Masteguem el text per als que sempre fugen d'estudi i se'n van al bar del rotllo: La "anti-España", per definició, és per als espanyolistes de socarrel, la "perversa Albión" (invasora de Gibraltar) i derivats (els qui parlen anglès i són protestants).

"...Pero a la hora del triunfo marxista, si llega, se encontrará con que Cataluña, así como Galicia, Vasconia y Valencia -las cuatro regiones, nótese la casualidad, donde el socialismo es menos fuerte-, se separan de la quema nacional, para constituirse en Estados nacionalistas aparte. Ello será la desaparición de España y la muerte, por aislamiento, de sus tierras interiores" (José Antonio Primo de Rivera, 14-3-1936).

Explicació de la falla per als sempre disposats a juntar ous amb caragols

(o "cansalada amb velocitat", que dirien ells): és palesa la capacitat del jacobinisme socialista per a "unir España": la manca d'aquesta preciosa argamassa de pseudoprogressisme al servei de l'Oligarquia mierdalenya afavoreix la independència de las "regiones traïdoras y burguesas", les que treballen, paguen, creen i produeixen (i han de callar "por justo derecho de conquista") i de

les quals viuen de rendes l'Altiplà i el corrupte sud (oligarquia, caciquisme, endollisme...), cosa que José Antonio Primo de Rivera avisa amb alarmisme perquè, clar, seria la fi (de l'Oligarquia i de la seva paradeta i de les regions sangonera, sobretot Madrid, la gran paparra burocràtica).

Als pseudoindependentista d'esquerra, com a José Antonio Primo de Rivera, els pots entendre tot, per més "revolució pendent" que vulguin

posar-li a la cosa. El resultat és sempre el mateix, tant si ell ho vol com si els nostres revolucionaris de bar ho deixen de voler: afavorir tot allò que serveix per perpetuar el Monstre, l'Imperiet, amb tots els eufemismes, disfresses, etc. q calguin i salvar-lo del "separatismo burgués" i de l'"anti-España" acatòlica europea. Ω

Cordialment, R.

A LA MESA DEL CONGRÉS DELS DIPUTATS

A l'empara del que estableix l'article 185 i següents del Reglament del Congrés dels Diputats, el Diputat adscrit al Grup Mixt Joan Saura Laporta (Iniciativa per Catalunya-Verds) formula la següent pregunta

dirigida al Govern, per a la seua resposta escrita.

Segons ha denunciat el col·lectiu Grup de Treball BibCat, en els catàlegs de la Biblioteca Nacional d'Espanya és possible localitzar documents que, encara estar escrits en llengua catalana, apareixen codificats davall el codi MARC "val".

Els codis MARC són un sistema internacional de codificació de registres bibliogràfics la finalitat dels quals és normalitzar les descripcions bibliogràfiques. Així doncs, totes les biblioteques del món que utilitzen aquesta codificació, per als documents escrits en català, usen el codi "cat" en qualsevol varietat lingüística per determinació de la biblioteca creadora del codi, que és la Library of Congress (de Washington). Els codis de llengua ISO (ISO 639-2), també internacionals, usen el mateix codi "cat" per al català i tampoc reconeixen la variant "val".

La Biblioteca Nacional d'Espanya segueix un criteri diferent segons el qual català i valencià són llengües diferents i utilitza el codi "val" en lloc del preceptiu internacionalment "cat".

Hi ha llibres publicats a València amb el codi "cat" i amb el codi "val", llibres publicats a Alacant amb el codi "cat", llibres publicats a Mallorca amb el codi "bal", i fins i tot llibres en català que tenen el codi "spa" (que és el codi internacional del castellà). La mateixa entitat denunciant assenyalava que la primera aparició del codi "val" de la que té coneixement és de 1983. A més de distingir entre català i valencià com si de dos idiomes es tractés, s'ofereix una informació errònia a aquelles biblioteques que desitgen carregar en els seus catàlegs els registres bibliogràfics de la Biblioteca Nacional d'Espanya. Finalment, es trenca la unitat de la codificació internacionalment acceptada de codis MARC i es dificulta tant la còpia de registres bibliogràfics, la consulta de catàlegs i l'obtenció d'estadístiques fiables.

Quina valoració realitza el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports del fet que la Biblioteca Nacional d'Espanya realitza una distinció entre català i valencià, com si de dos idiomes es tractés?

En quina data es crea el codi MARC "val" per als catàlegs de la Biblioteca Nacional d'Espanya?

Quines són les raons per què es crea el codi MARC "val" per als catàlegs de la Biblioteca Nacional d'Espanya?

En què normativa lingüística es basa la Biblioteca Nacional d'Espanya per a determinar que un llibre estiga escrit en valencià o en català per a la seua posterior codificació amb el codi MARC?

Creu el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports que, en el catàleg de la Biblioteca Nacional d'Espanya, l'existència de llibres en català publicats a València amb el codi "cat" i amb el codi "val", llibres en català publicats a Alacant amb el codi "cat", llibres en català publicats a Mallorca amb el codi "bal", i fins i tot llibres en català que tenen el codi "spa" pot induir a alguna confusió?

En cas de resposta afirmativa, té previst adoptar alguna solució?

Creu el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports que s'està oferint una informació errònia a aquelles biblioteques que desitgen carregar en els seus catàlegs els

registres bibliogràfics de la Biblioteca Nacional d'Espanya?

En cas de resposta afirmativa, té previst adoptar alguna solució?

Creu el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports que s'està trencant la unitat de la codificació internacionalment acceptada de codis MARC?

En cas de resposta afirmativa, té previst adoptar alguna solució?

Té previst el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports instar a la Biblioteca Nacional d'Espanya perquè modifique el criteri actual per als codis MARC, pel que distingeix entre idioma valencià i català? Ω

Palau del Congrés dels Diputats
Madrid, 14 de novembre del 2002

Joan Saura Laporta

n'Amador Beltrán i Bauçà, amb una cama de Llorito i l'altre de sant Joan te dos camions a la seva portassa de Sineu. Tragina per tot Mallorca. El trobaren descarregant material a Mancor. Tel. 659 098 281

Fa 3 anys que en Rafel Pujades i na Purificació Barrionuevo regenten la Botiga Nova a la Plaça de dalt de Mancor. Tel. 971 883 590

LLuita

L'escaire / MIQUEL PAIROLÍ

EXORCISME

A alguns polítics catalans del PP, com Piqué i Sánchez Camacho, els toca molt el voraviu que els recordin els orígens franquistes del partit. Però la realitat és tossuda i no cal esmentar el nom de qui presideix la Xunta de Galícia per corroborar l'apreciació. Molts dels actuals dirigents del PP, la majoria dels quals són entre els 45 i els 60 anys, tenen una joventut franquista per evocar.

Són aquells temps que el papà o l'avi tenien despatx amb retrat oficial de Franco i ells eren joven cadells de les famílies del règim que anaven, ben clenxinats, als col·legis de dretes. És per això que ara que poden, ara que els ha arribat l'alt honor de governar Espanya, com als seus avantpassats,

es dediquen a recuperar sense prejudicis algunes vistoses solemnitats d'altre temps. Aquest espectacle militar que tindrà lloc cada mes a Madrid a l'entorn d'una enorme bandera espanyola n'és una. La presència militar s'ha difuminat molt als últims anys. Han desaparegut els uniformes dels carrers i s'han tancat moltes casernes. Però aquells *alféreces provisionales* que ara governen Espanya duen gravat al subconscient uns himnes i uns ritus que recorden amb emoció i que els fan sentir forts. Per exorcitzar el separatisme fan homenatges a la bandera. Tal com diu Trillo, són els seus somnis i els seus records, que ara volen engargallar-nos per via constitucional i democràtica. Ω

En la gola del llop

DE NETEGES ÈTNIQUES,
VÍCTIMES I BOTXINS

"Antes que el Estatuto, la guerra civil"
(titular de "El Imparcial", 1932)

"Quan més corrupte és l'estat, hi han més lleis"
(Tàcit)

De molt disbaratades es podrien qualificar les darreres declaracions del jutge Garzón (i ja veurem quines més venen després per part d'aquest nou "Supera-gent 86 de la justícia", com li agrada al sociòleg Salvador Cardús referir-se-li) que ha fet fa ben pocs dies al voltant del conflicte sociopolític que el poble basc (o part d'ell) manté amb l'Estat. Parlar de "autèntica neteja ètnica de baixa intensitat" per referir-se a l'activitat política de Batusana al llarg d'aquest darrers anys (com si existiren neteges ètniques de baixa i alta intensitat!), només es justifica per l'obtenció ansiosa de notorietat i protagonisme internacional d'ell mateixa i per fer d'amplificador de la veu d'aquells altres que perceben el conflicte basc entre el Bé (que són ells, els autoanomenats "nacionals no-nacionalistes", la suposada ètnia bona) i el Mal (els altres, els etarres, els nacionalistes bascos, l'ètnia mala): o blanc, o negre.

Tot fa pensar que ni ell mateixa sap si de debó volia dir el que ha dit. Fet i fet, pense que, realment, estan fetes des de la inconsciència, perquè, no ho oblidem, quan parlem de "neteja ètnica" sol interpretar-se sovint com a genocidi" per qüestions de raça, polítiques, de nacionalitat, etc... i tot això, especialment, a gran escala (pensem ara en autèntiques massacres com les dels pobles balcans, les ruandeses, les americanes o les espanyoles contra els indis de tots els colors, l'extermini nazi de jueus, les dels jueus sobre els àrabs, les dels kurds per part dels iraquians i turcs, les dels txetxens i d'altres nacionalitats caucàsiques per part dels russos, etc...). Però, al meu

entendre, no hi ha cap dubte de les seues intencions: sobretot, criminalitzar l'independentisme—algú no se'n recorda ara de la brutal agressió a l'independentisme polític català i de les massives detencions practicades per ordre seua en l'estiu del 92 abans de les Olimpíades que es farien poc després a Barcelona?; evitar l'exercici del dret de l'autodeterminació d'Euskal Herria... Vaja, en definitiva, ficar més llenya al foc.

I tot açò em recorda unes paraules del psicòleg Quim Gibert, segons les quals, cito textualment, "la deformació perceptiva de la realitat - practicada, per exemple, pels mitjans de comunicació i pels sectors econòmic-polítics arrimats al poder i que els sostenen—confon perseguits amb perseguidors. És una forma d'alineació a la carta impulsada pel poder polític-social espanyol del postfranquisme en bé d'un univers castellanocèntric i fagocitador". Caldria, doncs, explicar-li ara al jutge que allò que realment hi està en joc o en conflicte permanent són les distintes concepcions de societat i de nació (és a dir, i segons el professor Ulises Moulines, catedràtic de filosofia de la Universitat de Munic, entenem per nacions aquelles ètnies o pobles amb profunda i manifesta autoconsciència política), envers els diferents projectes polítics que s'escampen per aquelles terres (i també en altres llocs). Perquè, més que d'ètnies, caldria parlar, doncs, de conflicte de "nacionalismes": el d'aquell, sense estat, que vol concretar les aspiracions sobiranistes de l'expressió política que demanen molts del seus membres, i el d'aquell altre d'estat o hegemònic que nega l'existència de qualsevol altra nació en el seu si i construït, com son són els casos del francès i l'espanyol, no pel consens dels pobles o nacions que la integren, sinó, en gran part, per la voluntat, mil vegades, bèlica i molt violenta, d'una sola ètnia—o nació—predominant.

L'autor abans citat, em corregiria ara i em diria, potser amb tota la raó, que el nacionalisme d'estat no és "nacionalisme" (almenys des de la concepció més moderna i cívica). Aquell altre, és "hegemonisme", "imperialisme". Per cert, molts dels estats hegemònics d'avui en dia, en nom d'un fals neoliberalisme que és en realitat un altre "totalitarisme", sí que són els vertades responsables, de molts dels genocidis, culturals i no tan sols culturals, passats i dels actuals (i no fa falta anar molt lluny de casa per a comprobar-ho).

Per tant, i amb açò acabe, la paraula etnicitat té poca cabuda, almenys, per explicar com cal el que està passant a l'estat espanyol. Però, ja està dita. Potser, deia al respecte l'altre dia Alfons Quintà, "la fase següent serà assimilar nacionalisme—el nostre, no pas el seu nacionalisme d'Estat— a racisme". I, tal vegada, no s'enganye. Però, de racismes a l'estat espanyol ja en tenim algun. El psicòleg i escriptor Vicent Bello, no fa molt, definia com a "racisme endogàmic de matriu castellana" la pràctica política que fa el nacionalisme d'Estat envers la resta. I amb això, prou, per ara. Ω

SALVADOR CARDÚS. "Sobre un país il·legalitzat". AVUI, 20/09/02.

QUIM GIBERT. "Quan les víctimes passen per botxins". Dins Catalanitat: vergonya i culpa (conferència dins del cicle La catalanitat: una identitat sòlida), març del 2001.

ULISES MOULINES. Manifest nacionalista (o fins i tot separatista, si volen). Edicions "La Campana", Barcelona, 2002.

Angeletsper-dutsfartet@atzucac.com
Alginet, 16 de novembre de 2002.

EL LECTOR ESCRIU

LA BRUNETE
I EN CAROD
ROVIRA

A hores d'ara, el líder d'ERC, en Josep Lluís Carod Rovira, és víctima d'un linxament despietat i fora mida per part de la Brunete mediàtica forastera i de les seves terminals establertes dins la nostra nació. El crim que li atribueixen és haver demanat a n'Otegi, fa devers un any, la intercessió de Batusana davant el d'ETA perquè s'aturassin de fer atemptats dins Catalunya. La Brunete assegura que això vol dir que a en Carod ja li va bé que l'ETA mati dins Euskal Herria o dins Espanya. O, com a mínim, que tant li és. Crec que qualsevol persona humna sent la mateixa repugnància per la violència tant si es practica al seu país com si es practica al país veïnat com a qualsevol punt del món.(...) Fa també devers un any, no sé si us en recordau que Espanya va fer una campanya, que sortosament va tenir èxit, per mirar de salvar la vida d'un espanyol, el nom del qual no record, condemnat a mort als Estats Units i que, per cert, després va resultar ser innocent. Si en Carod és un criminal per haver fet una actuació restringida a l'àmbit nacional del seu partit a favor de la pau, vol dir que haurem d'arribar igualment a la conclusió que van ser uns criminals els qui restringiren a l'àmbit de la seva nacionalitat la deensa d'aquell espanyol condemnat a mort a Amèrica? (...) Ara, els qui fan llàstima són els polítics dels altres partits del Principat, el PSC, IC, i CIU, que, en lloc de fer costat a un compatriota linxat d'aquella manera, s'estimen més mirar les coses a l'espanyola i fer pinya amb els qui no dubtaran a anar contra ells també el primer dia que en trindran ocasió. Els polítics del Principat són absolutament incapços de crear un punt de vista català propi. Les seves posicions, en el fons, sempre són calcades fil per randa de les posicions espanyoles (...). Vol-dria equivocar-me, però no saben què els espera en aquests anys que s'acosten de consolidació del neofeixisme. Del feixisme sense pistoles... de moment. Crec que ara ja tocam amb les mans que la llei de partits, feta del PP amb la col·laboració de CIU, més que destinada a aturar el terrorisme l'han feta pensant a criminalitzar tots els partits que siguin dissidents del nacionalisme espanyol. I com més anirà més ho veurem. Temps als temps. Ω

JORDI CALDENTY
Manacor (Mallorca oriental)

Un altre cristià, en aquest cas amb problemes psíquics, és condemnat a mort per "blasfèmia" al Pakistan

Un nou cas de persecució religiosa ens arriba des del Pakistan. En aquest cas Anwar Kenneth, un cristià que a més pateix problemes psíquics, va ser condemnat a mort per "blasfèmia" el dijous 18 de juliol a Lahore, a la província pakistanesa de Punjab. Segons l'acusació del fiscal, aquest ciutadà de 40 anys ha afirmat que és la reencarnació de Jesucrist i ha descrit l'Islam com una "religió falsa".

Tot i que l'acusat ha rebutjat qualsevol assistència legal i s'ha declarat culpable, grups de cristians compromesos amb la defensa dels drets humans denuncien que Anwar Kenneth hauria d'haver estat atès per un metge en lloc de ser presentat davant un tribunal. El ja condemnat va ser arrestat l'any 2001

a Lahore tot just després d'haver fet les seves acusacions mitjançant una carta a líders islàmics locals. Al escrit, a més, es proclamava "nou salvador de la humanitat".

Amb motiu de la recent aparició de diversos casos semblants, els representants de l'Església catòlica al Pakistan recorden que estan demanant, des de fa anys, l'abolició de la llei sobre blasfèmia que preveu la pena capital per a qui "insulti el profeta Mahoma o la seva

religió". La normativa, introduïda el 1986, contempla l'empenonament al presumpte blasfem a partir de declaracions presentades per qualsevol ciutadà. Com que es tracta de frases orals, és molt difícil que els acusats provin la seva innocència. A més, la llei s'utilitza sovint per ajustar comptes amb enemics personals.

Cal recordar que l'actual president pakistanès, Pervez Musharraf, va proposar al maig de 2000, gairebé un any després del cop d'estat que el va portar al poder, mitigar la llei sobre blasfèmia. Una revolta popular, però, el va obligar a fer marxa enrere. Actualment, viuen al país uns 5 milions de cristians sobre una població de 145 milions d'habitants, majoritàriament musulmans sunites. Ω

Grups maoistes del Nepal ataquen escoles catòliques, però l'Església segueix amb el seu treball

Els rebels maoistes han atacat, durant els últims mesos, dues escoles catòliques al Nepal, concretament a la zona de Gorkha. Aquests grups, presents a tot el país, controlen una quarta part del territori. Els rebels han cremat algunes aules, han espantat nens i han sembrat el pànic. En declaracions a l'agència FIDES (www.fides.org) el prefecte apostòlic del Nepal, Anthony Sharma, ha explicat que "els maoistes no ataquen només les escoles o les estructures catòliques, sinó totes les que són privades". En aquest sentit, ha afegit que "volen abolir la propietat privada. Actuen per sorpresa i darrerament han intensificat les seves accions, però no tenen el suport del poble nepalès".

Aquesta situació en què viuen els cristians, però, no desanima l'Església. "És una institució generalment estimada al Nepal i, per tant, continuarà amb el seu compromís", ha recordat monsenyor Sharma. El bisbe, finalment, ha assegurat que el treball dels catòlics "està molt orientat cap al servei social, sobretot l'educació. Per exemple, la majoria dels inscrits a les escoles catòliques són nois i noies d'altres confessions". Ω

CELLER CA'N CORRITX
Direcció: TONI i JOANA
C/ Jaume Armengol, 46
Tel.: 971 883 704 - 07300-Inca (Mallorca)

Taller Mecánico
Juan Ferrer Massanet
De la Carretera Tel. Fax 971 85 7018
07430 LLUBI

ES DIJOURS BO D'INCA

Fa 4 mesos que en Francesc Bozada ha obert el Restaurant Lola a la Gran Via Colom d'Inca. Despatxa menús a 6E. A la carta se menja per una mitjana de 15E. Tel. 971 500 901

Fa 50 anys que en Francesc Llompart, a qui veiem amb el seu fill Pere i la seva nora Maria Corona, anava a vendre sabates als mercats diumengers dels pobles de Mallorca. Ara fa 35 anys que va obrir la botiga Calçats Llompart al carrer dels Garrovers d'Inca. Na Maria Corona és la titular del negoci. Tel. 971 501 865

Fa mig any que en Bartomeu Coc regenta l'Agència de Viatges Enjoy Hollidays al carrer dels Garrovers d'Inca. A la foto amb sa dependenta Teresa Anta. Tel. 972 501 318

Fa un any que na Magdalena González ha obert la immobiliària Finques i Cases a l'Avinguda Antoni Maura, 170 d'Inca. Tel. 871 910 000

Fa 22 anys que n'Antoni Figuerola regenta el Bar sa Punta i 4 el Cellercan Corritx, tots dos establiments a Inca. A can Corritx despatxen menús a 6'60 E. A la carta se menja per una vintena d'euros. Tel. 971 883 704

En Josep Lluís González de Tudanca a Cantàbria pinta abstracte al seu estudi del carrer Emili Darder de la Ciutat de Mallorca. Va exposar a la Galeria Cùnium del centre d'Inca aquests dies del Dijous Bo. El trobareu al 971 454 054

Fa 22 anys que n'Antoni Beltran regenta l'empresa Tecno Mobil Inca S. L. Ara en fa 5 que està al Polígon Industrial d'Inca. Ven cotxes de la marca Peugeot des dels 9.000 fins a 36.000E. Tel. 971 501 547

Fa 30 anys que en Gabriel Cànaves regenta la Comercial Cànaves de maquinària agrícola i ramadera al carrer Vicenç Ensenyat d'Inca. Sucursal a Ca na Guasca de Santa Eulàlia del Riu. Tel. 971 501 404

FIRA NUPCIAL A IFERBAL

Fa 1 anys que en Tolo Sastre ha obert la botiga de moda masculina Tolo Sastre al carrer Tous i Maroto de Ciutat, devora correus. Tel. 971 725 581

En Xisco Fahandezh és l'amo jove de Foto Kamal que té l'estudi al Riu Centre de les Meravelles de s'Arenal. Són pare, Kamal Fahandez de l'Irak va obrir aquesta empresa fa 25 anys. Tel. 971 269 416 www.fotokamal.com

Fa 20 anys que na Bàrbara Sureda i na Maria Genovard regenten el taller i la botiga VORA VORA VORA al carrer de Ciutat d'Artà. Fan vestits de núvia. Tel. 971 836 307

Fa 5 anys que en Fernando Vega Arrese regenta la Cada del Virrei, un hotel rural de quatre estrelles al quilòmetre 2'4 d'Inca a Sencelles. Són 32 places que en temporada baixa vana 115E per persona. Estan especialitzats en banquets de noces i comunions. Tel. 971 881 018

Fa 12 anys que na Maria Martin i na Paloma Cifuentes obren el catering La Alacena de Mallorca al carrer Noruega, 22 de Ciutat. Tel. 971 703 270

Na Lurdes Planes i n'Elisabet Sanz són ses madones de l'empresa MENU al carrer Alferes Provisional, 15 de Ciutat. Serveixen menús des dels 40 fins al 200E. Tenen infraestructura per a 2000 serveis el mateix dia. Tel. 971 454 390

Fa 4 anys que na Joana Maria Coll i la seva germana Magdalena regenten l'estudi de disseny i confecció Xinetes a l'entrada de Selva. Tel. 971 515 792

Fa 6 anys que n'Antoni Martín va obrir l'empresa Paper Art al carrer Joan Capó, 3 de Ciutat: invitacions per a bodes, comunions, llibres de dedicatòries, vases per a fotografies... Tel. 971 752 331

Fa 2 anys que na Matilde Ferrera i sa filla Ester Lamas han obert la botiga de moda Lamas&Ferrera a l'avinguda Picasso, 66 de Ciutat. Alta costura per a bodes, festes etc. Tel. 971 732 440

Fa 3 anys que les germanes Llull, n'Irene i na Lluïsa han obert l'empresa Events (esdeveniments). Tenen perruquers, modistes, fotògrafs, catering etc. Tot allò que pugui necessitar els nuvis per a fer una boda. És un servei gratuït que podeu demanar al 677 571 154

Fa 25 anys que Elisabet Montell fa vestits de núvia. Abans estava a son Ferriol però ara està a la Plaça de santa Eulàlia de Ciutat. El seu home, en Mateu Oliver que és empresari d'estacions de servei de gasolina És el president d'Unió de Convergències, un partit polític de centre nacionalista moderat que va començar a Manacor on tenen dos regidors, però que ara a les properes eleccions se presentaran a 16 municipis, començant pel de Ciutat. Tel. 871 933 160

na Rosalia Vidal és la directora dels Hotels Serrano a Calarajada. És una petita cadena de tres hotels especialitzats en banquets de bodes, comunions i esdeveniments. Tel. 971 563 350

Fa 2 anys que n'Antoni Roca va obrir l'empresa Euroespectacles a la carretera de Manacor de son Ferriol. Tel. 971 426 045

ES DIJOUS BO D'INCA

Fa 2 anys que en Francesc Ferrer a qui veiem amb el ferrer de Buger regenta la Ferreria d'obres i d'artesanía Ferrer al carrer d'en Pérez Gal·dós d'Inca. Tel. 610 735 235

Fa 10 anys que n'Antonio Reies de Granada sembra oliveres a finques de Muro i de Pollença. Compra o arrenda finques, les sembra i cull los olives que ven a les places. També fa oli a Ollis Caimari. El trobarau al 606 457 123

Na Sonia Marzo és la directora de la Casa Galesa, un palau del segle VI convertit en hotel de cinc estrelles de gran luxe amb servei exclusiu. Les individuals valen 209E, les dobles 265E i la suite 383E, menjar i beure apart. Estan especialitzats en banquets de bodes i comunions. Tel. 971 715 400

PEUGEOT

TECNOMÓVIL INCA, S.L.
AGENTE PEUGEOT

Sencelles, 14-16 - 07300 INCA (Balears)
Tel.: 971 50 15 47 - 971 50 24 01 - Mòvil 636 469 589 - Fax: 971 50 15 47

Maria Alberdina

- Centre de dia per a Persones Majors
- Assistència a Domicili
- Serveis Assistencials
- Activitats

Tel. 24 H
667 447 947

C/ Trencadors, 1 bis
07600 El Arenal
Tel.: 971 445 101

Viages Massanella

C./ Miquel Durán, 5
07300 Inca (Mallorca)
Tel.: 971 504 311-Fax: 971 50 44 50

C./ General Luque, 336 Local 2
07300 Inca (Mallorca)
Tel.: 971 500 031-Fax: 971 883 476

C./ Teodoro Canet, 12 Bajos
07410 Pto. Alcudia (Mallorca)
Tel.: 971 545 802-Fax: 971 547 755

ROMANÇO DEL DISCURS DEL REI EN EL LLIURAMENT DE PREMIS CERVANTES I DE LA CUA QUE ESTÀ PORTANT

Benvinguts, senyors, senyores, aquí estic guitarra en mà a punt de cantar un romanço però no sé com començar. Perdoneu si és que divago i si estic un xic nerviós però és que si bado una mica en puc sortir ben galdós. De fet la cosa és senzilla perquè tot ha estat tant clar que fins un nen ho entendria, però fa de mal explicar. De petit ja m'ensenyaven, potser a vosaltres també, que si un diu una mentida se li ha de dir mentider. Però si a qui diu la mentida tothom li diu "majestat" perquè és rei o bé monarca, ja varia tot plegat. No tindria perquè fer-se, si es viu amb honestat: que sempre, mani qui mani, la veritat és la veritat. Però topar amb la monarquia és topar amb el més sagrat, es pot dir que has begut oli i ho tens tot molt mal parat. Fixa't, bé, la cosa és sèria. tu pots parlar contra Déu, però no pas contra el monarca: es veu que deu ser més greu. Però deixem-nos de preàmbuls i anem ja de dret al gra: per si algú no els coneixia els fets us vull explicar. Això era un discurs que feia el rei Joan Carles Primer donant els premis Cervantes, per l'abril, crec que va ser. Normalment aquests discursos són un pal i de bon tros; però tot d'una que es despenja, i li engalta pel broc gros: "Que la llengua castellana a ningú mai s'ha imposat, que si hi ha algú que la parli

és per pròpia voluntat." Majestat, quina brometa que portàveu entre mans però no hi ha qui se l'empassi als Països Catalans. El Decret de Nova Planta, que no l'heu llegit, o què? Per la força de les armes l'instaurà Felip Cinquè. I de petits, 'nant a escola, ¿com no ho hem de recordar, quan a tots ens castigaven sols per parlar en català?! Com aquell "Hable en cristiano" que en el seu més pur estil, a punta de metrallera, m'obligà un guàrdia civil. ¿Com voleu, senyor, que us cregui si ho he viscut a la pell? I no sóc sol, som molts d'altres, som un immens reguitzell. I l'Amèrica llatina, que no sabeu com va anar? Allò va ser un genocidi, per tothom està molt clar. No em digueu que és la ministra qui el discurs us ha passat: que ningú es presta a dir en públic segons què si no és veritat. Perdoneu, estimat públic, que divago, ja us ho he dit: parlava amb una persona que de fet és a Madrid. El cas és que aquestes frases van alçar, just al moment, una polèmica àrdua fins i tot al Parlament. Del Parlament en sortia una protesta formal; i s'inicià una campanya ja a nivell més general. I més de mitja dotzena, entre grups i associacions van presentar una denúncia per 'questes declaracions. La denúncia es dirigia contra el rei però també

el Ministeri de Cultura, subsidiari que en deu ser. Potser per l'ordre alfabètic però qui signava primer era en Jesús Artiola, pres com a pal de pallar. Desestimen la denúncia a l'Audiència Nacional: que el rei era inviolable, posar-se amb ell no s'hi val. I el recurs també el rebutgen segons diu el magistrat "perquè el rei no està subjecte a responsabilitat". Però no acaba aquí la cosa, que el titular del jutjat arborat de sant coratge decideix contraatacar. I així ara ell denuncia els que abans han denunciat per injúries i calúmnies al rei i cap de l'estat. I el primer que rep les ires dels il·lustres magistrats és el Jesús Artiola el que paga els plats trencats. Li poden caure sis mesos o fins dos anys de presó. Ja ho veus, s'ha girat la truita ben bé de l'altra cantó. I ara, senyors i senyores tot encara està pendent; podem arreglar les coses si és que hi ha un fort moviment. Podem fer, doncs, dues coses ara, aquí, en aquests instants: moure'ns i donar la cara o bé creuar-nos de mans. Mentre ho penseu, vaig per feina: jo plego el meu guitarró; ja he dit tot el que volia i ara toco el pirandó. Aquest romanço, lletra i música de Jaume Arnella i especialment encomanat per l'ocasió, ha estat estrenat a Girona el dissabte 16 de Novembre de 2002 Ω

Amanda i Marina, el neguit insubornable

Un tabú envolta el passat dels familiars (per part materna) de l'Amanda, una adolescent bellugadissa de Gandia, que es fa infinitat de preguntes. «Hi ha un punt negre que ta mare no desvelarà per res del món i que ens resulta inassequible. Mai no m'ha dit mot d'aquest afer», li confessarà el pare. Amb aquesta dada enigmàtica va prenent cos la novel·la juvenil Et recorde, Amanda (Alfaguara/Voramar, Picanya 2002) de Gemma Pasqual i Escrivà.

Els interrogants d'Amanda trobaran poc a poquet respostes quan la seva àvia decidirà retornar de molt gran a la seva casa pairal de La Safor. Un amor sud-americà i les penúries de la postguerra espanyola la van empènyer a casar-se en terra xilena. Teresa, l'àvia de la protagonista, aterrarà al País Valencià durament marcada pel Xile de Pinochet. Tant és així, que s'haurà convertit en una Madre de la Plaza de Mayo xilena arran de la desaparició de la seva filla, que també es diu Amanda, en ple cop d'estat: «Fa trenta anys que lluite per ella. Fins que no veja el seu cos, fins que no la soterrin amb tots els honors que es mereix, fins que ningú no done una prova de la seua mort, la meua filla viurà amb mi».

Indignada davant tanta impunitat, la nostra doneta anirà reconstruint els darrers dies del Xile de Neruda, Víctor Jara, Allende... I fent esment a molts símls de la dictadura franquista. L'interès de la jove Amanda per aquest fragment tan dolorós de la història, la portarà a identificar-se amb els valors democràtics i amb la justícia. Fins al punt d'unir-se, en un viatge llampec a Anglaterra, amb els manifestants concentrats a la mansió londinenca on va quedar retingut Pinochet durant uns mesos. Al llarg de la narració Amanda sempre anirà acompanyada d'una guitarra, que imagino molt semblant a la de Víctor Jara i Raimon, símbol del neguit, del crit insubornable.

En paraules de la mateixa autora, pronunciades la passada primavera al Casal Jaume I de Fraga, l'esperit tant d'Et recorde, Amanda com de Marina (Alfaguara/Voramar, Picanya 2001), la seva anterior novel·la, és combatre «l'amnèsia col·lectiva». Per això, la saforenca Gemma Pasqual no defuig les escenes de violència de la mateixa manera que ens entendreix quan l'amor adolescent apareix. L'acció i la passió són una constant en ambdues històries.

En aquest sentit, Gemma Pasqual s'inspirarà en l'assassinat del noi Guillem Agulló l'any 1993, a mans del feixisme espanyol establert a València, per bastir Marina. La descoberta del món dels adults, l'enyorança de La Safor, la figura de l'àvia, les amistats adolescents, la fermesa davant l'adversitat, el protagonisme femení... són també elements que es combinen a Marina. Tot i que el fil conductor de la novel·la s'articula a l'entorn de la crueltat dels grups ultres i les discriminacions que viurà la protagonista per ser una noia negra. Tenir un color de pell diferent al de la majoria, li farà sentir com una mena de brutor, li acabarà desencadenant una crisi d'identitat: «No sé quina és la manera no racista d'anomenar-me a mi mateixa.»

Et recorde, Amanda i Marina són dues novel·les molt recomanables per a joves inquiets. El seu contingut pedagògic i la frescor amb què han estat redactades enganxen de seguida el lector. I és que Gemma Pasqual Escrivà se'ns revela com una lletraferida amb un bon talent comunicatiu i amb un alt grau de compromís amb els temps que corren. Ω

Quim Gibert, ensenyant

L'OBLIT DE LA POLÍTICA LINGÜÍSTICA

Amb la darrera remodelació del govern català, s'ha perdut una oportunitat d'or per donar un nou impuls a la política lingüística i per intentar canviar les negatives tendències actuals en l'ús de la nostra llengua.

D'entrada, la Direcció General de Política Lingüística s'hauria de segregat del Departament de Cultura, reforçar-se (en mitjans econòmics i humans) i, en una primera etapa, integrar-se en el Departament de Presidència. Tot seguit s'hauria de complir més escrupolosament la Llei de Política Lingüística 1/1998. Mentrestant, l'ensenyament i la irradiació de la llengua anglesa a tot el territori i al 100% de la població - com a tercera llengua de Catalunya de facto - hauria afegir-se a les competències d'aquesta nova direcció general. En síntesi, que si volem un país coherent, just, europeu i trilingüe, cal concienciar-se que la política lingüística és una, molt important, eina modernitzada que no es pot deixar de banda. Ω

Des de la Catalunya Nord

La Presidenta de la Flama del Canigó, Daniela Grau, ens ha tramès a tots els catalans del Sud i del Nord el seu agraïment per la assistència a l'acte de diumenge dia 10, a l'abadia de St. Martí del Canigó, malgrat el mutisme de l'acte per part dels monjos de l'abadia i de Sant Miquel de Cuixà.

Tot i que els televidents del telenotícies de TVC no van poder apreciar que el bisbe de Perpinyà no sap llegir ni parlar un borrall del català. És més que la classe política del poble del Castell i del Departament no va tenir la dignitat d'adreçar-se en cap moment al públic en català, ni que fora per cloure l'acte del centenari de Verdaguer i de Carselade, la conferència de Danielai del President de Parlament del Principat, Joan Rigol, va assolir un doble objectiu: 1) culpabilitzar tots els monjos de la secta-empresa carpetovetònica de St. Martí i les autoritats polítiques que són responsables de l'estat actual de la cultura catalana a la Catalunya Nord i 2) que llur tasca diària, amb

els seu francisme militant i intolerant, no fa més que malmetre i negar la supervivència de la cultura catalana.

En definitiva, literalment, na Daniela s'acomiadà dient:

"Mil gràcies per haver vingut perquè si no hagués estat per vosaltres hi hauria hagut molt menys gent i això hauria fet creure als nostres detractors que no hi ha més catalans o que sem contents de ser francesos.

L'acte d'allà dalt no era previst pel bisbe ni per la comunitat com a patriòtic, (la comunitat m'havia advertit que no havia de ser "catalanista") però gràcies a tots nosaltres patriotes s'ha convertit en un acte ben patriòtic.

fins una altra.

9otic i és el que cmpta." Ω

Xarxa de MATERIAL EXPLOSIU CATALÀ (XDMEC)

Solidaris per força

Un informe de la Fundació de les Caixes d'Estalvi indica que la famílies de les illes Balears i Pitiüses són les que més diners aporten a la resta de comunitats

Un informe de FUNCAS, que realitza un balanç econòmic regional entre els anys 1995 i 2001, demostra que les Balears i Pitiüses han estat la comunitat que més ha augmentat percentualment les diferències cap a altres comunitats.

L'informe estableix les autonomies que són receptors netes de les transferències que reben altres comunitats. Encapçala el ranking Extremadura, seguides d'Andalusia i Astúries. A continuació ve Galícia, Castella La Manxa, Castella Lleó, Múrcia i Cantàbria.

L'informe deixa clar que la solidaritat de les famílies de Balears és alta i generosa.

Això està molt bé sempre i quan no fora perquè aquesta classe de solidaritat és obligada. Obligada per la força d'un Estat, l'espanyol, que utilitza, de forma arbitrària i injusta, els recursos que generen amb la seva feina i esforç famílies de treballadors illencs de renta mitjana, que veuen que part de l'esforç de la seva feina i estalvi va destinat a construir hospitals, autopistes, carreteres, centrals elèctriques, trens d'alta velocitat, transvases de rius, etc., i que manté pobles enters i quasi ciutats mitjançant la PER, que, com sabeu, és un sou suculent que se paga anualment a Andalusia i Extremadura a tot aquell que, al llarg de l'any, pugui justificar que ha fet feina un poc més d'un mes.

Això només és possible a Extremadura i Andalusia, que són les autonomies que encapçalen el ranking de receptors de la "solidaritat" establerta, a la força, pel Govern de Madrid.

El mateix govern que ens nega la REP a nosaltres. El que ens obliga a pagar un preu alt per quasi tots els serveis que ens són necessaris als qui vivim a les Balears i Pitiüses: un preu alt per viatjar entre illes, un preu caríssim (si el comparem amb altres autonomies) de l'aigua, la electricitat, el gas, la gasolina, els pressupostos alimentaris, la roba, la casa, etc.

Allò més curiós és que, al mateix temps, som nosaltres els qui cobram de mitjana els sous més baixos de tot l'Estat espanyol. Som també els qui percebem les pensions més baixes. Som els que percebem menys ajudes (inexistents) per casos d'extrema pobresa (que també existeix a l'Estat, vaja si existeix!). Tenim pocs recursos assistencials i sanitaris (els casos per a ser atesos quirúrgicament són de més de mig any d'espera), fruit d'unes transferències gasives que ens obligà a acceptar el Govern d'Espanya. Som els qui rebem el flux més important d'immigrants de tot l'Estat espanyol (immigració mancada de qualsevol recurs per sobreviure), sense que el Govern espanyol ni l'Estat ajudin, en res i per res, a solucionar la problemàtica que crea la immigració entre nosaltres. De recursos assistencials, de vivenda, d'atenció sanitària, de seguretat, d'educació, etc.

A la solidaritat, a nosaltres, ens l'han venuda (el Govern i l'Estat) únicament en una sola versió, la de donar, la de donar molt. La versió contrària, la de rebre qualque vegada solidaritat de les comunitats de l'Estat i del Govern, no ens n'han venut mai i no ens

en vendran. Per que?. Al cap i a la fi, nosaltres, els illencs, estam molt orgullosos i contents de ser solidaris, encara que la majoria de vegades ho siguem amb aquells que no ho necessiten, al manco no ho necessiten més del que ho necessitam nosaltres. Al cap i a la fi, basta viatjar un poc pel món, Europa o Espanya o més concretament per Andalusia i extremadura, per a veure magnífiques autopistes, carreteres, enllaços, passos elevats, túnels, dels que gaudeixen, o de les magnífiques comunicacions per tren de que disposen. Sense oblidar-nos de l'AVE. De les magnífiques instal·lacions hospitalàries que estan a disposició dels habitants receptors de solidaritat, tan necessitats ells, tan necessitats els partits polítics que governen o volen governar Espanya, que compren els seus vots a base de solidaritat. Solidaritat per suposat, que, per suposat, no paguen ells. La solidaritat la pagam els illencs, els catalans i els valencians. Alguns de manera voluntària. Altres, potser més concienciats, potser més sensibles al dolor que els produeixen tants i tants de greuges, ho fan per força. La majoria és solidària i ni tan sols se n'adona, devorada com està per la manipulació, per la manipulació política i la dels mitjans de comunicació espanyols que patim. La majoria dels illencs i del continent català no se n'adona i se n'adona poc del molt que dona "de manera solidària" i de lo poc que rep.

Millor així. Millor que no se n'adoni de la magnitud de la seva "solidaritat". Al cap i a la fi, a ningú li agrada donar sempre i no rebre mai i manco la agrada que a penes tenguim per a ell i els seus. I d'aquests n'hi ha molts a Mallorca. Més del que sembla. N'hi ha molts als qui els costa arribar a fi de mes, aquí a Mallorca. El que passa és que dissimulen. Pobrisons, ells són les primeres víctimes de la manipulació política i mediàtica que patim: la que ens obliga a ser solidaris amb aquells que tenen més que nosaltres, especialment tenen vots, vots constitucionals, vots espanyols per a partits polítics espanyols. "Solidaris" ellos, està clar, per aquells qui els voten.

Allò que és estrany, profundament estrany, és la manca de vots nacionalistes pels partits nacionalistes de cada comunitat, a no ser que ens adonem que a cada comunitat no castellana resideixen molts, moltíssims "parents" solidaris amb Andalusia i Extremadura, o potser que els mitjans de comunicació i els polítics espanyols han aconseguit la idea abstracta d'Espanya amb la seva cultura i el sentiment andalús: la festa nacional (els toros), la guitarra espanyola (la flamenca), La Lola d'Espanya (la finada Lola Flores, la Verge d'Espanya (la del Rocio), la Feria de Abril (la fira espanyola) etc. O pot ser, el que resulta de tot això sia el fet que els partits polítics nacionalistes no sàpiguen fer els seus deures d'explicar tot això. O potser... és que són "solidaris"... A la força? Ω

Pere Felip i Buades

La megabandera aPPaÑÑÑÑÑÑÑÑÑÑola invent de Franco.

La idea original para colocar la megabandera no es de Aznar, sino de Franco. La inauguró en julio de 1937, un par de semanas después de conquistar Bilbao.

Areilza, entonces alcalde de Bilbao, ordenó plantar una monumental bandera (rojigualda) en medio del Arenal. La diferencia estriba en que, ahora, el homenaje es mensual y entonces era diario. Es el nacionalismo obligatorio.

Celio Renovaes (de Ondarroa), se cagó en Franco y en su bandera. Lo detuvieron y le molieron a palos en comisaria hasta matarlo. Aznar sabe de estas cosas porque el cronista oficial de aquella bandera y su mentor (Franco), fue su abuelo. Ω

<http://membres.lycos.fr/cat1714/img/homenatge.jpg>

APUNTS PER A LA NOSTRA HISTÒRIA MENUDA

Aquell temps on no passava res mai

3 abril de 1679

Mor a Fornalutx, encara llogaret de Sóller, Jaume Mallol, dit dels Abats, víctima de la pigota.

26 de juny de 1820

Aquest dia, a Sóller, a la finca nomenada de "Son Sang", convertida en cementeri municipal, catòlic per descomptat - es fa el primer enterrament.

Dia 17 d'abril de 1857

Tal dia com aquest, Joan Estades de Moncaira - obviament no l'insignificant cavaller que subscriu, però, Joan Estades de Moncaira i Socies de Fangar, germà del Senyor Bartomeu de Moncaira, capità del quadre de reserva i ajudant de camp de Don Pedro Maria de Pastor governador militar de Mallorca - ha enviat una instància a la Reina d'Espanya, N'Isabel II (la filla gran del difunt i absolut Ferran VII) demanant-li l'excedència per causa d'una caiguda de cavall que el dit Capità Joan Estades de Moncaira havia tengut.

Dia 3 de maig de 1857

El mateix Joan Estades de Moncaira - o sigui per tant no el vostre respectuós servidor - ha escrit, aquest dia, a n'en Joaquim Maria Bover (el mateix Bover del "Nobiliario Mallorquin" demanant-li ajuda i influència:

Escriu el germà del rebesavi Bartomeu: "Dispensa Bover que sea pesado pero tu amistad y mi posición todo lo dispensaran."

Dia 24 d'abril de 1.862

A la molt avançada edat de 92 anys ha mort, aquest dia a Sóller, el sacerdot Salvador Mayol de Bàltx i Estades de Moncaira que era Beneficiat de la Parròquia de Sant Bartomeu d'aquella, aleshores, vila de la Serra de Tramuntana. Per part de pare l'ancià prevere era fill, germà i oncle del Senyor Propietari de la Finca de Bàltx d'Amunt.

El prevere Salvador de Bàltx d'Amunt tenia fama de femellut i en certa ocasió fou tractat de molt barrut pel marit d'una sollerica que pensava l'havien fet banyut.

Fill de la germana major d'un Senyor de Moncaira ESTÀ VIST I COMPROVAT QUE L'AFICIÓ PER LES DONES VE DE TEMPS BEN ENRERA.

Dia 11 de desembre de 1840

Segons el dietari de Gabriel LLabrés (Tom 1) aquest dia l'Ajuntament de Sa Pobla demana penalització per l'econom d'aquella església parroquial, Pere Antoni Serra Cifre sujeto de pocos alcances (sic) processat criminalment i amb demència per espai de dos anys. Demanen que sigui reposat el Rector Sard que després de 30 anys de servei, comptant ja 71 anys havia sigut desterrat del seu poble per qüestions polítiques

Dijous 3 octubre de 1903

L'Almudaina publica una llista de nous jutges municipals que el President de l'Audiència ha confirmat. Entre ells es troben: Guillem Albertí i Albertí de Banyalbufar, Miquel Martí Marroig de Deià, Bernat Albertí Arbona de Fornalutx, Damià Canals Arbona de Sóller i Joan Estaràs Joan de Valldemossa. La duració del seu mandat judicial és de dos mesos.

11 d'agost de 1921

Avui el periòdic L'ALMUDAINA conta que la Guardia Civil de Montuiri, en virtut d'una ordre del Senyor Batle de la vila de Sant Joan, ha detingut al vesí d'aquesta població, el jove de 18 anys, Pere Mayol Ginard, per haver desobeït i insultat a la primera autoritat municipal, a la qual fou lliurat el detingut. L'any 1921 era batle de Sant Joan, segons la Gran Enciclopèdia de Mallorca, Antoni Bauçà.

26 de juny de 1946

A Fornalutx ha mort Josepa Mayol Sastre de 83 anys i vídua "Sa Madona Pepa de Can Puigderros" tia política del Cap local de Falange Española Tradicionalista y de las Jons, Sebastià Vicens Mayol.

Sa madona Pepa havia contret, el 1896, un matrimoni "in articulo mortis" amb el Senyor Francesc Canyelles i Puig - de la família dels "Canyelles de Terrades" de la vila de Santa Maria del Camí" que era el propietari de la casa i finca "Can Puigderros" a Fornalutx. Es casaria després amb Josep Puig Barceló, alies Tofol, que seria batle de Fornalutx en temps de la dictadura del General Primo de Rivera i també a principis de la guerra civil espanyola. No tenia infants ni de un ni de l'altre matrimoni. Ω

(Apunts presos pel Cavaller de Moncaira)

Senyor i Cavaller

Jo no sóc estranger

A mi m'agrada tot lo mallorquí.

Vós hi teniu res a dir?

<http://catalaeuropa.alresoft.com>

UN MAL FITXATGE AL PARLAMENT

Capítol XXII

CECILIA BUELE I RAMIS

Disconformes amb la proposta de l'instructor (2)

Segons la proposta de resolució del funcionari instructor, els documents redactats pel senyor Sabater Vives contenien expressions constitutives de desconsideració greu, respecte de cada una de les persones individualment incloses en els esmentats documents.

D'acord amb això, el senyor Sabater Vives havia comès una falta greu de desconsideració. En conseqüència, havia de ser suspès de funcions pel període d'un mes.

Gairebé simultàniament amb la presentació d'aquella proposta de resolució que havia formalitzat el funcionari instructor, senyor José Ramón Ahicart Sanjosé, que ho havia qualificat com a falta greu mereixedora d'una sanció consistent en la suspensió de funcions pel període d'un mes, s'havien aixecat algunes veus crítiques que consideraven inacceptable i del tot insuficient la qualificació que s'havia fet d'aquella falta i la sanció que s'hi havia proposat.

Així ho havien tramès a la Mesa del Parlament, tant la Junta de Personal com el diputat Verd Joan Buades.

La Junta de Personal, mitjançant una sèrie d'al·legacions presentades. El diputat Joan Buades, Secretari Primer de la Mesa del Parlament, mitjançant la presentació d'una proposta de resolució alternativa.

Segons l'opinió del Diputat Verd d'Eivissa, aquella falta havia de ser considerada molt greu. La sanció que s'hi havia d'aplicar era la separació del servei del funcionari Gaspar Sabater. Així ho exposava en escrit signat dia 8 de maig de 2002.

Sobre la qualificació dels fets, considerava que havien estat molt greus. El mateix instructor havia reconegut que l'imputat no havia negat l'autoria ni el contingut específic dels fets. I, a més, que la simple existència dels documents en qüestió era constitutiva d'infracció.

A diferència de la proposta de l'instructor, el diputat Joan Buades considerava que els fets eren ben incardinables en el que preveïen els articles 97.b sobre discriminació per raons de raça, sexe, llengua, opinió, etc.

De fet, els papers redactats sobre la condició, afinitats, mode de vida, orientació política, opció sindical, creença religiosa i altres similars del personal al servei del Parlament havien violat, segons el parer del diputat Verd d'Eivissa, un principi fonamental de la Declaració Universal dels Drets Humans i la pròpia Constitució espanyola, quan parlen del dret a la intimitat i a la no discriminació per raons com les esmentades.

Aquell procedir xocava també amb el resultat de no haver complert amb el deure d'observar fidelitat a la Constitució, establert a l'article 97.a de la llei 2/1989.

Igualment, i també en contradicció amb la proposta de l'instructor, li resultava evident, al Diputat Verd d'Eivissa, que, lluny de suposar una "desconsideració" individual cap a algunes persones al servei de la institució parlamentària, pel seu afany exhaustiu i classificatori, aquell "exercici" de l'imputat afectava tot el personal al servei del Parlament, sense tenir el més mínim respecte a ningú, en ares a establir una tipologia de persones més o menys afins.

En aquest sentit, creia que s'incardinava plenament en el previst com a falta greu

UN MAL FITXATGE AL PARLAMENT

Capítol I.-	Primer dia i primeres declaracions públiques
Capítol II.-	Primeres reaccions davant l'opinió pública (1)
Capítol III.-	Primeres reaccions davant l'opinió pública (2)
Capítol IV.-	Primeres contradiccions que surten a rotlle (1)
Capítol V.-	Primeres contradiccions que surten a rotlle (2)
Capítol VI.-	Fitxes a la Fiscalia i descoberta de l'autor
Capítol VII.-	L'autor de les fitxes, presumpte innocent
Capítol VIII.-	L'autor de les fitxes, un funcionari privilegiat
Capítol IX.-	El President del Parlament i la Presidenta del Consell de Mallorca
Capítol X.-	El Jutge i la Junta de Personal
Capítol XI.-	Sobreseïment provisional i obertura d'expedient disciplinari
Capítol XII.-	Petició reiterada d'obertura d'expedient disciplinari
Capítol XIII.-	Elaboració d'una informació reservada de caràcter intern
Capítol XIV.-	Obertura d'expedient disciplinari a un funcionari públic (1)
Capítol XV.-	La instrucció d'un expedient disciplinari a un funcionari públic (2)
Capítol XVI.-	El paper del sindicat UGT i la Junta de Personal (1)
Capítol XVII.-	El paper del sindicat UGT i la Junta de Personal (2)
Capítol XVIII.-	La Junta de Personal i la Mesa del Parlament
Capítol XIX.-	La proposta de resolució de l'expedient disciplinari (1)
Capítol XX.-	La proposta de resolució de l'expedient disciplinari (2)
Capítol XXI.-	Disconformes amb la proposta de l'instructor (1)
Capítol XXII.-	Disconformes amb la proposta de l'instructor (2)

a l'article 98.1.ñ de la llei 2/1989.

Quant a la proposta de sanció que havia proposat el funcionari instructor de l'expedient administratiu disciplinari, el Diputat Verd d'Eivissa, Joan Buades, no estava d'acord amb l'argumentació minimitzadora de la transcendència dels fets:

Mentrestant, l'imputat havia esdevengut funcionari de la institució. Havia provocat un seriós dany a la imatge de la institució i a la del personal del Parlament, perquè mai no hagués estat possible l'escàndol sense l'existència dels fets de referència reconeguts per l'imputat. El principi de proporcionalitat no podia ser expressat via mitjanes: si hi havia una sola desconsideració greu del personal i la institució, era prou per sancionar al més alt nivell.

En aquell sentit, considerava clau resoldre en termes d'exemplaritat l'expedient, ja que afectava el nucli dur de les garanties fonamentals dels drets de les persones, consagrades per la Constitució i la Declaració Universal dels Drets Humans.

En conseqüència proposava que la qualificació passàs a ser molt greu i la sanció fos la separació del servei.

Així, van ser tractats tots dos documents – el de la Junta de Personal i el del Diputat Verd d'Eivissa senyor Joan Buades – a la següent reunió de la Mesa del Parlament.

Quant a l'escrit presentat per la Presidenta de la Junta de Personal, el senyor Lletat-Oficial Major assenyala que s'hi transcrivien pràcticament les al·legacions que ja havien estat trameses quan pertocava al instructor de l'expedient i que aquest, en el moment processal pertinent, no les havia admeses.

Quant a l'escrit del senyor Buades, aquest, fent ús de la paraula, hi presentà la contraproposta de resolució, que demanà que fos annexada a l'acta de la sessió, per tal com discrepava de la proposta que n'havia formulat l'instructor de l'expedient.

Recordà el diputat Joan Buades, que ja havia fet constar les seves reserves respecte de l'elecció de l'instructor i que se sentia moralment autoritzat a discrepar-ne i a fer-ho constar expressament.

Considerava que una sanció d'un mes pels fets que s'havien declarats provats, i

havent reconegut el funcionari expedientat l'autoria dels escrits, més que un càstig seria considerable com un premi.

Opinava que el nivell de tolerància davant fets com aquells havia de ser nul.

Afirmava que la institució havia quedat molt afectada públicament i internament i que era escandalós.

Discrepava de l'establiment, per part de l'instructor, de mitjanes qualificatòries de les diverses desconsideracions comeses, per alleujar la falta, i li semblava un precedent perillós.

Recordava que el Parlament era la màxima institució representativa de les Illes Balears i considerava que, havent estat vulnerats no només drets fonamentals, sinó també drets humans, era incomprendible que la sanció proposada fos d'un mes.

La seva contraproposta concreta era la de qualificar la falta com a molt greu i de sancionar-la amb la separació del servei.

El President de la Mesa, senyor Maximilià Morales, manifestà que la seva posició era la de cenyir-se estrictament al criteri de l'instructor, que havien assumit també els Lletats de la cambra.

El Vicepresident de la Mesa, senyor Fernández, indicà que podia compartir les observacions del Sr. Buades, però que també acceptava que la Mesa hagués designat un instructor de l'expedient i havia de ser coherent amb la decisió presa. Afegí que donava suport al treball dels professionals, instructor i lletrats, encara que no en compartia les conclusions.

La Vicepresidenta, senyora Bennàssar, assenyala que les observacions del Sr. Buades eren assumibles, però que en tota aquella problemàtica hi havia hagut un llarg procés que no acabava d'entendre i que havia d'acceptar.

Remarcà que el clima que es vivia al Parlament en matèria de relacions amb el personal era poc satisfactori i que havia estat un terreny abonat molt desagradable. No considerava que s'hagués aplicat una política de personal adequada, que havia propiciat una mala relació, i afegí que caldria fer-ne una reflexió.

El senyor Buades reconeixia que era una qüestió complicada i assegurava que com-

partia la preocupació de la senyora Bennàssar per la relació institució-personal. Considerava que el senyor Fernández no havia anat al fons de la qüestió i que la Mesa tenia potestat per resoldre-la de manera diferent a la proposada. Assegurava que, si no s'aprojava la seva proposta alternativa, acceptaria el que decidís la majoria. Considera que la Mesa no es trobava en condicions d'incrementar les tensions, davant un problema que suposava, al seu parer, una taca negra a l'expedient del Parlament. Conclou dient que mantenia la seva proposta com una posició personal i política.

El senyor Palau afirmà que tots podrien tenir raó, però que hi havia un fet: la proposta de l'instructor, que era qui més dades i criteris posseïa sobre la qüestió a resoldre, per la qual cosa es manifestava partidari d'assumir la proposta formulada per aquest.

La senyora Bennàssar suggerí la possibilitat de trametre la proposta del senyor Buades a l'instructor, per tal que l'estudiàs i es pogués arribar a una solució que representàs un terme mig.

El senyor Ferrer assenyala que se'n derivaria un nou procés.

El senyor Palau remarcà que l'instructor ja havia formula una proposta.

El senyor President insistí a recordar que els serveis jurídics ja havien assumit la proposta de resolució de l'instructor.

El senyor Fernández es manifestà contrari a trametre la proposta alternativa.

El senyor Buades no considerà desencaminat d'adreçar a l'instructor la proposta que ell havia formulat.

La senyora Bennàssar tornà a plantejar la possibilitat d'arribar a un terme mig entre les dues propostes. Que podria estar d'acord amb el fons filosòfic de la proposta del senyor Buades, però que la sanció que en proposava li semblava molt exagerada.

El senyor Fernández demanà que se suspengués temporalment la sessió, per tal que els membres polítics de la Mesa en poguessin deliberar.

Quan eren les 12:05, se suspengué la sessió i es retiraren de la sala els senyors Garí, Ferrer, Pujadas i Vives.

Un cop represa la sessió a les 12:30 hores, i conclòs el debat, la Mesa, per majoria del seus membres, i amb el vot en contra del senyor Buades, acordava d'aprovar la resolució definitiva.

Mitjançant aquella resolució, es declarava que el senyor Gaspar Sabater Vives, funcionari de carrera del grup B del Parlament de les Illes Balears i que prestava els seus serveis com a cap de servei de l'àrea d'informàtica, era responsable d'una falta greu, tipificada a l'article 98.1 e) de la llei 2/1989, de 22 de febrer, i que s'optava per la sanció de suspensió de funcions i per una duració d'aquesta compresa dins del terç inferior de la duració total que permet l'article 74.1 de l'Estatut del Personal del Parlament de les Illes Balears.

També es resolva imposar al senyor Gaspar Sabater Vives la sanció de suspensió de funcions pel període d'un mes.

El senyor Buades reiterà la seva voluntat que s'annexàs a l'acta de la sessió la seva proposta. El senyor President ordenà que es fés així. (CONTINUARÀ) Ω

De la virtut superior dels oprimits

Una de les il·lusions més persistents de la humanitat és que hi ha sectors de la raça humana millor o pitjors moralment que els altres. Aquesta creença adopta moltes formes diferents, cap de les quals no té una base racional. És natural que pensem bé de nosaltres mateixos, i d'aquí, si els nostres processos mentals són simples, del nostre sexe, classe, nació o època. Entre els escriptors, però, especialment els moralistes, és corrent una expressió menys directa de l'autoestimació. Tendeixen a pensar malament de llurs veïns i coneguts, i per tant a pensar bé dels sectors de la humanitat als quals ells mateixos no pertanyen. Lao-Tzé admirava els "homes purs de la vellúria", que visqueren abans de l'adveniment de la sofisticació confuciana. Tàcit i Madame de Stael admiraven els germànics perquè no tenien emperador. Locke tenia bon concepte dels "intel·ligents americans" perquè no s'havien deixat esgarriar pels sofismes cartesians.

Una forma força curiosa d'aquesta admiració per als grups als quals l'admirador no pertany és la creença en la virtut superior dels oprimits: les nacions sotmeses, els pobres, les dones i els infants. El segle divuitè, alhora que conqueria l'Amèrica dels indis, reduïa els camperols a la condició de treballadors pauperitzats i introduïa les crueltats de la primera industrialització, es plaïa a sentimentalitzar sobre el "noble salvatge" i la "vida senzilla del pobre". La virtut, hom afirmava, no la trobareu a les cort: però les dames de la cort podien gairebé assolir-la tot disfressant-se de pastores. I pel que feia al sexe mascle:

*Feliç l'home, el desig i la cura del qual
es limiten a uns pocs acres paterns.*

No obstant això, per a si mateix, Pope s'estimava més Londres i la seva vil·la a Twickenham.

En la Revolució francesa la virtut superior dels pobres esdevingué una qüestió de partit, i així ha estat de llavors ençà. Per als reaccionaris els pobres esdevingueren la "gentussa" o la "xusma". Els rics descobriren, amb sorpresa, que hi havia persones tan pobres que ni tan sols no posseïen "uns pocs acres paterns". Els liberals, tanmateix, continuaren idealitzant els pobres camperols, mentre que els intel·lectuals socialistes o comunistes feien el mateix amb el proletariat urbà -un costum al qual tornaré més endavant, ja que esdevingué important únicament en el segle vint.

Al segle dinou el nacionalisme introduí un substitutiu del noble salvatge: el patriota d'una nació oprimida. Els grecs, fins que aconseguiren d'alliberar-se dels turcs, els hongaresos fins l'Ausgleich de 1867, els italians fins el 1870, i els polonesos fins després de la guerra del 1914-18 eren considerats romànicament com a races dotades poèticament, massa idealistes per a triomfar en aquest món pervers. Els irlandesos eren considerats pels anglesos com a posseïdors d'un encís especial i d'una penetració mística fins el 1921, quan hom descobrí que les despeses de continuar oprimint-los arribarien a ésser prohibitives. D'una en una, aquestes nacions arribaren a la independència, i aleshores hom trobà que eren just com les altres; l'experiència amb les nacions ja alliberades, però, no destruï en res la il·lusió pel que feia a les que encara lluitaven. Les velles dames angleses s'entendreixen encara parlant de la "saviesa oriental" i els intel·lectuals americans de la "consciència de la terra" dels negres.

Les dones, pel fet d'ésser l'objecte de les més fortes emocions, han estat vistes encara més irracionalment que els pobres o les nacions sotmeses. No penso pas en el que diuen els poetes sinó en les sòbries opinions d'homes que s'imaginaven ésser racionals. L'Església ha tingut dues opinions oposades: d'una banda, la dona era la Temptadora, que portava els monjos i els altres al pecat; de l'altra, era capaç de santedat fins a un punt gairebé més gran que el de l'home. Teològicament, els dos tipus estaven representats per Eva i la Verge. En el segle dinou la, naturalment, dones "dolentes", però els dignes victorians, a diferència de sant Agustí i els seus deixebles, no haurien admès que aquestes pecadores els podien temptar, i no els plaïa de reconèixer llur existència. Com a ideal de la dona casada hom creà una mena de combinació de la Mare de Déu i la dama

dels llibres de cavalleries. Era delicada i elegant, la seva bellesa podia ésser malmesa pel contacte amb el món ordinari, tenia ideals que podien ésser entelats pel contacte amb la maldat; així com els celtes, els eslaus i el noble salvatge, però en un grau encara més alt, gaudia d'una natura espiritual, que la feia superior a l'home però inapta per als negocis, la política o el control de la pròpia fortuna. Aquest punt de vista encara no està totalment extingit. No fa gaire temps, com a rèplica a un discurs que vaig fer en defensa del salari igual per a treball igual, un mestre d'escola anglès m'envià un pamflet publicat per una associació de mestres, defensant l'opinió contrària, la qual mantenia amb curiosos arguments. Deia de la dona: "Nosaltres li donem gustosament el primer lloc com a força espiritual; la reconeixem i la reverenciem com a la part angèlica de la humanitat; li donem la superioritat en totes les gràcies i els refinaments de què som capaços com a éssers humans; desitgem que conservi totes les seves atractives formes de vida femenines." "Aquesta petició" -que les dones s'acontentin amb salaris més baixos- "va de nosaltres a elles sense cap esperit egoista, ans al contrari, per respecte i devoció a les nostres mares, mullers, germanes i filles... El nostre propòsit és sagrat, una veritable croada espiritual."

Fa cinquanta o seixanta anys un llenguatge semblant no hauria despertat cap comentari, llevat del d'un grapat de feministes; avui dia, d'ençà que les dones han guanyat el vot, arriba a semblar un anacronisme. La creença en llur superioritat "espiritual" formava part de la determinació de mantenir-les en un estat d'inferioritat econòmicament i políticament. Fins que els homes foren derrotats en aquesta batalla, hagueren de respectar les dones, i els oferiren "reverència" com a consol de llur inferioritat.

Un desenvolupament en certa manera similar s'ha produït dins l'opinió dels adults envers els infants. Els infants, com les dones, eren teològicament perversos, especialment segons els evangelistes. Eren membres de Satanàs, no estaven regenerats. Com el doctor Watts digué admirablement:

*Un sol cop del Seu ceptre poderós
pot enviar els joves pecadors de pressa a l'infern.*

Calia que fossin "salvats". A l'escola de Wesley "s'efectuà una vegada una conversió general, ...llevat solament d'un pobre noi, que dissortadament resistí a la influència de l'Esperit Sant, per la qual cosa fou severament fuetejat..." Però durant el segle dinou, quan l'autoritat paterna, com la dels reis, sacerdots i marits, se sentí amenaçada, es posaren de moda mètodes més subtils de sufocar les insubordinacions. Els infants eren "innocents"; igual que les dones bones tenien una "puresa"; calia que fossin protegits de tota coneixença del mal, no fos que llur puresa es perdés. Més encara, tenien una mena especial de saviesa. Wordsworth popularitzà aquesta opinió entre els pobles de parla anglesa. En primer lloc posà de moda atribuir als infants

*Als instints davant els quals la nostra natura mortal
tremolà com una cosa culpable sorpresa.*

Ningú, al segle divuitè, no hauria dit a la seva filleta, llevat del cas que fos morta:

*Tu descansas en el si d'Abraham tot l'any
l'adores a l'altar més secret del temple.*

En el segle dinouè, però, aquesta opinió esdevingué molt comuna; membres respectables de l'Església Episcopal -i àdhuc de l'Església Catòlica- ignoraven desvergonyiment el pecat original, tot xalant-se amb l'heretgia de moda, que

*... Arrossegant núvols de glòria venim
de Déu, el qual és la nostra llar:
El cel descansa al damunt nostre en la infantesa.*

Tot això conduí al resultat habitual. Començà a sem-

blar poc correcte de surrejar una criatura que reposava en el si d'Abraham, o usar la vara amb preferència als "alts instints" per fer-la "tremolar com una cosa culpable sorpresa". I així els pares i els mestres d'escola es trobaren que els plaers que treien d'infligir càstigs s'anaven escurçant i es desenvolupà una teoria de l'educació que prenia en consideració el benestar de l'infant, i no solament la conveniència i la sensació de poder de l'adult.

L'únic consol que els adults es van poder oferir fou la invenció d'una nova psicologia infantil. Els infants, després d'haver estat membres de Satanàs en la teologia tradicional i àngels il·luminats místicament en la ment dels reformadors de l'educació, han tornat a ésser petits dimonis -no dimonis teològics inspirats pel Dolent, sinó científiques abominacions freudianes inspirades per l'Inconscient. Cal dir que són molt més perversos que no eren en les diatribes dels monjos; despleguen, en els textos moderns, una ingenuïtat i una persistència en les imaginacions pecaminoses a les quals res en el passat no pot ésser comparada llevat de sant Antoni. ¿És tot això, a la fi, la veritat objectiva? ¿O és simplement una compensació imaginativa de l'adult pel fet de no ésser-li ja permès d'apal·lissar les petites pestes? Deixem que els freudians hi responguin, cadascun pels altres.

Dels diferents exemples que hem considerat sembla ben clar que el moment en què es atribuïda una virtut superior als oprimits és transitori i inestable. S'inicia solament quan els opressors comencen a tenir mala consciència, i això passa quan llur poder ja no és segur. La idealització de la víctima és útil durant un cert temps: si la virtut és el més gran dels béns, i si la subjecció fa els pobles virtuoses, és millor de refusar-los el poder, ja que destruiria llur virtut. Si és difícil per a un home ric d'entrar en el regne dels cels, és per part seva un acte noble de conservar la seva fortuna i d'aquesta manera arriscar la benaurança eterna a profit dels germans més pobres. Era un formós sacrifici per part dels homes el fet d'alleujar les dones de la feina bruta de la política. I així successivament. Però tard o d'hora la classe oprimida argüirà que la seva virtut superior és una raó a favor de la pròpia assumpció del poder, i els opressors es trobaran que llurs pròpies armes es giraran contra ells. Quan finalment el poder ha estat igualat, esdevé evident per a tothom que totes les xerrameques sobre la virtut superior eren un disbarat, i que eren completament innecessàries per a l'exigència d'igualtat.

Pel que fa als italians, els hongaresos, les dones i els infants, hem recorregut el cicle complet. Però encara n'estem a la meitat en el cas que té més importància en el temps present: el del proletariat. L'admiració del proletariat és molt moderna. El segle divuitè, quan lloava "els pobres", pensava sempre en els pobres rurals. La democràcia de Jefferson es deturava en arribar a la plebs urbana; ell desitjava que els Estats Units romanguessin un país d'agricultors. L'admiració del proletariat, així com la de les premses, les centrals elèctriques i els avions, forma part de la ideologia de l'era de les màquines. Considerada en termes humans, té tan poc a favor seu com la creença en la màgia cèltica, l'ànima eslava, la intuïció femenina o la innocència dels infants. Si en veritat es donava el cas que una mala alimentació, poca educació, manca d'aire i de sol, condicions d'allotjament insanes i excés de treball produïen gent millor que la gent produïda per una bona alimentació, aire lliure, educació i allotjament escaients i una proporció raonable de descans, aleshores tota l'argumentació per a una reestructuració econòmica s'ensorraria, i podríem alegrar-nos que un percentatge tan gros de la població fruis de les condicions que fan la virtut. Per obvi que sigui aquest argument, però, molts d'intel·lectuals comunistes i socialistes consideren de rigueur pretendre que troben els proletaris més dignes d'estimació que les altres persones, ensems que professen el desig d'abolir les condicions que, d'acord amb ells, són les úniques que produeixen éssers humans bons. Els infants foren idealitzats per Wordsworth i desidealitzats per Freud. Marx fou el Wordsworth del proletariat; el seu Freud encara ha d'arribar. Ω

“Lo fonament d'aquesta vida és la veritat de nostre senyor Jesucrist coneguda en les Escriptures evangelicals”. (Arnau de Vilanova, “Llició de Narbona”).

“Los infants mascles devets...fer nodrir en l'escola de la vida evangelical...per tal que no aprenghen en començament altre a conèixer e amar, sinó Jesucrist”.

(Arnau de Vilanova, savi català, a “Informació espiritual al rei Frederic de Sicília”, 1310, època de màxima esplendor de la nació catalana).

“Jesucrist és “el testimoni de Déu”, de la seva capacitat per convertir els homes en déus i donar-los la vida eterna. En conseqüència, el cristianisme defeneix l'ambició suprema i atorga l'única esperança”

“(el protestantisme) sabé retornar a la religió el seu sentit de consciència individual, de relació directa i familiar amb Déu. Aqueixa n'és la grandesa”.

(Miguel de Unamuno, 1864-1936, pensador, filòsof, novel·lista i poeta basc espanyolitzat, mort presoner per enfrontar-se als feixistes espanyols).

“Novell saber hai atrobat, Hom ne pot conèixer veritat E destruir la falsedat: Sarraïns seran batejats, Tartres, jueus e mant orat, Per lo saber que Déus m'ha dat...” (“Cant de Ramon”, Ramon Llull, ca. 1233-1316, Mallorca).

“A Crist, si el van agafar, és perquè no es va escapar”

“Nostre Senyor les coses millora i el dimoni les empitjora” (Refrans catalans).

“Me n'ha quedat una cosa: no sé adormir-me sense haver resat abans el pare nostre de cara a la Creu del Cigne. “pren la teva creu i segueix-me”, ¿no va dir alguna cosa així, si fa no fa, el teu déu, Ramon? Entre tants i tants déus, l'únic que m'interessa és aquest que es va fer home; ¿per què els altres ens interessarien, si ells no s'han interessat mai per nosaltres? Si hi ha Déu, s'ha hagut de fer home, ¿per què no se n'hauria fet? ¿Com ens hauria deixat tan sols, amb això tan horrible que és la intel·ligència –la lucidesa davant el no-res, una lluern insignificant perduda al fons de la fosca eterna i sense fi que ens envolta?...”

“Incerta glòria”, 1956, brillant i innovadora novel·la sobre la guerra civil, censurada pel franquisme, escrita per l'exiliat Joan Sales, 1912-1983).

JOAN SALES

“Deia l'Amic: -Qui no tem el meu Amat, convé que temi totes les coses, i qui tem el meu Amat li convé audàcia i ardiment en totes les coses”.

“(Llibre d'Amic e Amat”, de Ramon Llull, 1235-1316, català de Mallorca).

RAMON LLULL

“Jo avantposava el pitjor dels móns cristians al millor dels pagans, car en un món cristià hi ha lloc per a qui no en té al món pagà: per als des-

RAMON LLULL

trossats, els malalts, vells, febles. I encara quelcom més que un simple lloc: hi ha amor per als qui resulten inútils en un món pagà i ateu”

(K. Deschner a “Was halten Sie von Christentum”).

“La Humanitat, durant segles, adorà la feblesa en la persona del Salvador. Però el Natzaré no era un feble! Era i és fort! Sols que la gent es nega a reconèixer el ver significat de la força.

Jesús no vingué pas de les entranyes de la Llum per bastir convents i monestirs, sinó a difondre un nou esperit, un poder capaç d'enderrocar els fonaments de qualsevol monarquia bastida sobre ossos i calaveres humanes...Vingué a enderrocar palaus majestuosos edificats damunt la tomba del dèbil; a trencar els ídols aixecats damunt dels cossos dels pobres...Vingué a fer un temple del cor humà, un altar de l'ànima i un sacerdot de la ment”.

(Khalil Jubran, 1883-1931, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

“Jesús vingué al món per a conhortar l'afligit i per afligir l'acomodat” (J. N. D. Anderson, “Christianity: the Witness of History”).

BLASI PASCAL.

“Els apòstols han estat enganyats o enganyadors? Tan difícil és una cosa com l'altra: És impossible de prendre un home per un

ressuscitat... Per una altra banda, la hipòtesi d'uns apòstols murrís és ben absurda. Deixeu-nos resseguir-la: Imaginem aquests dotze homes aplegats després de la mort de Jesucrist i fent una conxorxa per dir que és resuscitat. Hi ataquen totes les potències! El cor humà és singularment donat a la lleugeresa, al capgirament, a les promeses, als béns. Per poc que algú d'ells se n'hagués desdit per tots aquests atractius, i encara més, per les presons, el turment i la mort, es trobaven tots perduts. Fixem-nos-hi...”

“L'estil de l'evangeli és admirable de moltes maneres i, entre les

CRISTIANISME I SOCIETAT

Per Ricard Colom

quals, per no dar-hi cabuda a cap frase contra els botxins i enemics de Jesucrist. Car no n'hi trobareu cap en els historiadors contra Judes, Pilat, ni contra cap dels jueus”.

“No sols no podem conèixer Déu sinó a través de Jesucrist, sinó que ni tampoc podem conèixer-nos nosaltres mateixos sinó a través de Jesucrist”.

(Blasi Pascal, 1623 – 1662, savi i matemàtic occità, a “Pensaments”).

“Prediqueu el Crist on pugau, a qui pugau, com pugau. Us ho demana la fe, no pas l'eloqüència; parli la fe en vosaltres i és el Crist qui parla...Oireu el psalm: “He cregut i, per tant, he parlat”. No va poder pas creure i callar”. Desagraït és qui té el got ple i es nega a donar-ne res a qui li l'ha servit. Qui ha estat omplert, és mester que ho faci córrer”.

(Aureli-Agustí d'Hipona, 354-430, Pare de l'Església, filòsof i teòleg, nascut a Numídia).

ST. AGUSTÍ (Pintura de Benozzo Gozzoli).

“No puc pas considerar que fos realment un científic fins que em trobí amb Jesús. No és possible que ho fos, perquè ara reconec que em trobava ben lluny de la font veritable de totes les realitats de la vida. L'única realitat acceptable rau en la vida de relació amb Déu. I aquesta relació s'esdevé possible tan sols a través de Jesucrist i de la seva mort expiatòria per retre els nostres pecats. Jesús és la resposta a tots els secrets de l'Univers. Hi he trobat la raó de l'existència i la clau de tota coneixença” (Lambert Dolphin Jr., famós científic de la Universitat de Stanford).

“El Calvari és un telescopi a través del qual albirem el vast panorama de l'eternitat i veiem l'amor de Déu tot irrompent dins la història humana” (Martin Luther King, 1929-1968, pastor baptista pels drets civils de les minories nacionals als Estats Units i contra la guerra).

MARTIN LUTHER KING JR. “Jesús refusà la propaganda i el pro-

selitisme –heus ací el significat de les tres temptacions- i es mantingué a distància dels que podien haver-lo ajudat a fundar res de respectable (segons el món). Hauria obtingut subvencions, donatius i crèdits generosos per a la seva hipotètica empresa. Les empreses bancàries s'hi haurien bolcat. Però ell no ho volgué. Sí, tanmateix, ho volen alguns dels seus seguidors: cal aconseguir potents empreses editorials, periòdics, emissores de ràdio i televisió i encara un satèl·lit... (El sociòleg McLuhan adverteix que “el mitjà és el missatge”...que un missatge pretesament evangèlic cavalcant damunt un mitjà que no l'és pas –un satèl·lit costa milers de milions- pot produir l'efecte contrari al pretès. (Ço és aplicable també als viatges del Papa). ¡Pobre predicador ambulat de Galilea!”

(“Transparència al cim”, J. Rovira Tenas, capellà català).

“En Crist és l'etern i únic Summe Sacerdot. D'on col·legim que aquells qui s'han proclamat “Summes Sacerdots” no sols s'oposen a la glòria i al poder del Crist, sinó que, fins i tot, el rebutgen”.

(Tesi 17 d'Ulrich Zwingli, 1484-1531).

“I si veu que la seva doctrina (del Crist) és menyspreada, rebutjada i perseguida, no li faci pas açò de tombar en temptació, sinó pensi que el poder de la Paraula de Déu tant més es manifesta com més perseguida sia”.

(“Sermó sobre la Pura Verge Maria, mare de Jesucrist”, 17-9-1522, Ulrich Zwingli).

“No he trobat mai res en la ciència ni en l'exploració de l'espai que m'impulsi a oblidar-me de la Bíblia ni a rebutjar Jesús el meu Salvador en qui jo confie” (Walter F. Burke, director general dels projectes espacials Mercuri i Gèminis).

“No trobareu mai Jesús tan precios com quan el món és un enorme salvatgisme udolant. Llavors ell és com una rosa florint enmig de la desolació, una roca solcant per damunt la tempesta” (Robert Murray M'Cheyne, 1813-1843, gran místic i pastor protestant)

ROBERT MURRAY.

“Ell era Déu i home en una persona, aquest Déu i l'home podrien ser feliços junts un altre camí” (George Whitefield, lletra 21 Maig 1740).

“Un home que simplement era un home i que digué la classe de coses que Jesús digué no seria un gran mestre moral. Fos un llunàtic –en un

mateix nivell de qui diu que és un o furtat- o encara més fos el

dimoni de l'Infern. Us cal triar. O aquest home era, i és, el Fill de Déu o bé un boig o alguna cosa encara pitjor. Podeu fer-lo callar per estúpid, podeu rebutjar-lo i matar-lo com a un dimoni; o podeu tombar als seus peus i dir-li Senyor i Déu.. Però no ens permet aparèixer amb cap estupidesa de patronatge sobre que ell fos un gran mestre humà. No ens deixà pas aquesta porta oberta. No hi pensà”.

(C. S. Lewis, “La simple Cristiandad”).

C.S. LEWIS

“No és que l'ideal cristià hagi estat posat a prova i trobat deficient. Ha estat trobat difícil i deixat sense provar”.

(Gilbert Keith Chesterton, escriptor catòlic, nat el 29.5.1874 a Kensington – mort el 14.6.1936 a Londres).

“Si Jesús es manifesta, dóna-li gràcies, si s'amaga, també: tot és joc de la seva amor”.

(P. Pio de Pietralcina).

“Si Ell no ressuscità, sinó que encara és mort, com és que derrota i acaça i fa tombar els falsos déus, que els no creients pensen que són vius, i els mals esperits que venen? Allà on Crist és anomenat, la idolatria és destruïda i el frau dels mals esperits queda exposat; de debò, cap d'aqueixos esperits pot resistir aquest Nom, sinó que fuig en sentir-lo. Això és treball d'Un Que és viu, no de cap mort; i, encara més, és el treball del propi Déu”.

(Atanasi, Sobre l'Encarnació).Ω

Fa 3 mesos que en Jordi Vallès i la seva dona Maria Muñoz regenten el Bar Pentagona a Mancor de la Vall. Entrepans i variats. Tel. 971 883 223

L'Antifeixisme a Mallorca. IX llibre (La qüestió nacional a les Illes) Per l'Autonomia i l'Autogovern: la gran Diada de 1977

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

La més gran manifestació que ha tengut lloc a Mallorca en defensa de l'Estatut i del nostre autogovern va ser la del 29 d'octubre de 1977

Aquests dies s'ha tornat constituir a Ciutat una nova Plataforma cívica per a l'Autogovern. És evident que tots els mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterencs que estimam la nostra terra, que volem més quotes d'autogovern i que desitgem acabar amb injustícies històriques de marginació fem nostres les reivindicacions del manifest. "L'autogovern és el nostre dret" és una consigna molt adequada a les circumstàncies actuals. Que avui, talment com es va fer ara farà vint anys, hagin organitzat aquesta lloable iniciativa CC.OO., la Confederació d'Associacions de Veïns, PSM, Els Verds, Esquerra Unida, GOB, PIME, PSOE, UGT, UM, STEI i Unió de Pagesos és molt important. El que voldríem és que la iniciativa no s'aturàs com la de fa vint i cinc anys o que no fos traïda, com la que organitzarem farà vint-i-quatre anys en el local de l'OCB de Ciutat.

Potser seria útil per a les noves generacions de ciutadans i ciutadanes que no visqueren els esdeveniments de la transició fer una mica d'història de com anaren les primeres provatures de marxar en el camí del nostre alliberament nacional i social.

La més gran manifestació que ha tengut lloc a Mallorca en defensa de l'Estatut i del nostre autogovern va ser la del 29 d'octubre de 1977.

Però fem una mica d'història.

A finals del 77, com a cloenda de les activitats del Congrés de Cultura Catalana, hi havia hagut la gran manifestació de la Diada per l'Autonomia. La major manifestació de la història de Mallorca, encara no superada en tots aquests darrers anys! Més de quaranta mil persones molt il·lusionades, amb esperança d'anar avançant vers l'autogovern, ens hi arreplegàrem a sentir el parlament unitari que va llegir Josep M. Llompart. Ningú no imaginava aleshores que quatre aprofitats s'apoderassin dels esforços populars per a viure a costa del contribuent. Antoni Serra sovint es queixa del poc suport donat pels partits a la tasca del Congrés. I té tota la raó del món. Però en el que fa referència a la Diada per l'Autonomia, no compartesc la seva valoració. Almenys pel que toca a l'OEC. Les activitats normals de partit quedaren paralitzades i ens dedicàrem en cos i ànima a la propaganda de la Diada.

Les reunions per organitzar la major manifestació nacionalista i d'esquerres de la història de Mallorca es feien normalment en el local de l'OCB. Com molt bé explica l'escriptor Antoni Serra en el llibre *Gràcies*, no volem flors (Edicions de La Magrana, 1981): "...però, mentrestant, les reunions continuaven. Eren setmanals i es feien a l'Obra Cultural Balear. S'aixecà acta de cada una d'elles, ja que, en un assumpte tan important com l'autonomia, calia deixar constància de tot el que es discutia, dels acords que es prenen, de les propostes que es feien i de les discussions. Si més no, els papers serveixen de vegades de testimonis històrics, no fos cosa que el temps desvirtués en el futur el contingut i les intencions d'aquelles reunions. Ja he dit que Sánchez Allés era el representant o el portaveu centrista; pels socialistes de Felipe hi venia assiduament en Josep Moll; pels socialistes nacionalistes, en Sebastià Serra i en Damià Ferrà-Ponç; els comunistes estaven representats habitualment per Víctor Planells, a més de Josep Valero i Miquel Rosselló; Isidre Forteza venia pel Moviment Comunista de les Illes; Antoni Mir, alternant amb Miquel López Crespi, venia per l'OEC; Armand Candela i Climent Garau, per la Unió Autonomista o Partit Nacionalista de Mallorca, etc...". En aquelles reunions les distintes intervencions en aquell acte. Com molt bé explica Antoni Serra els acords consistien en: "1) Un parlament introductor que jo [Antoni Serra] havia de redactar i, després d'haver-lo sotmès a la consideració de l'Assemblea si aquesta l'aprova, llegir-lo la nit de dia 29. 2) Un altre, per part de les entitats culturals, que havia d'anar a càrrec de n'Aina Moll, acceptada també sense oposicions ni reticències. 3) El de les centrals sindicals, representants del món del treball, a càrrec de l'advocat Ferran Gomila i, finalment, 4) El de les forces polítiques, que proposaren unànimement Josep M. Llompart. Els discursos foren redactats i llegits a la sessió de dia 26 d'octubre, a les 8 del capvespre, al local de l'Obra Cultural, i varen ésser aprovats amb algunes petítissimes esmenes, qüestió de matisos i qualque correcció d'estil".

Les coses pareixien funcionar a la perfecció fins que, com explica Antoni Serra, va esclatar la bomba: UCD, per boca de

Antoni Mir, president de l'OCB; Miquel López Crespi, escriptor i Jaume Adrover, eren tres dels més importants activistes culturals dels anys setanta en la lluita contra el feixisme. Antoni Mir i Miquel López Crespi es reunien a l'OCB per a organitzar, amb les altres forces polítiques, la gran Diada d'octubre de 1977.

Maximilià Morales i Lluís Pinya, desautoritzava tot el que havia aprovat l'anterior representat, Sánchez Allés i volgueren fer-se seva, de forma completament oportunista, la feina feta fins aquells moments. Es tractava de capitalitzar l'acte, llevar-li contingut nacionalista i esquerrà, excloure l'escriptor Antoni Serra de les intervencions i fer de Jeroni Alvertí i UCD els protagonistes màxims del 29 d'octubre.

L'escriptor Antoni Serra valora que les claudicacions davant UCD i la dreta foren excessives. En la pàgina 188 de *Gràcies*, no volem flors, explica: "Ara sé que em vaig equivocar, que no havia d'haver participat a la Diada, perquè amb el temps m'he adonat que va ser una pantomima, el motiu més cruel de frustracions futures. Qui creia realment en l'autonomia? Els esdeveniments polítics dels anys 78-79 i 80 ho han deixat ben clar. Per a la majoria dels nostres polítics, l'autonomia és una farsa o, en tot cas, un mot ridiculitzat i desvirtuat, que ha generat no pocs desencisos i no poques actituds d'indiferència. Per això vàrem fer aquella Diada?".

Però no avancem els esdeveniments. Es tractava d'aconseguir, malgrat tots aquests entrebancs i contradiccions, una participació massiva del poble mallorquí en la Diada. Era una feina (ja n'estàvem acostumats!) estar el vespre sencer aferrant pòsters. No en vaig veure mai cap dels futurs dirigents dels organismes autonòmics aferrant cartells per les nits. Devien ser als seus negocis, com de costum, mentre la gent anònima, al carrer, els feia la feina. Que n'hem fets de coses, des dels anys seixanta fins a finals dels setanta, per tota aquesta colla d'oportunistes i vividors de la política que s'han aprofitat com a sangoneres de la lluita popular!

No es tractava tan sols de fixar pòsters a les parets. Els feixistes sortien a desaferra-los. Per tant, muntàrem piquets de defensa. Piquets, majoritàriament formats per militants d'OEC, MCI, PTE, PSM, PCE i molts obrers de diversos sindicats. El "forasterum" (tan blasmat per la "nostra" extrema dreta), formà part de l'avantguarda de la lluita per l'autonomia. S'hauria d'haver vist els treballadors de totes les contrades armats amb barres de ferro per a defensar els cartells que convocaven a la manifestació de dia 29 d'octubre! La qüestió -la defensa de l'autonomia- era seriosa i no volíem consentir que quatre reaccionaris ens fessin malbé la feina. Grups de joves de "Fuerza Nueva" feien desastres amb els cartells que anàvem penjant. En les nits anteriors a la manifestació no hi eren enmig del carrer aferrant els pòsters, defensant els cartells, tota la sèrie de personatges que després es farien famosos damunt l'esforç d'aquests anònims militants. Ni Jeroni Alvertí, ni Fèlix Pons, ni Emili Alonso, ni Paulí Buchens s'embutaren les mans aquells dies. Fotografies en els diaris? Totes les que vulgueu! Però comparèixer a les reunions, fer feina enmig del poble o sortir al carrer a lluitar contra la dreta... ca barret!

I l'èxit d'aquella gran manifestació del 29-X-1977 no hagués estat possible sense la col·laboració dels menyspreats treballadors que, des de barriades i pobles, participà massivament en l'acte reivindicatiu més gran de la nostra història

I l'èxit d'aquella gran manifestació del 29-X-1977 no hagués estat possible sense la col·laboració dels menyspreats treballa-

dors que, des de barriades i pobles, participà massivament en l'acte reivindicatiu més gran de la nostra història (l'esperit del qual va ser ben aviat traït pels mateixos que, de forma oportunista, encapçalaven la manifestació).

Aleshores jo militava a l'OEC i pel més d'octubre repartíem centenars i centenars de fulls amb la crida que, signada per Mateu Ramis, pel nostre secretari general, va ser també (cosa estranya, amb tota la campanya de marginació a que érem sotmesos els comunistes no oficials!) publicada el mateix 29-X-1977 en el diari *Baleares*. La nostra crida a la lluita per l'autonomia deia, sota el títol "L'Organització d'Esquerra Comunista i l'Autonomia": "Comencem per donar una mirada a Mallorca i per analitzar el nostre poble en tots els aspectes. ¿Quina és la seva situació?"

Economia-

El camp abandonat i endarrerit; la petita i mitjana empresa en crisi; cap tipus de planificació industrial pròpia; importació de la majoria d'articles de consum; el capital predominantment en mans foranes, i especialment el financer (bancs); crisi alarmant en sectors com la construcció i semblants, amb greus repercussions socials d'atur, etc. L'únic sector del que podríem vanagloriar-nos és del monocultiu d'hostaleria i serveis. Però el 'boom' turístic ja no estora ni entabana els illencs, perquè coneixem massa de a prop els seus punts flacs i misèries: la seva planificació i el seu muntatge depenents, tant del capital europeu, com espanyol, no mallorquí.

Política-

Les nostres institucions de govern, d'ordre públic i administratiu, des del Governador, passant per a Diputació i per totes les dependències dels Ministeris, fins arribar als Ajuntaments, podem dir que no són nostres. No representen el nostre poble. Són instruments del poder central, dirigits i regulats per lleis i normes des de Madrid. I massa vegades, excepte als ajuntaments, regits per personal peninsular, desconegedor de la nostra realitat. Si el poder polític ha de sortir del poble, que el deleguem, nosaltres podem considerar-nos, en aquest aspecte, un poble dominat i oprimat.

L'Organització d'Esquerra Comunista (OEC) considera que l'autonomia és un aspecte de la democràcia. I per tant, que aconseguir-la és una tasca de tot el poble mallorquí i de totes les forces polítiques democràtiques. De fet, només la dreta no civilitzada ha deixat de signar el Pacte Autonòmic, i només ella s'oposa a la Diada d'avui dia 29.

Conjuntament amb tots aquells que lluitin per l'autonomia, l'OEC lluitarà per ella: per l'Estatut, per l'autonomia dels ajuntaments, per una convocatòria d'eleccions a un Parlament Constituent. Però també lluitarem per construir en el futur una Mallorca socialista. Perquè en el Parlament hi siguin, no els representants del capital, sinó els de les organitzacions populars, sindicals, ciutadanes, pageses, etc.

La història de Mallorca ens mostra ben clar l'incapacitat de la nostra burgesia, fins i tot per aconseguir la seva pròpia llibertat. Molt manco, les llibertats nacionals. La seva història és també la història de la subordinació al centralisme.

Per això creiem en la gran responsabilitat històrica que tenen les classes populars, treballadors i anticapitalistes, d'ésser el motor de la lluita per l'autonomia. Són aquestes classes les úniques que poden donar una alternativa econòmica per a superar la crisi reestructurant l'economia, i les úniques que poden retornar al nostre poble l'autogovern, la cultura i la llibertat".

Record aquelles nits de tensa vigilància. Totes i cada una de les nombroses repartides de fulls pel centre i barriades de Ciutat. Dins l'atrotinat Seat 600 d'en Mateu Ramis, bon amic, dirigent de l'OEC i exmisioner en el Perú, hi anàvem Antoni Mir (l'actual president de l'OCB), na Margalida Chicano Sansó, jo mateix i algun altre company. Devien ser prop de les dues de la matinada. De sobte, en el racó de la peixateria, en el Mercat de l'Olivar, vérem alguns grups d'extrema dreta arrabassant els cartells de la manifestació. En Mateu Ramis, pegant una frenada en sec, aturà el vehicle ben arran. Sense pensar-ho gaire, cridant fort per a atemorir-los, sortírem al mateix temps del cotxe. En el silenci de la nit, mentre tothom dormia, se sentí, ben fort: "No toqueu els cartells!". I, sense dubtes, decidits, ens hi apropàrem amenaçadors.

Aquells membres de l'extrema dreta no s'ho pensaren gens ni mica. Partiren escapats. No els vaig veure mirar enrere. Mai no he tornat ullar ningú que correués tant. **Ω**

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT: FORMENTERA

D'entrada, i per avançar en la línia de l'argumentació, es pot dir que des de la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears, els mallorquins i els eivissencs han actuat a Formentera exactament igual com el Ministerio de Medio Ambiente de Madrid ha actuat a Mallorca: amb prepotència, amb la màxima implícita de tot per al poble, però sense el poble i, fins i tot, contra el poble.

El Pla d'Ordenació de Recursos Naturals de Formentera -centrat en l'àrea de les Salines i la zona de Can Marroig, la primera formant part del Parc Natural de les Salines i la segona adquirida durant el govern del PP amb fons econòmics procedents de la Unió Europea, i ambdues afectades en gran part per la Llei de Costes estatal-, es caracteritza perquè pretén ser la primera mesura autòctona de protecció legal directa del medi ambient, donat que la Llei d'Espais Naturals aprovada pel PP és bàsicament una legislació de restricció urbanística, incloent la preservació de les Àrees Naturals d'Especial Interès.

Excel·lent mesura aquesta, la de protegir el medi ambient; ara bé, pèssima pel que fa al procediment de presa de decisions i als criteris per determinar les zones que han d'esser objecte de protecció. Potser ha estat elaborada amb tan bona "voluntat" com la Llei de Costes, però també tan inconsistent com aquesta pel que fa a la seva aplicació.

La Llei de Costes fou àmpliament contestada perquè la seva delimitació, feta des de la delegació de la Administración Periférica del Estado a Mallorca deixava entreveure un absolut desconeixement de la realitat territorial de Formentera, alhora que posava en evidència que les línies dibuixades des d'un despatx generen situacions absurdes i profundament perjudicials per a molts de ciutadans, com el fet de deixar una casa repartida entre dues situacions legals (part de l'edificació sotmesa al règim general i part sotmesa a la situació més restrictiva de concessió administrativa).

Ara bé, si la protecció de la costa de Formentera feta a partir d'un despatx ubicat a Mallorca ja es va evidenciar com una estupidesa majúscula -tot i que els defectes es puguin atribuir

a la dissortada aplicació mecànica d'unes mesures predeterminades per la llei i especificades en metres lineals-, no ho ha estat menys en absolut el PORN de les Salines-can Marroig, ja que en aquest cas els criteris seguits han estat exclusivament de caràcter polític, és a dir subjectius, tot i que s'hauria d'esperar que des de la Conselleria de Medi Ambient s'hagués actuat en termes d'interès mediambiental i fent ús de dades científiques que siguin justificables: aiguamolls, estanyos, dunes, flora i fauna particulars...

Idò no, el PORN de Formentera elaborat per la Conselleria de Medi Ambient des de Mallorca no parteix de factors mesurables i que, per tant, afectin els sòls que compleixin condicions semblants, sinó que es regeix per dos principis absolutament acientífics i profundament lesius per a certs propietaris en relació al conjunt dels afectats: la franja de protecció de la zona natural de màxim interès s'estableix seguint el traçat dels camins i, a partir d'aquí, es fa coincidir amb el de les parets de pedra seca subsegüents d'una forma que no té ni cap ni peus.

Així, podem trobar que per a una àrea on tota l'extensió tinguí el mateix interès mediambiental, uns propietaris gairebé no són afectats perquè el camí voreja la mar, mentre que d'altres resten gairebé íntegrament dins l'àrea de protecció perquè el camí s'endinsa un centenar de metres cap a l'interior, fent una giragonsa que no té la més mínima relació amb el medi ambient ni res que li faci prop; tot això, mentre a una zona de màxima protecció com l'estany d'es Peix s'hi segueix practicant l'esquí aquàtic i les motos d'aigua hi naveguen lliurement afavorits per una mínima vigilància a l'interior de la reserva marina.

En tot aquest procés, al marge de no mantenir-se un criteri equitatiu en termes de valor mediambiental: a) no s'ha consultat ni informat durant la seva elaboració els afectats, b) s'han contestat les al·legacions formulades remetent a la normativa legal aprovada, c) els mallorquins de la Conselleria de Medi Ambient, amb Rodríguez Perea com a portaveu, es negaren a argumentar el perquè d'uns criteris tan irracionals com els que s'havien seguit, etc, etc.

Arribaran les eleccions i des d'Els Verds diran "Nosaltres us hem protegit...", quan de fet només han castigat els vertaders protectors, els propietaris que no han iniciat processos urbanístics salvatges, els propietaris que han mantingut les parets de pedra seca, les figueres i les vinyes, els camps de conreu i el ramat de cabres i d'ovelles amb el seu exclusiu esforç humà i pagant de la seva pròpia butxaca els costos de manteniment, dotant de valor paisatgístic (i turístic, no ens enganyem) uns sòls que no generen el més mínim guany econòmic i sí molts de maldecaps i rascades de butxaca.

En base a aquestes consideracions, i tenint en compte la pèrdua del valor afegit associat al sòl inclòs en l'àrea de protecció del PORN esmentat, només es pot esperar que des de la Conselleria de Medi Ambient es facin càrrec directament del manteniment del territori afectat, ja que els veïns no hi dedicaran més esforços ni hi faran cap nova inversió de manteniment o d'enriquiment natural o paisatgístic.

Les subvencions poden tenir sentit quan es tracta de propietats relativament extenses i econòmicament rentables (ramaderia, agroturisme...), però són gairebé un insult quan es proposen com a compensació extraordinària a un conjunt de petitíssims propietaris que tradicionalment han mantingut pràctiques proteccionistes en relació al paisatge i la preservació del medi ambient.

Aquest comportament poc transparent que denunciem també el podríem fer extensiu als plans de la mateixa Conselleria de Medi Ambient a can Marroig -finca emblemàtica de l'illa i per a la protecció de la qual s'ha mobilitzat sovint el poble-, on les intervencions dissenyades des de Mallorca són una incògnita per als principals.

Jospe Serra

La masoveria urbana

Des dels anys seixanta les masies del Paísos Catalans s'han anat buidant fins caure totalment enrunades, enmig de la desolació dels seus antics habitants i la indiferència del conjunt de la societat.

En molt poques cases pairals, encara s'hi viu i s'hi dorm a temporades, però en prou feines s'hi viu tot l'any. Moltes de les persones que les habiten s'han fet amb un pis a ciutat, a la capital de comarca o de partit judicial, i van i venen, amunt i avall, gràcies a les facilitats que ofereix el cotxe, la moto o el tractor.

No obstant això, potser com una reminiscència del passat, en alguns masos encara s'hi poden trobar els darrers donats. Normalment, homes, que només pel fet de trobar-hi tranquil·litat, aixopluc i menjar, hi dediquen tot el seu treball i la seva vida, a plena disposició dels amos del mas. És un recordatori del vassallatge medieval: seguretat a canvi de la plena disposició.

En Joaquim Maluquer, en el seu llibre la Memòria en figures en fa una descripció magistral. Personalment, també en puc donar fe de l'existència d'aquesta mena de persones solitàries que sense passat ni futur formen part de les mateixes pedres del mas aïllat i distant. S'ha de dir que el seu comportament es basa en la seguretat d'una recompensa: una velleïta humana i natural, per anar esllanguint de forces i delers, enmig dels camps i les flors.

Els donats no són masovers. Els masovers estan facultats per un títol d'arrendament o de parceria en relació a la terra, i per extensió a un habitatge on resideixen. En tenen el domini de les terres, amb algunes limitacions, i d'aquí en sorgeixen obligacions envers el propietari, com el pagament d'una quantitat o el conreu dels llaurats. D'una manera específica queda regulat en la més que famosa Llei de contractes de conreu (1934), tot i que no és d'aplicació directa perquè el sistema polític espanyol no ho permet.

No obstant això, els masovers també han anat minvant. La suposada facilitat de disposar d'habitatge no és tal quan aquest està enmig del camp o del bosc, sense serveis propers com escoles, farmàcies o botigues. A més, la necessitat de residir prop de l'explotació agrícola o ramadera, en un entorn tecnològic i mecanitzat, ja no és tal.

Si fins aquí, els fets són aquests, resulta curiosa la reclamació d'alguns col·lectius ocupes, juvenils o trencadors en relació a la suposada recuperació de la masoveria en la versió urbana. Ells l'apliquen als habitatges antics, de manera que les obres de reforma anirien a càrrec del "masover" com a forma de pagar una part o el tot del lloguer. S'ha de dir que si més no resulta curiosa la idea.

L'actual marc normatiu només permet destinar al mercat d'habitatges de lloguer aquells habitatges que realment en siguin. En aquest sentit, la suposada masoveria urbana tractaria d'oferir espais susceptibles d'ésser considerats un habitatge amb la idea de que els seus ocupants en fessin les reformes pertinents fins convertir-ho en una espai habitable (amb la corresponent cèdula d'habitabilitat).

Tot plegat sembla massa complicat. La idea de masoveria fora del context agrari grinyola per tot arreu àdhuc quan les pròpies explotacions agràries tracten de suprimir aquesta figura tant com poden.

La frontera entre els arrendaments urbans i els rústics, en l'era de la mobilitat, encara existeix, i potser fins i tot s'ha enfondit. En el plantejament rústic de fons hi ha un sentit de pertinença a la terra que en faculta la confiança envers el masover. D'alguna manera el masover queda adscrit a la casa pairal de manera personal. És una relació arcaica, però tanmateix segura i estable. Ben al contrari del context urbà, anònim i material, variable i fugisser. Voler barrejar ambdues realitats és un esforç de síntesi novedós. Un esforç que òbviament ha de comportar una certa tensió entre els interessos

existents.

De totes maneres dubto de la seva viabilitat. Un masover de ciutat que no sigui paleta ni manobre s'haurà de gastar una fortuna per poder reformar una casa vella, i tot i així, no en serà propietari. Maleït esforç, si amb els mateixos estalvis podria optar a un pis de protecció oficial, tot esdevenint amo i senyor de la seva pròpia casa!

El masover agrari que vivia en un habitatge annex a la casa pairal o en un d'aïllat enmig dels conreus o dels boscos havia d'ésser autàrquic, autònom en tot menys en la sal durant tot l'any. Sota aquest principi econòmic la vida era dura, molt dura. Avui, un masover agrari, l'únic possible, podria atenuar molt aquest règim de vida. Gràcies als nous modes de transport i a les TIC (tecnologies de la informació i de les comunicacions) residir en una mas entre muntanyes podria ésser molt més fàcil, i tanmateix, els masos van caient un a un convertits en piles d'irreductible runa.

El Centre Excursionista de Catalunya custodia un arxiu fotogràfic i documental de cases de pagès d'arreu dels Paísos Catalans. Aquest treball exhaustiu i detallat es va poder completar durant els anys quaranta i cinquanta, tot just quan moltes d'aquestes masies encara sobreixien de vida i feina. Ara, moltes d'elles, de ben segur ja s'hauran perdut, o estaran en camí. Davant d'aquests fets, resulta irònic que hom vulgui parlar de la masoveria urbana quan la masoveria agrària està tant i tant malmesa d'ajut i forces. El territori nacional del Paísos Catalans penso que entendria una postura social en pro d'aquest patrimoni rural, cultural, humanístic i arquitectònic que s'està perdent a marxes forçades cosa que no passa amb la masoveria urbana, invent que costa de justificar. Ω

Llorenç Prats-Segarra
(campusjove@correu.vilaweb.com)

LA COMISSIÓ DEL FORMIGÓ

per José Luis Ramos, advocat.

En L'Ortiga del 27 d'octubre titulat "Maletins i empreses fantasmes" el Sr. Pedro Muelas [director del Levante-EMV] es feia eco de les declaracions del regidor de Cullera, (Ximo Bosch) denunciant que les decisions urbanístiques es prenen a cop de maletí. D'altra banda, ens deia creure's la corrupció municipal denunciada pel Regidor i advertia de la dificultat de provar aqueixes pràctiques corruptes.

Dues afirmacions que comparteixen la majoria dels valencians segons les meues dades.

També jo sóc dels que creuen que el formigó per on passa deixa la seua comissió, i molt substanciosa, segons em diuen. Explicaré les raons que m'indueixen pensar així:

1er. En l'entrega de comissions a funcionaris públics o autoritats per aconseguir una resolució que pugua generar, directa o indirectament, un benefici econòmic per a qualsevol persona, la víctima és la societat en general d'un delictes (trafique d'influència 428 CP) en el que només tenen participació directa els seus propis autors. Es tracta d'una pràctica, encara que delictiva, molt difícil de provar. Mentre en la resta de delictes la víctima apareix com a testimoni directe que permet provar l'acusació. En els delictes de corrupció, l'única forma de provar-lo és mitjançant la declaració d'un dels seus propis autors. El que és poc probable perquè d'ocórrer així també ell testimoni seria condemnat. D'altra banda, se sap, que les diferències entre aquest tipus de delinqüents no es resolen acudint al jutjat sinó contractant perdonavides.

2n. Se segueix urbanitzant en terrenys que la legislació urbanística (i la sectorial) prohibeix el seu destí urbà com són: les zones humides, terrenys inundables, terrenys amb presència de flora i fauna protegida, a la zona del litoral s'edifica amb densitats superiors a les permises, es derroquen edificacions, que formen part patrimoni històric protegit, sense un altre interès que substituir-los per altres edificis de major volumetria, s'aproven Programes d'Actuació Urbanística el contingut del qual implica, en alguns casos, confiscació de les propietats afectades, i en altres, una injusta distribució dels beneficis a favor de l'urbanitzador.

No crec que els regidors siguen els únics responsables. En tot cas, això no és possible perquè en urbanisme hi ha competències concurrents de distintes administra-

cions. Els Ajuntaments són competents per a gestionar l'ús del sòl d'acord amb la legalitat, mentre l'administració autonòmica i central poden legislar i han de vetlar pel respecte de la legalitat en l'àmbit de les seues competències. Però, a més, amb caràcter subsidiari, i sense possibilitat de renúncia, són competents per a restablir tota il·legalitat en l'ús del sòl davant de la qual no actue l'administració local.

Assenyalaré, segons el meu semblar, a tots els que fan possible una depredació il·legal del sòl:

1. Els regidors que amb el seu vot o abstenció permeten la seua aprovació pel ple de l'Ajuntament.

2. Els tècnics que amb els seus informes jurídics favorables donen aparença de legalitat als projectes.

3. La Generalitat Valenciana que es nega a aplicar el mandat de la LRAU, referit a l'aprovació definitiva, segons el qual "La Generalitat no podrà aprovar definitivament els plans que incorreguin en infracció d'una disposició legal estatal o autonòmica."

4. El Col·legi d'Arquitectes que ens cobra uns honoraris per donar el visat a uns projectes després d'haver verificat la conformitat del mateix amb la legislació urbanística.

5. L'existència d'una borsa de diners negres en mans d'alguns promotors, la quantia de la qual, permet corrompre molts càrrecs públics.

6. L'existència d'una oposició que es limita denunciar projectes especulatius, sense aportar cap estudi técnico-jurídic que demostre la il·legalitat del projecte que es tracte. Uns, perquè tenen coses que callar, en aqueix terreny, i altres, per la seua pròpia incapacitat tècnica es limiten repetir el de l'existència d'interessos especulatius.

7. L'existència d'uns moviments socials minoritaris sense la suficient força social per a aturar operacions especulatives, en via administrativa, de milers de milions d'euros. D'altra banda, en via judicial es troben molt limitats al no disposar de més migs tècnics que l'aportació de voluntaris que en molts casos resulta insuficients per a contrarestar els desmesurats mitjos disponibles per l'administració i grans promotores.

Hi haurà qui pense que m'oblid de poder judicial. Pot ser que en algun projecte urbanístic, notòriament il·legal, disposant la Sala de proves suficients, de les quals pugua deduir-se la il·legalitat, haja declarat el pla conforme a dret. Però més cert és que, els tribunals han de resoldre segons els fets provats en judici, i ocorre, que en la majoria

ria de casos les denúncies de l'ilegalitat que es fan políticament en via administrativa, després en via judicial no s'és capaç de provar-les, i en alguns casos, ni tan sols s'aporta prova alguna. I en aqueixes condicions, no és raonable, esperar que els tribunals ens donen la raó en allò que no hem provat.

Així les coses, caldrà assumir cada u la seua responsabilitat. Però, en tot cas, en el tema de la depredació de terrenys amb presència de valors del patrimoni cultural i natural, els roïns de la pel·lícula i que mereixen ser tractats com a delinqüents, són els qui hagen ofert o rebut diners perquè s'aproven projectes contraris a l'interès general que han de representar les administracions públiques.

Per cert, sap algú el temps que el Sr. Cotino dedica aquest tipus de delictes?

D'altra banda, entre tots als qui assenyalen com a responsables de la degradació que sofreix el nostre territori, la pràctica més corrupta políticament de totes, entenc que, és la de la Conselleria d'Obres Públiques (COPUT) Així ho dedueix, perquè, de les següents dades: la LRAU disposa la creació del Consell Superior Urbanístic, com a òrgan al qual li correspon emetre dictàmens de legalitat, i assessorar, a les administracions públiques amb competència urbanística de la Comunitat Valenciana. Aquest òrgan format per experts en urbanisme de reconeguda competència ha d'assessorar amb rectitud sobre la legalitat dels actes de la COPUT. La mateixa Llei estableix que fins que es constituïssa el Consell Superior Urbanístic les seues funcions correspondran al Conseller d'Urbanisme, previ informe de la Comissió Territorial d'Urbanisme amb dependència jeràrquica del SR. Conseller. Després de vuit anys de demora, el citat Consell segueix sense constituir-se, així les coses, el Sr. Conseller d'urbanisme en matèria de legalitat urbanística, actua contràriament al principi del dret que ningú pot ser jutge i part al mateix temps. No obstant, ell segueix actuant com Juan Palomo: jo me'l guise i jo me'l menge! Això, explica que projectes com els del Cabanyal, Terra Mítica, urbanitzacions en zones humides i altres tants il·legals superen l'informe de legalitat sense problemes.

Mentrestant, l'oposició es desganyita demanant responsabilitat al Sr. Conseller per la construcció i ocupació de el seu habitatge sense les corresponents llicències, que per cert, va denunciar la premsa. En fi, o l'oposició canvia d'estil, anant al gra en matèria d'urbanisme, o tindrem comissió del formigó per a estona. Ω

Una idea m'ha venguda,
Que ningú mai la pensà,
De bona pau disfrutar,
Que és se mes gran fermosura.
En això tothom augura.
A dins el móns avançat,
Viure amb tranquil·litat,
Tenir tot hora segura.

Una mala herba hi ha
Dins el aquell bell sementer,
Sa idea que se te,
A lo bo desbaratar
A tot mala vida dar,
Per collir la mala anyada,
En això està empenyada,
Matarà i robarà.

Se pot donar solució,
en aquest món perillós
i alleugerar els dolors,
d'aquest gran provocador?
Estudiar uns factors
Amb una nació africana,
Que tanta misèria passa,
Li feriem gros favors,

Enlloc d'augmentar sa flota,
De gent per s'ordre guardar,
Que molts milions costarà,
Despesa que no hi importa

Una bona obra humana

CLIMENT GARAU DE LLUÇMAJOR

Cal fer una suma grossa,
De lladres i assassins,
Estafadors que són mils,
A tots tancar-los sa porta.

Entrant en discussió,
Fer un seriós tractat,
Amb un sentit molt honrat,
Guardar-los i mantenir-los.
És un servici major,
Que ha de ser ben cobrat,
Negoci garantitzat,
A s'assumepte complir-lo.

Pujarien a milions,
De sa gent que hi ha tarada,
Que mai passa dreta ha dada,
Creant complicacions.
Això són situacions,
Que problemes han creat,
Una alarma han declarat,
De difícils solucions.
Aquella nació tendria,

Una ajuda elevada,
De sa grossa butxacada,
Que cada més cobraria,
Amb això canvi daria,
Amb altra cosa tractar,
Medicines i menjar,
Molta de fam llevaria.

Per ells ordre nou seria,
Un canvi tan radical,
Per alliberar-se del mal,
Que pateixen cada dia.
Orientació tendria,
Per viure molt diferent,
A dins son enteniment,
Un camí nou obriria.

I diria: -Quan jo Alà invocava,
Amb so rosari penjat,
En terra agenollat,
També sa terra besava,
Cap dia no m'arribava,
Un tros de pa per menjar,

Espanya m'alliberà,
Sa molta fam que passava.

Sa seva nació espanyola,
Ben neta de tants bergants,
Que criminals n'hi ha tants,
Matant gent a tota hora.
En això, ningú conhorta,
Passar la vida amargada,
El viure tranquils importa.

Prescindint fer presons,
Tancant les molts que hi ha,
Mos podria alliberar,
De gastar mils de milions.
Daria satisfaccions,
A la gent que hi ha tancada,
A dins Àfrica alliberada,
Serien grossos perdons.

Seria estudiat,
Segons els mals que han fet,
Seria un cas concret,

Aquell de grossa maldat.
Aquell que ha assassinat,
Un dia vâries persones,
Senyalarien les normes,
Perdre sa nacionalitat.

Si se pogués aplicar,
El programa assenyalat,
Aquell de petit pecat,
Tampoc s'ha de perdonar.
Cap a Àfrica ha d'anar,
Perquè li entri sa por,
Diria: -Venen per jo,
Allà hi fa mal estar.

I per aquí se viuria,
Ben tranquils en tot moment,
Sa gent de mal manament,
De fer mal se frenaria.
Al diari és llegiria,
Del mal que a Àfrica hi ha,
S'acabaria el matar,
El robar no existiria.

La gent gràcies donaria,
A la digna autoritat,
Que dignament han posat,
Fre a sa dolenteria,
Sa nostra economia,
Amb ses despeses llevar,
Per s'ordre poder guardar,
Una simple policia.

REVALIDAR L'AUTOESTIMA DE LA UDG

El passat tres d'octubre s'inaugurà amb tota solemnitat el curs acadèmic 2002-2003 a la Universitat de Girona. Tant el magnífic Rector Joan Batlle com l'ínclit President del Consell Social, Salvador Carrera, foren protagonistes i debutants del formal protocol. La cerimònia, celebrada en la gòtica església -paraním i teatre- de Sant Domènec, reuní nombroses autoritats acadèmiques, docents, alumnes i públic en general. El rector va dibuixar línies de futur i va exhortar l'expectant públic assistent.

Per situar-nos en l'etapa d'enguany, és necessari prendre consciència dels greus esdeveniments provocats amb l'aprovació de la controvertida Llei Orgànica d'Universitats. El govern popular, en la seva particular croada ideològica, utilitzà l'ofensiva i perillosa espasa de Dàmocles. L'elaboració de la normativa incidí negativament en la universitat i en la societat ressentides pel nul procés negociador de cara a un consens social. La implantació imperativa i recurrent de la rebutjada LOU, visualitzà un esmolat doble tall en la temuda arma blanca perquè, si bé en un primer moment uní corporativament tota la universitat en un front comú, en mobilitzacions, manifestacions i jornades de vaga multitudinàries el desembre de l'any passat, més tard tallà les reivindicacions, fracturà la cohesió i afeblí la malmesa institució acadèmica. Tot això desencadenà efectes perjudicials àdhuc en actes interns de la nostra UdG. La presa de possessió del nou rector, el 21 de març, fou boicotejat escandalosament, amb una càrrega lamentable i inexplicable contra Josep M^a. Nadal. Això justifica els autèntics actes d'homenatge i

d'agraïment del passat 9 i 14 de setembre al fundador i primer rector de la UdG.

Així mateix, la nova llei d'universitats encara ara provoca polèmiques en els clausures. Hom sofreix dolorosament la desavinença i l'hostilitat de part de sectors crítics i regressius procedents de dins i fora la universitat. Això explica els estranys equilibris que han de fer els òrgans de govern per neutralitzar els prejudicis constants i incòmodes d'interessos antagònics i oposats, manifestats per aquests opacs grups de pressió. A més, entre els estudiants es remarca una enquistada crisi que balanceja contradictòriament entre la insuportable pressió de discòrdia, rica en prejudicis ideològics, i l'absència, l'autoexclusió majoritàriament palesa en els darrers comicis universitaris.

Per recuperar l'autoestima, digerir canvis i tornar la il·lusió que la Universitat de Girona necessita, sortosament comptem amb plataformes, associacions i fundacions molt constructives. Per exemple, disposem de la Fundació UdG: Innovació i Formació, l'Associació pro-discapacitats, l'Aula de Teatre, el Cor de la Universitat, l'Oficina Verda, la Colla Castellera dels Xoriguers, ... Tot i això, tots els estaments que conformen la universitat tenen assignatures pendents de revàlida. Els docents s'han de fer particularment responsables d'allunyar el desànim i la confrontació entre els alumnes. Assolir fites concretes, en aquest aspecte, trauria de la passivitat aquell alumnat que fins ara no creia en el projecte universitari, alhora calmaria les desgastades i afòniques veus hiper-crítics i també desinhibiria els estudiants per aprendre a fer compatibles llurs reivindicacions universitàries amb l'esforç intel·lec-

tual que se'ls demana, suscitant alhora una convivència harmoniosa entre persones i coneixements. Aquests temps d'expansió, també demana del Consell d'Estudiants l'assumpció de nous reptes, d'obrir una nova etapa amb tesis i propostes coherents amb el disseny d'una filosofia de fons clara, idealista, amb idees constructives i consensuades per tothom, no diluïdes en votacions sinó tingudes en compte i respectades pels altres estaments. Això ajudaria a reeixir, reformular i replantejar la participació del col·lectiu en els òrgans universitaris.

A priori, els estudiants hem d'unificar comportaments, esdevenir un símbol i motor més en la vida col·lectiva. Per això, caldrà prendre part directa en l'actual reforma i modificació dels nous estatuts, fer del Claustre una tribuna de creació on s'assumeixin compromisos cívics, solidaris, reivindicatius i representatius de millora de l'entorn.

Una resolució, acceptada per quatre universitats catalanes, que fóra bo proposar i aprovar en el nostre claustre és el manifest de rebuig davant l'astronòmica quantitat de recursos que es destinen a la R+D militar. També els estudiants es poden comprometre i posicionar unitàriament en la campanya de presentació i sensibilització de l'Agenda Llatinoamericana... En l'àgora del Claustre, Juntes de Facultat, comissions i consells de departaments, els alumnes, al posicionar-nos, deixaríem de ser espectadors, convertint-nos en autors i protagonistes del nostre destí. L'edifici de propera construcció del Centre de Promoció de l'Estudiant i la futura associació d'amics de la UdG són iniciatives encertades del Consell de Govern i del Consell Social en benefici dels estu-

dants.

L'elecció democràtica de l'actual rector el passat 4 de març, l'afany esperonat, engrescat que profitosament aporta el Consell Social, l'infatigable tasca d'un regenerat col·lectiu format per vicerectors, adjunts i membres de comissions, poden i han de sobreposar-se a les adversitats, trencar les actuals inèrcies negatives, tancar la ferida del període de divisió i transició i inspirar, madurar i consolidar un esperit transformador. Accions estratègiques de govern les trobem en el certamen de les fires de Girona, en el rejuveniment i la projecció de modernitat ciutadana en el barri vell, en la desafecció i eliminació dels barracons prefabricats que estan en desús, en la construcció de la facultat d'infermeria, en les obres pendents al seminari menor, en la integració en el món empresarial en el parc científic i tecnològic... Però resten encara uns objectius d'una qualitat diferencial, més excelsos i creatius, per sobre de les necessitats purament materials i econòmiques que si s'assolissin farien de la universitat un punt de referència que recordaria l'il·lusionat i coratjós projecte de col·lectivitat elaborat en l'època fundacional. En aquest sentit, tant l'exrector Nadal com l'expresident del Consell Social Jaume Casademont són referència obligada i model d'autoestima per als seus successors. Ω

Ramon Muntada i Artiles
Advocat, membre del Consell Social i de Govern de la UdG

Visca el president Antic

Climent Garau de Lluçmajor

Per no haver de patir,
La manca d'aigua un dia,
El mando acordaria,
A dins plaça aljub fer-hi.
Per anar-hi a rentar-hi,
Grosses piques s'hi posaren,
Ses bèsties també abeuraven,
I bota per repartir.

Així el poble algaidí,
Estava assegurat,
D'aquell aljub senyalat,
Sota la plaça tenir.
A tothom sempre serví,
En cap moment l'acabaren,
Del bon líquid ells empraren,
Ningú cap moment patí.

Més pous nous, ells varen fer,
Dins els corrals de ca seva,
Era forma i manera,
De no sortir al carrer.
El ritme força prengué,
I als carrer pous nous ferien,
De tots ells se'n serviren,
Quan havien menester.

S'hort de can Mulet hi havia,
Amb safareig imponent,
D'Algaida tot el jovent
Els diumenges nedaria.
Com que molta d'aigua hi havia,
Els l'empraven per regar,
S'hi feia bon melonar,
Tomàtigs i albergínia.

En Tugores sondejar,
Un terreny que ell tenia,
Molta d'aigua trobaria,
Per vendre i per regar.
Molta vida va donar,
En el poble algaidí,

Anaven a carregar-hi,
El pou mai va davallar.

Després de molts d'anys passar,
De batle canviarien,
Mateix ritme seguirien,
Poca cosa es reformà.
L'any noranta u entrà,
Un batle molt decidit,
Li deien Francesc Antic,
Molt grossa obra aixecà.

El poble canalitzà,
De aigües brutes i netes,
I contadors amb portetes,
Per tot consum controlar.
Tot se va modernitzar,
Amb sa grossa novetat,
Amb dutxes ben preparat,
Per poder-mos tots rentar.

Després d'aquesta victòria,
Que dins Algaida deixà,
A dins Ciutat canvià,
Sa seva gran trajectòria.
I un partit amb repertori',
Amb els companys va formà,
De progrés se'l senyalà,
Aconseguint segells de glòri'.

Després d'haver escalat,
Un mando a grossa altura,
Era feina molt feixuga,
De gran responsabilitat.
Amb un esperit format,
I ganes de treballar,
No rés los va espantar,
Per afrontar el combat.

En sa salut pensarien,
Pels malalts, poder assistir,
Li obriren un camí,
Tota assistència tendrien.
A son Llatzer li dirien,

Un hospital imponent,
Dotat de tot element,
Ben contents ells quedarien.

L'ecotassa va posar,
Per recaptar uns dobles
Contant amb els hotelers,
Que dins Balears hi ha,
Dobles que recaptarà,
Per embellir tota cosa,
De fet fou en bona hora,
En que el senyor Antic pensà,

Davant l'avanç demostrat,
Per servir al seu partit,
Dirigit pel senyor Antic,
Lo molt amunt que ha pujat.
Cap suprem fou nomenat,
De les Illes Balears,
Son feines de alts detalls,
Dins un ordre complicat.

Hi ha partits que censuren,
La digna obra aixecada,
Que llarga passa ha donada,
Diferents ordres ells duien.
Els embarrossos embullem,
Als qui duen bon camí,
Senyor Antic, seguïu així,
Ses victòries són segures.

Carta des de Benicàssim

Estimats/des col·laboradors de la revista ESTEL:

Sóc una xica nacionalista i independentista del País Valencià (concretament de Benicàssim, Castelló), i m'ha arribat la vostra revista ESTEL gràcies a l'oncle d'una amiga meua que també està molt interessat per aquestes coses. Només tinc 16 anys, però ja és prou com per a haver despertat tot açò un gran interès en mi. M'interessen molt les meves arrels i la meua identitat.

Aquesta amiga m'ha fet arribar la revista perquè sap que m'encisen les illes, n'estic "enamorada". M'agrada molt el català salat. El meu somni és anar-hi a viure per a conèixer a la gent i la vostra història. Per a mi el mallorquí és la variant més dolça del català. M'agrada molt Maria del Mar Bonet, Tomeu Penya, Ja t'ho diré, etc...

He llegit un article sobre el llibre que escrigué el "nostre" alcalde de Castelló lloant al dictador Franco. Estic indignada. Que es sapiga que ací a Castelló tots no hi estem d'acord amb aquestes barbaritats i menys encara amb el govern feixista del PP, que cada cop s'acosta més a Franco.

Només us volia felicitar per aquesta revista que no he pogut parar de llegir des que escomencí i pregar-vos que em féreu arribar informació dels vostres actes ací al País Valencià (si en feu), perquè anar a les illes per a mi és un poc complicat.

Ànims i continueu així.

Rebeu una salutació i una forta abraçada des de Castelló de la Plana. Ω

Salut i independència!

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739 940-609 783 949

Es lloga tercer pis a sa Pobla, completament equipat en lloc cèntric. 120 m2, cuina, bany, saleta gran menjador, 2 dormitoris dobles i un individuals, balcons... Tel. 652 225 818 - 971 547 823.

Venc a ses Rotes d'Alaró adossat forrat de pedra. Tres dormitoris, tres sales de bany, saló amb xemeneia. Vistes molt bones i molt de sol. Portassa per a dos cotxes i traster. Preu 420.710 €.

A Binissalem, venc casa. Dues altures, 12 metres de façana, 3 dormitoris, 1 bany, terrassa, garatge, porxo, jardí. Opcional caseta de convidats. 144.243 €. Cèntric. Tel. 661 427 008.

Particular ven local de 100 m2. Més de 100 m2. de terrassa adequat per a qualsevol negoci a la Plaça d'Orson Wells de Ciutat. 110.000 €. Tel. 971 770 099.

Colònia de Sant Jordi. Venc taller nàutic 360 m2. Amb vivenda de 80 m2. Tel. 658 846 065.

Binissalem. Ven casa dues altures, dos dormitoris, cuina amoblada, bany, porxo, terrassa, portassa i pati. 144.420 €. Tel. 661 427 008.

Binissalem. Traspàs bar al carrer del Fang, completament equipat i pantalla de cine amb tot l'equip de projecció. Tel. 667 516 011 - 600 443 924.

Particular ven estudi-apartament

de 35 m. a Cala Pi, moblat i en perfecte estat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Petita comunitat i vistes a la mar. Poques despeses. Tel. 699 212 404.

Se traspasa o ven el Bar sa Pedra al carrer Major de Lluçmajor. Tel. 971 120 863.

SERVEIS
PROFESSIONALS

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia. 670 067 314

Duet de cançons en català s'ofereix per tocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 43830 jtp://paisos-catalans.org// tres.

Amb acompanyament musical, soprano mallorquina, canta a les vostres noces, noces de plata, comunions... Tel. 971 121 123.

Comunions, festes. Gran espectacle de pallassos en català. Tel. 677 898 462.

Comunions, festes. Gran espectacle de Màgia en català. Tel. 658 117 262.

Mallorquina de 52 anys responsable i no fumadora s'ofereix per fer companyia a senyora, també a hospitals per hores. Tel. 666 212 404

PERSONALS

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Torneu Penya. Independentistes: si sommiu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet.

Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a cinema i platja. Carles Llorens. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180

Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Òscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

Som na Lledoneta Tàrrega tenc 16 anys i m'encantarà intercanviar correspondència amb al·lots nacionalistes mallorquins, menorquins o eivissencs. Lledoneta86@hotmail.com o a l'Avinguda de Barcelona. Urb. Vilamar, 50 * 12.560 Benicàssim

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriviu a: JERC, Santiago Russinyol, 1. Àtic 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es

Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocinat per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Llengua (Ensenyansa a distància de la Yerwa Andalusca) P. Pedro Romana, 1-4-2 -14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet. <http://www.estelnet.com/lluita>

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C.S.C * 934 411 188

Si vols rebre l'Euskararen Berripapera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2- 01020 Victoria Gasteiz.

A tots els valencians que vulguin contribuir a la reconstrucció nacional del País valencià, l'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Són els nacionalistes valencians. 963 879 408

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Escaiola, figures de tota classe: naixements, angelets... Som artesà, preus sense competència, ofertes periòdiques. Em trobareu a les principals fires de Mallorca tota, i al tel. 971 294 444.

Ja ha sortit el número 5 de la revista de música popular i tradicional "La Canya". Podeu demanar-la a la Bústia Postal 696 d'Alacant 03080 (Catalunya Sud) Tel. 963 485 517.

Des de l'Arxiu de Documentació i Propaganda Política-ADP estam fent un gran fons documental de la propaganda editada pels partits polítics, sindicats i moviments socials. Si teniu per casa adhesius, calendaris de butxaca, targetes reivindicatives... que no les faceu servir ens les podeu fer arribar a: ADP Ap. de Correus nº 1.106 07080 Ciutat de Mallorca. Correu elec.: adp@mallorcaweb.net. Disposam d'un fons de material repetit per intercanviar amb altres arxius o particulars interessats.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlarem. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

Venc ciclomotor Mobilette Rural, primera mà, 5 anys. 390 euros. Tel. 655 417 727. Joan, sa Pobla, horabaixes.

VENDES

Venc taula de cuina 80 x 80 i 4 cadires, tot de fusta del nord a estrenar, 290 €. Tel. 661 872 342.

Particular ven estudi/apartament 35 m2. a Cala Pi amb perfecte estat a moblat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Comunitat petita i vistes a la mar. Poc despesa. Tel. 669 212 404

Mobles estil modern de menjador. Taula grossa i 6 cadires. \$21 €. Tel. 661 427 008

Ven moble de rebedor amb 2 cadires estil classic. 120 €. Tel. 616 427 008.

Particular ven estudi moblat a Cala Pi. Vistes a la mar, terrassa de 6 metres, tranquil, jardí comunitari, aparcament. Tel. 666 212 404

EMBARBUSSAMENTS

A mi si que re m'hi fa que faci sol.
Duc pa sec al sac, m'assec on sóc i el suco amb suc.
Peret, treu-te el pot del pit, que put.
Diu qui, diu jo, diu si, diu tu, diu qui, diu jo, diu no, diu Ah!
¿Señor amo, l'una aca la he treta, l'atra aca la trac?

Una gallina xica, pica, camatorta i ballarica va tenir sis polls xics, pics, camatorts i ballarics. Si la gallina no hagués sigut xica, pica, camatorta i ballarica, els sis polls no haguessin sigut xics, pics, i ballarics.

A les sis tinc set el càntir és buit és nou i encara es deu.
Tinc tanta sang que a les cinc tinc son.

Quan m'ajupia codonys collia
Quan m'aixecava, codonys agafava
De genollons, collia, collia
De genollons, collia, codonys

A Rubí cotó collir, a Rubó collir cotó.
A pi xic escala no cal, a pi alt escala cal; si cal du-li.
Barcelona sona si la bossa sona.
Però tant si sona com si no sona, Barcelona és bona.
Com a ploure, prou que plou, Pau, però plou poc.
Duc com puc un ruc a un duc rus mut.
Tinc pa sec al sac, m'assec on sóc, i el suco en suc.
El Panxo va dir al Pinxo vols que et punxi amb un punxó?
El Pinxo va dir al Panxo punxem però a la panxa no.
En Fabra té una cabra sobre cada arbre.

En Pere va per la carretera amb un carro carregat de rocs, que fa carric, carrac, carric, carrac.

En cap cap hi cap que Déu en deu deu.

La boteta de vi vi té.
Té tap?
Tap té.
Té tap i tapó?
Tap i tapó té.

Si qui deu deu diu que deu deu diu el que deu i deu el que diu.
- Els catalans parlant sembla que trenqueu nous.
- Que te creus que te crec?

-Tinc una gana, una son i una set,
que no menjo, ni dormo, ni bec,
si menjava, dormia i bevia,
la gana, la son i la set em passarien,
però com que no menjo, ni dormo, ni bec,
no em passa ni la gana, ni la son, ni la set.

Un rus que és ros, té un ris i està al ras sense fer res.

Una ovella, serella, merella, llanuda, llanada cap i coronada tenia sis corderets serells, merells, llanuts, llanats, cap i coronats. Si la ovella no haguera sigut serella, merella, llanuda, llanada cap i coronada, els seus anyellets no haurien sigut serells, merells, llanuts, llanats, cap i coronats.

Collint llidons a la llidonera.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca.
Telefonau-nos a l'Estel.
Tel. 971 265 005

Nacionalnonacionalisme

JM: Estava escoltant la ràdio, en una estona de descans, i he sentit a les notícies que avui s'havia fet a Madrid un acte d'homenatge a la bandera espanyola i que era intenció del govern espanyol i de l'ajuntament de la ciutat repetir-lo cada mes.

Prepareu-vos; sota la dictadura hi havia el nacionalsindicalisme, o nacionalcatolicisme segons altres, ara hem de patir el nacionalnonacionalisme, i els nostres dirigents?... els que se suposa que ho són, discutint al parlament sobre si els àngels són mascles o femelles, com sempre.

Déu ens agafi confessats!!!

Salut,

JM: Això de l'homenatge mensual a la bandereta m'ha deixat astorat, a mi, que em creia curat d'espants, però això no es poc comparat amb el que he sentit no fa ni deu minuts a les notícies de la ràdio: han passat una tall de veu del Trillo parlant-ne, pel to de veu l'entonació amb que anava deixant anar les frases i el

vocabulari que feia servir, de cop i volta he tornat a tenir cinc anys escoltant al locutor d'el "diario hablado de radio nacional de España", crec que s'acosten temps durs, m'ho diu el veure com hi ha gent fins ahir indiferent que comença a apropiarse.

J: En quin sentit?

JM: es més aviat una sensació, miraré d'explicar-t'ho amb un joc de paraules aplicat a dos persones que conec, bé, em referia a aquests dos coneguts, d'aquests tant cosmopolites que hi ha per aquí dalt, que sembla que comencen a adonar-se de que tot i que tots som espanyols, els que sí són espanyols de veritat s'els miren, els tracten, d'una manera especial a com ho fan quan aquests espanyols de veritat tracten amb altres espanyols de veritat i sembla que això els està fent veure quines són les seves arrels, és una cosa molt subtil com si flotes a l'aire, no és res en concret, però hi ha que ho percep. Se que és molt confús, però no se explicar-me millor.

Entès. El 80% de la comunicació entre la gent és no parlada, diuen. Per tant, el quadriculat racionalisme mecanicista que fan servir els ateussecularistes i d'altres vengals catalanets no té suc ni bruc. La cosa és molt més subtil, per això cal més micropolítica quotidiana i lluita psicològica i menys manifests compulsius i repetitius i resta de grandiloqüències dinosàriques sublimement inútils i dogmàtiques. Ω

VIVA LA CIVILIZACION Y LOS DERECHOS HUMANOS

"Un policía visita a una detenida en la soledad nocturna de su celda para violarla. Unos niños de la calle son expulsados de un país abandonándoles en un lugar remoto de la frontera. Un vendedor ambulante es secuestrado por un grupo de policías que le propina una brutal paliza. ¿Dónde crees que ocurrieron estos hechos? ¿En Turquía, en Ruanda, en Brasil? No. Te estoy hablando de lo que ocurre en España.

Cuesta creerlo, pero es así. Y no son sólo un puñado de casos aislados. Amnistía Internacional ha recopilado 321 en los últimos años.

Probablemente sólo sea la punta del iceberg.

Las víctimas son inmigrantes y gitanos. Gente vulnerable porque no tiene papeles, porque vive en una situación de marginación o simplemente porque quienes abusan de ella creen que no podrá defenderse.

El PP se niega a condenar en el Congreso el golpe militar de Franco en 1936

La gran mayoría de los miembros de las fuerzas de seguridad españolas trabajan con profesionalidad, pero hay también hay agentes que llevan a cabo actuaciones ilícitas, que se ven favorecidas por políticas discriminatorias, por la indefensión de las víctimas y por la impunidad efectiva impulsada o tolerada por las autoridades.

Amnistía Internacional está realizando una campaña mundial para que las autoridades nacionales, autonómicas y locales españolas no toleren comportamientos racistas y discriminatorios en el seno de sus respectivas fuerzas de seguridad y para eso necesitamos tu ayuda.

Entra en www.PonteenuPiel.org y firma la petición dirigida al ministro del Interior español. Necesitamos tu colaboración y tu aportación económica para acabar con los malos tratos a inmigrantes y a minorías étnicas en España. Reenvía este mensaje a tu lista de direcciones electrónicas pidiéndoles que hagan lo mismo.

Ponte en su Piel y actúa.

Esteban Beltrán-Director de Amnistía Internacional España. Comunicado de Prensa" Ω

FUERA LA DICTADURA FRANQUISTA DEL P.P.

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

..... C.P. ....

Població .....

C.I.F. .... Tel. ....

M'interessa una subscripció

ANUAL 35 €

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa .....

Adreça .....

Núm. entitat ..... Núm. sucursal .....

Compte núm. ....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**